ΤΑ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ:	ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΤΗΣΙΑΙ
10-25 Ἰανουαρίου 1934	ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΜΑΥΡΟΓΕΝΗ	Ἐσωτερικοῦ . . . . Δρχ. 75
Ἔτος Α΄.—Ἀριθ. φύλλου 20.21	ΜΑΡΙΑ — ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΛΟΥΡΙΩΤΗ	Ἐξωτερικοῦ . . . Σελίνια 5
Τιμὴ τεύχους Δρχ. 5	Γραφεῖα : Σόλωνος 18α	Ἀμερικῆς . . . Δολλάριον 1
		Αἰγύπτου . . . . Γ. Δ. 25

Ο ΦΑΣΟΥΛΕΤΟΣ ΣΤΟ ΖΑΠΕΙΟ

ΤΟ ΝΕΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΘΕΑΤΡΑΚΙ

Σᾶς ἀναγγέλλω, παιδιά, πὼς ὁ Φασουλῆς, ποὺ ξέρατε κουρελιασμένο καὶ κακομοίρη, ὁ Φασουλῆς ποὺ κανένας δὲν τὸν λογάριαζε γιατὶ ἦταν μονάχα ἕνα ὑποκείμενο ποὺ ἔτρωγε φάπες ἐπειδὴ ἔλεγε ἐξυπνάδες, αὐτὸς ὁ κακομοίρης ὁ Φασουλῆς ἐγκατεστάθη στὸ ὡραιότερο μέγαρο ποὺ ἔχομε στὴν Ἀθήνα:

Ὁ Φασουλῆς κάθεται τώρα στὸ Ζάππειο.

Μάλιστα, ἐκεῖ εἶναι ἡ κατοικία του. Νὰ πᾶτε νὰ τὸν δῆτε.

Δὲν καταλαβαίνετε τὶ παραμύθια εἶν' αὐτὰ ποῦ σᾶς λέω; Ἀκοῦστε λοιπόν.

Ὅλα τὰ παιδιὰ ποὺ κατοικοῦν στὴν Ἀθήνα εἶδαν βέβαια τὴν Διαρκῆ Ἔκθεσι τοῦ Ζαππείου, κι' ὅσα μένουν μακρυὰ ἀπ' τὴν Ἀθήνα διάβασαν γι' αὐτὴ τὴν Ἑλληνικὴ Ἔκθεσι. Ἡ Ἐπιτροπὴ λοιπὸν τῆς Ἐκθέσεως θέλησε νὰ δώσῃ μιὰ χαρὰ στὰ παιδάκια τῆς Ἀθήνας. Τὶ καλλίτερο νὰ δώσῃ στὰ παιδιὰ γιὰ νὰ διασκεδάσουν ἀπὸ ἕνα θεατράκι; ποιὸ θεατράκι εἶναι κωμικότερο ἀπὸ τὸν Φασουλῆ;

Ἔτσι σὲ μιὰ μεγάλη σάλα τοῦ Ζαππείου ἔγινε ἕνα μικρὸ θέατρο, τόσο μικρὸ ὥστε νὰ χωράῃ μέσα τοὺς ἠθοποιοὺς ποὺ εἶναι κοῦκλες, καὶ τὴν κυρία Λιλίκα Νάκου μὲ τὴ βοηθό της ποὺ ἀπὸ μέσα ἀπ' τὴ σκηνὴ κάνουν τὶς κοῦκλες νὰ μιλᾶνε.—Μάλιστα οἱ κοῦκλες τοῦ θεάτρου τοῦ Ζαππείου μιλᾶνε. Καὶ ξέρετε τὶ λένε; Ἀκοῦστε τὴν ὑπόθεσι τοῦ ἔργου ποὺ παίζεται τώρα:—Ὁ Φασουλέτος εἶναι μαθητής. Εἶναι καλὸς μαθητής, μὰ ἔχει βαρεθῆ τὰ μαθήματα. Αὐτὸ συμβαίνει καμμιὰ φορὰ καὶ στοὺς καλοὺς μαθητάς. Ὁ Φασουλέτος θέλει περιπέτειες, θέλει νὰ γνωρίσῃ τοὺς ἀγνώστους τόπους. Φεύγει λοιπὸν ἀπὸ τὸ σπίτι του μὲ ἕναν ναύτη Πειραιώτη,—λιγάκι κουτούτσικο—καὶ μπαρκάρει σ' ἕνα καράβι γιὰ πολὺ μακρυά. Μιὰ μεγάλη φουρτούνα πνίγει τὸ καράβι στὴ μέση τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ καὶ ὁ Φασουλέτος μὲ τὸν φίλο του βρίσκονται στὴν θάλασσα ἔχοντες ἀγκαλιὰ ἕνα σωσίβιο. Μιὰ φάλαινα τοὺς σώζει γιατὶ τοὺς προσφέρει τὴ πλάτη της, καὶ μ' αὐτὸ τὸ περίεργο πλοῖο βγαίνουν σ' ἕνα νησὶ καννιβάλων.

Ἐκεῖ γίνεται σπουδαῖο γλέντι. Οἱ καννίβαλοι χορεύουν γύρω ἀπὸ τὴ φωτιὰ καὶ ἑτοιμάζουνται νὰ καταβροχθίσουν τὸν Φασουλέτο καὶ τὸν φίλο του. Μὰ ὁ Φασουλέτος εἶναι γνήσιος Ἕλλην καὶ δὲν ξεχνάει πῶς ὅπου πάτησαν τὸ πόδι τους οἱ πρόγονοί του ἐκεῖ φύτρωσε ἀμέσως ὁ πολιτισμός! Ἐκπολιτίζει λοιπὸν τοὺς καννιβάλους καὶ παύουν πιὰ νὰ τρῶνε τοὺς ἀνθρώπους. Σὲ λίγο καιρὸ ὁ Φασουλέτος γυρίζει στοὺς γονεῖς του, φέρνωντας μαζί του ἕνα σακκὶ χρυσάφι καὶ ἕναν φίλο του καννίβαλο.

Λέει ὅμως στοὺς γονεῖς του πὼς τὸ σπιτάκι τους εἶναι καλλίτερο ἀπ' ὅλες τὶς περιπέτειες.

Αὐτὸ τὸ ἔργο ποὺ παίζεται τώρα στὸ θεατράκι τοῦ Ζαππείου λέγεται «Φασουλέτος-Ροβινσών». Ὕστερα ὁ Φασουλέτος θὰ πάρη κι' ἄλλες μορφές.

Θὰ γίνη μεγάλος ἐξερευνητής, θαλασσοπόρος, ἀεροπόρος. Θὰ ἔχη πολλὲς περιπέτειες ποὺ δὲν σᾶς τὶς λέω γιατὶ δὲν ἔχει νοστιμάδα νὰ τὶς ξέρετε ἀπὸ πρίν. Ὅσοι μπορεῖτε, νὰ πᾶτε νὰ τὶς δῆτε καὶ νὰ τὶς ἀκούσετε.

ΛΟΥΚ

Ἀνέκδοτα

Καλὴ Συμβουλὴ

Ἕνας σπάταλος παρεπονεῖτο στὸν Σωκράτη ποὺ ἐστερεῖτο χρημάτων.

— Δανείσου ἀπὸ τὸν ἑαυτό σου, περιορίζοντας τὰ ἔξοδά σου, τοῦ ἀπήντησε ὁ φιλόσοφος.

* * *

Ἀπληστία

Ὁ υἱος τοῦ Αἰσώπου, ἀφήρεσε μίαν ἡμέρα ἀπὸ τὸ χέρι ἑνὸς φίλου του ἕνα δακτυλίδι, καὶ ἀφαιρῶντας ἀπ' αὐτὸ τὸν πολύτιμο λίθο ποὺ περιέκλειε, τὸν ἔλυωσε μέσα στὸ ξύδι καὶ τὸ ἐρούφηξε γιὰ νὰ ἔχη τὴν ἱκανοποίησι ὅτι σὲ μιὰ βραδυὰ μέσα κατάπιε μιὰ ὁλόκληρη περιουσία.

* * *

Γνέδοντας τὴν ρόκα της

Μιὰ γυναῖκα φιλόδοξη ρωτοῦσε μιὰ μέρα τὴν Θεανώ, τὴν σύζυγο τοῦ Πυθαγόρα, πῶς θὰ μποροῦσε νὰ διακριθῆ.

— Γνέθοντας τὴν ρόκα σου τῆς ἀπήντησε ἐκείνη.

* * *

Ἀναβήτησις περιττὴ

Ἕνας Γάλλος ἀξιωματικὸς ἐδέχθηκε στὸν πόλεμο μιὰ σφαίρα στὴν κνήμη.

Τὸν μετέφεραν ἀμέσως εἰς τὸν σταθμὸ πρώτων βοηθειῶν καὶ οἱ γιατροὶ ἐπεβλήφθησαν τοῦ ἔργου νὰ ἀφαιρέσουν τὴν σφαίρα.

Ἀφοῦ ἐπὶ ὥρα εἰς μάτην προσπαθοῦσαν νὰ τὴν ἀνακαλύψουν κάμνοντας τὸν ἀσθενῆ νὰ ὑποφέρη φοβερά, ἀναγκάσθηκαν νὰ σταματήσουν ἀπογοητευμένοι.

Ὁ ἀσθενὴς μὲ ἀνυπομονησία τοὺς ἐρώτησε:

—Μὰ τὶ συμβαίνει λοιπόν;

—Ψάχνουμε νὰ βροῦμε τὴν σφαίρα.

—Μὰ δὲν τὸ λέτε τόση ὥρα ποὺ μὲ παιδεύετε, τὴν ἔχω στὴν τσέπη μου.

* * *

Προφητεία βασιλίσσης

Ὅταν ὡδηγοῦσαν τὴν Μαρία Ἀντουανέττα εἰς τὴν λαιμητόμο γιὰ νὰ τὴν ἀποκεφαλίσουν τὴν εἶδαν νὰ ρίχνη ἕνα βλέμμα οἴκτου στὸ πλῆθος ποὺ συνωθεῖτο γιὰ νὰ τὴν βρίση καὶ τὴν κακοποιήση.

Σὲ λίγο δὲ ἐπρόφερε μὲ μεγάλη ἀταραξία.

—Τὰ δεινά μου θὰ τελειώσουν σὲ λίγο, τὰ δικά σας ὅμως τώρα ἀρχίζουν.

***

Ἂς ἔλθη νὰ τὰ πάρη

Ὅταν ὁ Ξέρξης ἐπροχωροῦσε ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ κεφαλῆς πολυαρίθμου στρατιᾶς ἔστειλε ἕνα κήρυκα πρὸς τοὺς τριακοσίους Σπαρτιάτας, οἱ ὁποῖοι ἦσαν συγκεντρωμένοι εἰς τὰ στενὰ τῶν Θερμοπυλῶν γιὰ νὰ τοὺς ζητήση νὰ παραδώσουν τὰ ὅπλα τους.

Ἀντὶ ἄλλης ἀπαντήσεως ὁ ἔνδοξος Λεωνίδας ἀπήντησε τὴν πασίγνωστον φράσιν.

—Ἔλα νὰ τὰ πάρης!

ΤΟ ΑΙΝΙΓΜΑ ΜΑΣ

ΔΥΟ ΑΝΤΙΠΑΛΟΙ ΑΡΧΗΓΟΙ

Ἡ ἱστορία μας χρονολογεῖται ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ οἱ Ἐρυθρόδερμοι τῆς Ἀμερικῆς ἦσαν περισσότεροι ἀπ' ὅτι εἶναι τώρα ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας.

Ὁ ἀρχηγὸς μιᾶς φυλῆς, ὁ Μαῦρος Ἀετός, ὅπως τὸν ἔλεγαν ἀκίνητος πάνω στ' ἄλογό του κύτταζε τὸν ὁρίζοντα καὶ παραφύλαγε τὸν ἐχθρό του τὸν ἀρχηγὸ μιᾶς ἄλλης φυλῆς ποὺ τὸν ἔλεγαν τὸ Γαλάζιο Φεῖδι.

Τὸ Γαλάζιο Φεῖδι, εἶχε ὀρκισθῆ νὰ ἐκδικηθῆ γιὰ τὸν θάνατο τοῦ ἀδελφοῦ του ποὺ τὸν εἶχαν σκοτώσει οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Μαύρου Ἀετοῦ καὶ δὲν θὰ ἱκανοποιόταν ἂν δὲν τὸν ἔπιανε αἰχμάλωτο μὲ τὰ ἴδια του τὰ χέρια καὶ νὰ τὸν κάψη ζωντανόν.

Γι' αὐτὸ παραφύλαγε νύχτα καὶ μέρα, ἐξ ἄλλου ἤθελε νὰ παλέψη μονάχος μαζύ του καὶ νὰ τὸν συλλάβη χωρὶς τὴ βοήθεια κανενὸς ἄλλου.

Μέρες τώρα περίμενε τὸν ἐχθρὸ καὶ δὲν μποροῦσε νὰ τὸν συναντήση ὅταν ἐκεῖνο ἀκριβῶς τὸ πρωΐ τοῦ εἶχαν ἀναγγείλη ὅτι τὸ Γαλάζιο Φεῖδι ἐγκατέλειψε τὸ καταφύγιό του καὶ διευθύνετο μόνος του πρὸς δυσμάς.

Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς ὁ Μαῦρος Ἀετὸς ἦταν σκαρφαλωμένος σ' αὐτὸ τὸ ὕψωμα καὶ ἐρευνοῦσε τὸν ὁρίζοντα μὲ τὸ διαπεραστικό του βλέμμα.

Ἀλλοίμονο ὅμως. Ἴσως θἄκανε καλλίτερα ἂν ἔριχνε ἕνα βλέμμα πρὸς τὰ πίσω. Θὰ ἔβλεπε τότε κρυμμένον μέσα στοὺς θάμνους ἕναν ἄνθρωπο ποὺ καιροφυλακτοῦσε μ' ἕνα σχοινὶ στὰ χέρια.

Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἦταν ὁ ἄσπονδος ἐχθρός του τὸ Γαλάζιο Φεῖδι, ποὺ πιὸ πανοῦργος ἀπὸ τὸν Μαῦρο Ἀετό, τὸν εἶχε παρακολουθήση κατὰ πόδας κι' ἑτοιμαζόταν τώρα νὰ τὸν αἰχμαλωτίση.

Μὲ τὴν γνωστὴ ἐπιδεξιότητα τῆς φυλῆς του, ἐστρυφογύριζε στὸν ἀέρα τὸ σχοινὶ ποὺ κρατοῦσε στὸ χέρι του καὶ ξαφνικὰ ὁ Μαῦρος Ἀετὸς βρέθηκε σφιχτοδεμένος μέσα σὲ μιὰ θυλιά, καὶ προτοῦ προφθάση νὰ καταλάβη καλά - καλὰ τὶ τοῦ συνέβαινε, ἐκύλησε κάτω ἀπὸ τὸ ἄλογό του καὶ βρέθηκε μπροστὰ στὰ πόδια τοῦ ἐχθροῦ του.

— Ἂν δὲν κάνω λάθος ἔχασες τὴ μάχη, παρετήρησε τὸ Γαλάζιο Φεῖδι ἐνῷ στὴν φυσιογνωμία του ἐζωγραφίζετο μία ἄγρια ἔκφρασις.

Ὁ Μαῦρος Ἀετὸς ἔσφιξε τὰ δόντια του ἀπὸ ἀγανάκτησι.

— Ναὶ νικήθηκα. Ξέρω πὼς τώρα δὲν ἔχω τίποτα ἄλλο νὰ ἐλπίζω ἀπὸ τὰ βασανιστήρια ποὺ μὲ περιμένουν. Ἀλλὰ οἱ σύντροφοί μου εἶναι πολλοὶ καὶ γενναῖοι θὰ ἐκδικηθοῦν γιὰ τὸ θάνατό μου καὶ τὸ Γαλάζιο Φεῖδι θὰ βρῆ τὸν ἴδιο θάνατο μὲ τὸν Μαῦρο Ἀετό.

Καὶ λέγοντας τὰ λόγια αὐτὰ ὁ Μαῦρος Ἀετὸς ἔφτισε τὸν ἐχθρό του κατὰ πρόσωπο.

Τὸ Γαλάζιο Φεῖδι μόλις συγκρατήθηκε γιὰ νὰ μὴ τὸν ἁρπάξῃ ἀπὸ τὸν λαιμὸ καὶ νὰ τὸν πνίξῃ. Ἀλλὰ σκέφθηκε πῶς ἦταν καλλίτερα νὰ τὸν θανατώσῃ ἀφοῦ θὰ τὸν ἔκαμε νὰ ὑποστῇ τὰ χειρότερα βασανιστήρια.

Τὸν ἔδεσε γερὰ κι' ἔπειτα τὸν κρέμασε πίσω ἀπὸ τὸ ἄλογό του ποὺ τὸ εἶχε κρυμμένο πίσω ἀπὸ ἕνα θάμνο. Κι' ἔπειτα πηδῶντας στὴν σέλλα ἔφυγε σὰν σαΐτα.

***

Οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Γαλάζιου Φειδιοῦ εἶχαν μεγάλη γιορτή. Γύρω ἀπὸ τὸν αἰχμάλωτό τους, ποὺ ἦταν δεμένος σ' ἕνα παλοῦκι, ἐχόρευαν σὰν τρελλοί.

Οἱ ἄνδρες ἀφίνοντες ἄναρθρες κραυγὲς ἐστρυφογύριζαν γύρω ἀπὸ τὸν πάσαλο, ἀπειλοῦντες μὲ τὰ ὅπλα τους τὸν σφιχτοδεμένο ἀρχηγὸ τῶν ἀντιπάλων των, ἐνῷ ἡ γυναῖκες καθισμένες κατάχαμα κτυποῦσαν μὲ τὰ χέρια τους τὰ πρωτόγονα μουσικὰ ὄργανά τους.

Σὲ λίγο ὅμως ὁ χορὸς ἐσταμάτησε καὶ ἄρχισε ἄλλου εἴδους διασκέδασις.

Οἱ πιὸ ἐπιτήδειοι μεταξὺ τῶν ὀπαδῶν τοῦ Γαλάζιου Φειδιοῦ ἐξεσφενδόνισαν τὸν πέλεκύ τους ὁ ὁποῖος ἦρθε καὶ σφηνώθηκε στὸν πάσαλο ἐπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τοῦ αἰχμαλώτου.

Ὁ Μαῦρος Ἀετός, γνωστὸς γιὰ τὸ θάρρος του, ἔμενε ἀκίνητος μὲ τὸ βλέμμα ἀπλανές, σὰν ὅλη αὐτὴ ἡ σκηνὴ νὰ μὴν εἶχε καμμιὰ σχέσι μ' αὐτόν.

Ἔπειτα τὸ Γαλάζιο Φεῖδι πλησίασε καὶ μ' ἕνα κοφτερὸ μαχαῖρι ἄνοιξε μιὰ βαθειὰ πληγὴ στὸν ὦμο τοῦ ἀντιπάλου του, κι' ὅλοι οἱ ἄλλοι τὸν ἐμιμήθηκαν.

Ὁ Μαῦρος Ἀετὸς ἀνατρίχιασε ἀπὸ τὸν πόνο, ἀλλὰ οὔτε τὸ ἐλάχιστο παράπονο δὲν ξέφυγε ἀπὸ τὰ χείλη του.

Σὲ λίγο ὅλο του τὸ σῶμα ἦταν γεμάτο μαχαιριὲς ποὺ τὸν ἔκαμαν νὰ ὑποφέρῃ φρικτά.

Τὸ Γαλάζιο Φεῖδι κύτταζε τὸν ἐχθρό του μὲ κατάπληξι. Τοῦ ἦταν δύσκολο νὰ φαντασθῇ πῶς μποροῦσε νὰ ὑπάρξῃ παρόμοιο θάρρος, κι' αἴφνης σηκώνοντας τὰ χέρια ψηλὰ ἐφώναξε:

— Σταματῆστε!

Οἱ ἐρυθρόδερμοι ὑπήκουσαν ἀμέσως καὶ κύτταξαν μὲ ἀπορία τὸν ἀρχηγό τους.

— Ἀδελφοί μου, τοὺς εἶπε τότε τὸ Γαλάζιο Φεῖδι, ὁ ἐχθρός μας ὁ Μαῦρος Ἀετὸς ἔδειξε ἕνα θᾶρρος πρωτοφανές. Θαυμάζω τὴν ἀνδρεία του... Καὶ ἀποφασίζω νὰ τοῦ δώσω χάρι. Λύστε τον, κι' ἀφῆστε τον ἐλεύθερο.

Οἱ ἐρυθρόδερμοι μ' ὅλη τὴν κατάπληξι ποὺ αἰσθάνθηκαν δὲν τόλμησαν ὅμως ν' ἀντισταθοῦν στὸν ἀρχηγό τους, κι' ἔσπευσαν νὰ λύσουν τὰ δεσμὰ τοῦ Μαύρου Ἀετοῦ.

Κι' αὐτὸς πλησίασε τὸ Γαλάζιο Φεῖδι καὶ εἶπε μὲ ἁπλότητα.

— Σ' εὐχαριστῶ.

Τότε τὸ Γαλάζιο Φεῖδι τὸν κύτταξε κατὰ πρόσωπο καὶ τοῦ εἶπε:

— Σοῦ προτείνω νὰ ξεχάσουμε τὴν ἔχθρα μας καὶ νὰ ζήσουμε πιὰ σὰν καλοὶ φίλοι.

Ὁ Μαῦρος Ἀετὸς ἐδίστασε πρὸς στιγμὴν κι' ἔπειτα τοῦ ἔτεινε τὸ χέρι.

— Δέχομαι εἶπε.

Κι' ἀπ' ἐκείνη τὴν ἡμέρα μιὰ στενὴ συμμαχία συνέδεσε τὶς δυὸ φυλές.

Τὸ καθῆκον τῶν Μεγάλων

Ὅταν ὁ Πελοπίδας ἔφευγε γιὰ τὸν πόλεμο ἡ γυναῖκα του τὸν ἱκέτευε νὰ προσέχῃ τὴν ζωή του.

—Εἶναι μιὰ συμβουλὴ ποὺ μπορεῖς νὰ δώσῃς σ' ἕνα ἁπλὸ στρατιώτη, τῆς ἀπήντησε. Ὅσο γιὰ τοὺς ἀρχηγοὺς ἔχουν καθῆκον νὰ προσέχουν τὴν ζωὴ τῶν ἄλλων.

***

Μέχρι τελευταίας στιγμῆς

Ἔλεγαν κάποτε στὸν Διογένη:

—Εἶσαι πιὰ γέρων, ξεκουράσου καὶ σύ.

Καὶ ὁ μέγας φιλόσοφος ἀπήντησε:

—Ἂν διαγωνιζόμουν σ' ἕνα ἀγώνισμα θὰ ἀνέκοπτα μήπως τὴν προσπάθειά μου, τὴν ὥρα ποὺ θὰ προσέγγιζα στὸ τέρμα;

Ο ΦΑΝΗΣ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Περνῶντας ἀπὸ τὴν αἴθουσα τῶν κοσμητῶν ὁ Φάνης σταμάτησε λίγο κοιτάζοντας τὸ ὡραῖο μωσαϊκὸ μὲ τὴν κεφαλὴ τῆς Μέδουσας, ποὺ στόλιζε τὸ πάτωμα περιφρουρημένο ἀπὸ ἕνα μικρὸ κιγκλίδωμα. Δὲ θέλησα νὰ τοῦ μιλήσω γιὰ μωσαϊκὰ καθόλου, γιατὶ σὲ μιὰ ἐκδρομή μας σὲ μιὰ ἐκκλησία τοῦ Δαφνιοῦ, ὅπως τοῦπα, θὰ βλέπαμε πάρα πολλὰ καὶ θὰ λέγαμε καὶ πῶς γίνονται. Κι' ὁ Φάνης ἀκούοντας γιὰ ἐκδρομὴ τόσο ἐνθουσιάστηκε, ποὺ δὲ ζήτησε γιὰ τὴν ὥρα τίποτε ἄλλο...

Στοὺς τοίχους σειρές. σειρὲς μικρὲς προτομὲς ἔκαμαν ἐντύπωση στὸ Φάνη.

— Τί εἶναι ὅλοι αὐτοί, θεῖτσα; Δὲν εἶναι πολὺ ὡραῖοι... φαίνονται σὰ γέροι.

— Εἶναι ἀγάλματα παιδαγωγῶν, ποὺ συνώδευαν στὰ γυμνάσια τοὺς ἐφήβους Ἀθηναίους. Τἀστησαν ἀπὸ εὐγνωμοσύνη οἱ μαθηταί των... Μά, ὅπως πρόσεξες, ἀρχίζουν τὰ ἀγάλματα νὰ παίρνουν πιὰ προσωπικὸ χαρακτῆρα... Νὰ ξεχωρίζῃ τοῦ καθενὸς ἡ φυσιογνωμία.

Μπήκαμε στὴν αἴθουσα τῶν ἐπιτυμβίων ἀναγλύφων. Ἀφῆκα τὸ Φάνη νὰ κάμῃ τὴ βόλτα μονάχος του. Αὐτὸς πῆρε σειρά, σειρὰ τὰ ἀνάγλυφα, στάθηκε λίγο στὸ καθένα, προσπάθησε νὰ μαντέψῃ τί παρίσταναν κι' ἀφοῦ δὲ μπόρεσε, ἔτρεξε κοντά μου.

— Θεῖτσα... θεῖτσα... δὲ μπορῶ νὰ καταλάβω τίποτε.., Τί παριστάνει τούτη ἡ κάμαρα;... Διάφορες οἰκογένειες; Ἀλλοῦ βλέπεις ἕνα πατέρα νὰ παίζῃ μὲ τὰ δυὸ παιδιά του δείχνοντάς τους ἕνα πουλάκι... ἀλλοῦ ἕνας ἄνδρας καθισμένος σὲ μιὰ πολυθρόνα ἀποχαιρετᾶ τὴ γυναῖκα του καὶ πάρα πέρα ἕνα παιδὶ κοιτάζει τὸ κλουβί του μαζὺ μὲ μιὰ γάτα κοντά του... Τί θέλουν νὰ ποῦν ὅλες αὐτὲς οἱ σκηνές, θεῖτσα; Θὰ μ' ἄρεσαν πολύ, μὰ τὰ πρόσωπα εἶναι ὅλα θλιμμένα βαρειὰ κι' ἂς μὴ κλαῖνε.

— Φάνη μου, καλὸ καὶ εὐαίσθητο παιδί... Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη μαζύ σου, γιατὶ αἰσθάνεσαι βαθειὰ τὴν τέχνη... Μπορεῖς νὰ διαβάζῃς τὶς βουβὲς μαρμάρινες μορφές. Τὰ ἀνάγλυφα αὐτὰ εἶναι ὅλα νεκρικά... Εἶναι οἱ ἐπιτύμβιες στῆλες τῶν τάφων... Βρέθηκαν στὸν Κεραμεικό, τὸ ἀρχαῖο νεκροτοφεῖο τῶν Ἀθηνῶν... Φυσικά, θὰ πᾶμε νὰ τὸ δοῦμε μιὰ μέρα, Φάνη... μὴν ἀνησυχεῖς...

— Καὶ τί παριστάνουν τ' ἀνάγλυφα αὐτά, θεῖτσα;

— Ὅπως πολὺ καλὰ τὸ εἶπες, οἰκογενειακὲς σκηνές... Μὰ εἶναι ὅλες σκηνὲς ἀποχαιρετισμοῦ. Γι' αὐτὸ εἶναι θλιμμένοι. Τὸ ὡραῖο αὐτὸ παιδὶ ἀποχαιρετᾶ τὸ πουλάκι μέσ' τὸ κλουβί του. Ἐκεῖ ἕνας πατέρας παίζει γιὰ τελευταία φορὰ μὲ τὰ παιδάκια του δείχνοντάς τους ἕνα πουλί... Μὰ κι' ἐκεῖνος εἶναι θλιμμένος ποὺ τ' ἀφίνει ὀρφανὰ καὶ κεῖνα, σὰ νὰ προαισθάνωνται τὸ θάνατο τοῦ πατέρα τους, δὲν γελοῦν μὲ τὸ παιγνίδι... Κι' ἐδῶ ἕνας γέρος πατέρας, στηριγμένος στὸ ραβδί του, κοιτάζει, μὲ βουρκωμένα τὰ μάτια, τὸ λεβέντη τὸ γυιό του, ποῦναι ἀκουμπισμένος στὴ στήλη καὶ ποὺ τὸν ἔχει ἁρπάξει ὁ θάνατος... Στὰ πόδια του τὸ κυνηγετικό του τὸ σκυλλὶ μυρίζεται τὸ χῶμα σὰ νὰ ψάχνῃ γιὰ τὸν ἀγαπημένο του κύριο κι' ὁ μικρὸς δοῦλος ἔχει σωριαστεῖ κάτω ἀπὸ τὴ λύπη... Πρόσεξέ το αὐτό, Φάνη... Μόνο στοὺς δούλους ἀφίνουν φανερὰ οἱ καλλιτέχνες νὰ φανῇ ἐντελῶς ἡ ἀπελπισία, νὰ παραμορφωθῇ τὸ πρόσωπό τους ἀπὸ τὸ λυγμὸ καὶ τὸ κλάψιμο... Στὰ ἄλλα πρόσωπα εἶναι ἀνάλαφρα κι' εὐγενικὰ χυμένη ἡ θλίψη καὶ φαίνεται πότε μ' ἕνα σκύψιμο τοῦ κεφαλιοῦ, πότε μ' ἕνα βλέμμα λίγο ἁπλανὲς καὶ θλιμμένο...

— Θεῖτσα μου, ἀγαποῦσαν πολὺ τὴ ζωὴ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες;

— Ὅπως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, παιδί μου, τὴν ἀγαποῦσαν κι' ἐκεῖνοι.

— Ὄχι, θεῖτσα... Ἐμεῖς ἐμάθαμε, πῶς οἱ ἀρχαῖοι τὴν ἀγαποῦσαν πιὸ πολύ.

Στὴν Ὀδύσσεια, ὅταν ὁ Ὀδυσσέας κατέβηκε στὸν Ἅδη κι' εἶδε τόσο ὡραῖο τὸν Ἀχιλλέα ἀνάμεσα στὶς ψυχές, τοῦ εἶπε: «Καὶ στὸν Ἅδη, καλότυχε Ἀχιλλέα, ξεχωρίζεις σὰν Βασιλιᾶς ἀπὸ τοὺς ἄλλους». «Ἂς ἤμουνα ἀκόμη στὴ ζωή, Ὀδυσσέα, κι' ἂς ἤμουνα ἕνας φτωχὸς ἐργάτης ἀπάνω στὴ γῆ», ἀπήντησεν ὁ Ἀχιλλέας μὲ θλίψη. Ποὺ θὰ πῇ, πῶς ἀγαποῦσαν πολὺ τὴ ζωή τους...

— Ναί, Φάνη, ἔτσι εἶναι ὅπως τὰ λές... Ποιὸ σοῦ ἀρέσῃ τώρα ἀπ' ὅλα... Βλέπεις ἐκεῖνον τὸν ὡραῖο πολεμιστή, τὸν Ἀριστοναύτη, πῶς ὁρμᾶ μὲ τὴν ἀσπίδα του ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν;

— Ναὶ ὡραῖος εἶναι κι' αὐτός. Μὰ τὸ καλλίτερο εἶναι τοῦτο ἐδῶ στὴ μέση. Δὲ μιλήσαμε ἀκόμα γι' αὐτό, θεῖτσα... Εἶναι δυὸ γυναῖκες... Μιὰ κάθεται... καὶ μιὰ ἄλλη ὄρθια μπροστά της κάτι βάζει ἀπάνω στὰ γόνατά της ἀνοιχτό... μοιάζει μὲ κουτί...

— Τὸ ἀνάγλυφο αὐτό, Φάνη μου εἶναι περίφημο σ' ὅλον τὸν κόσμο. Εἶναι ἡ Ἡγησώ. Μιὰ πλουσία ἀρχοντοποῦλα Ἀθηναία κόρη τοῦ Προξένου, ὅπως λέει ἡ ἐπιγραφή. Πέθανε, φαίνεται, νέα καὶ θ' ἀγαποῦσε πολὺ τὰ στολίδια... γιατὶ πάνω στὴν ἐπιτύμβια πλάκα της, ὅπως βλέπεις, τὴν παριστάνουν ν' ἀποχαιρετᾶ μὲ τόσο εὐγενικιὰ θλίψη, ἕνα περιδέραιο ποὺ κρατεῖ

στὸ χέρι της καὶ ποὺ ἦταν ζωγραφισμένο γι' αὐτὸ δὲν φαίνεται τώρα πιά. Στὰ γόνατά της εἶναι ἀνοιχτὸ τὸ κουτὶ μὲ τἄλλα της στολίδια...

— Καὶ τί ὡραῖο ποῦναι τὸ πρόσωπό της μὲ τὰ χαμηλωμένα μάτια, τὶ κεφάλι καλλιτεχνικό, τὶ γραμμὲς στὸ σῶμα, τὶ πτυχὲς στὰ φορέματα!! Μὰ πρὸ παντός, θεῖτσα, ἡ ἔκφραση τοῦ προσώπου της εἶναι ὑπέροχη... Σεμνὴ καὶ ἀρχοντική, δὲν θέλει νὰ φανῇ ἡ λύπη της... ἂν δὲν ἦταν μπροστά της ἡ δούλη μὲ τὸ πολὺ θλιμμένο πρόσωπο, θὰ λέγαμε πῶς διαλέγει, τὶ κόσμημα νὰ βάλῃ γιὰ νὰ πάῃ στὸ χορὸ ἢ στὸν περίπατο.

— Ἔτσι ὡραῖα κι' ἰδεαλιστικά, Φάνη, παριστάνει καὶ τὸ θάνατο ἡ Ἑλληνικὴ τέχνη ὅπως παριστάνει καὶ τὴ ζωή... Ὅπως ἔδιωξε κάθε λεπτομέρεια φυσιογνωμίας, ποὺ θὰ μποροῦσε ν' ἀσχημίσῃ τὰ πρόσωπα καὶ τἄκανε ὅλα ἰδεώδη, ἔτσι γαληνεύει καὶ τὴ θλίψη καὶ ἀποκρούει τὴν ἀπελπισία ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ χαλάσῃ τὴν ὁμορφιὰ καὶ τὴν Ὀλύμπια ἁρμονία... Αὐτὰ εἶναι τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ 5ου καὶ 4ου αἰῶνος. Πιὸ ὕστερα ἀλλάζουν τὰ πράμματα κι' ὁ πόνος κι' ἡ θλίψη κι' ἡ ἀγωνία μπαίνουν μ' ὅλη τὴν ἔντασή τους στὴν τέχνη, ὅπως θὰ δοῦμε ἀλλοῦ.

ΣΟΦΙΑ ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ ΠΑΠΑΔΑΚΗ

Νὰ εἶσαι πάντα εὔθυμος

Νὰ εἶσαι πάντα εὔθυμος, εἶναι ἡ καλλίτερη συμβουλὴ ποὺ ἔχω νὰ σοῦ δώσω γιὰ νὰ χαράξῃς τὸ δρόμο σου στὴ ζωή.

Αὐτὴ καὶ μόνη εἶναι ἀρκετή.

—Ἡ εὐθυμία διώχνει τὴν κακία. Καὶ δὲν ὑπάρχει καλύτερος καὶ καθαρώτερος δρόμος στὴ ζωὴ ἀπὸ τὸν ὁλόλευκο δρόμο τῆς καλωσύνης.

Καλωσύνη ὅμως ἀληθινή, πραγματική, ὄχι λόγια μόνον. Καλωσύνη γεμάτη τρυφερότητα κι' ἀγάπη.

—Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶσαι καλός, ὅταν εἶσαι σκυθρωπὸς καὶ κακοκεφιασμένος.

—Ἕνας ἄνθρωπος κακός, πραγματικὰ κακός,δὲν γελᾶ ποτὲ μὲ τὴν καρδιά του. Νὰ εἶσαι πάντα εὔθυμος.

—Μὴ προχωρῆς ἀνάμεσα ἀπ' τὶς ὑποχρεώσεις, ποὺ σοῦ ἐπιβάλλει ἡ ζωή, μὲ τὸ κεφάλι σκυφτὸ καὶ μὲ τὰ πόδια ἀμφίβολα.

—Γέμισε τὴ ζωή σου μὲ χαρὰ καὶ μὴ πιστέψῃς ποτὲ πῶς στὴν μελαγχολία μπορεῖς νὰ εὕρῃς καμμιὰ δύναμι.

—Νὰ ἀντιτάσσῃς στὶς καθημερινὲς δυσκολίες τῆς ζωῆς σου τὴν ἀσπίδα τῆς εὐθυμίας σου. Θὰ εἶναι ἀκατανίκητη, ὁποιαδήποτε κι' ἂν εἶναι ἡ ἐπίθεσις.

—Μὴν ὀργίζεσαι τέλος ποτέ, ἀδιάφορος καὶ πάντα γελαστὸς πέρασε πάνω ἀπ' ὅλες τὶς τρικυμίες.

Εἰκόνες

Οἱ ὠτερωλοὶ φίλοι μας

Εἶναι μερικὲς μέρες ποὺ στὸ χωριὸ οἱ πελαργοὶ ἑτοιμάζονται γιὰ τὸ ἀποδημητικὸ ταξεῖδι τους.

Βρίσκονται ἐδῶ ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦ καλοκαιριοῦ. Γνώριζαν ἀπὸ τὴν ἄλλη χρονιὰ τὸν τόπο καὶ μόλις ἔφθασαν πῆγαν στὶς παλιές τους φωλὲς καὶ τὶς νοικοκύρεψαν. Ἄλλοι ἔκτισαν νέες σὲ μέρη ποὺ ἔκριναν κατάλληλα.

Ὅλο τὸ καλοκαῖρι πέρασαν μὲ τὶς συνηθισμένες τους δουλιές: Νὰ ἀναθρέψουν τὰ μικρά τους καὶ νὰ τὰ μάθουν νὰ πετοῦν. Σωστὴ στρατιωτικὴ διδασκαλία αὐτή! Πάνω σὲ μιὰ στέγη βάζει στὴ γραμμὴ τὰ πελαργάκια ἡ μητέρα καὶ στέκεται μπρός τους. Κουνάει τὶς φτερούγιες της ρυθμικὰ καὶ τὰ μικρὰ τὴν μιμοῦνται. Ἔτσι σὲ λίγο μαθαίνουν νὰ πετοῦν, στὰ κεραμύδια ἐπάνω πρῶτα, καὶ στὸ τέλος πιὸ μακρυά, ὥσπου γρήγορα γίνονται σωστοὶ ἀεροπόροι.

Γιὰ νὰ γίνουν ὅμως ὅλα αὐτὰ ἔρχεται τὸ φθινόπωρο καὶ πρέπει νὰ ἑτοιμασθοῦνε γιὰ τὸ μεγάλο ταξεῖδι τῆς Ἀφρικῆς, ὅπου οἱ παληοὶ πελαργοὶ θὰ ὁδηγήσουν τὰ παιδιά τους γιὰ τὸ ξεχειμώνιασμα. Ἀρχίζουν λοιπὸν μικροὶ καὶ μεγάλοι, ἀρκετὲς ἡμέρες πρὶν νὰ γυμνάζωνται σὲ καθημερινὰ πετάγματα.

Ὧρες ὁλόκληρες πετᾶνε πάνω σὲ ὡραῖες καμπύλες καὶ γλυστρᾶνε σὲ θαυμάσια κατεβάσματα πρὸς τὴ γῆ καὶ πάλι σηκώνονται ψηλὰ στὸν οὐρανό.

Τὴν ἄσκησι αὐτὴ τὴν κάνουν πρωΐ καὶ βράδυ καὶ ὅσο πλησιάζει ἡ ἡμέρα γιὰ τὴν ἀναχώρησι, τόσο πιὸ πολὺ γυμνάζονται καὶ τόσο πιὸ μεγάλες γίνονται οἱ ὁμάδες ποὺ μετέχουν.

Κι' ἐξακολουθεῖ αὐτὴ ἡ προετοιμασία χωρὶς διακοπὴ ὥσπου ἕνα πρωΐ ὅλοι μαζὶ ἔχουν φύγει χωρὶς νὰ κατορθώσουμε νὰ δοῦμε τὴν ἀναχώρησι.

Μᾶς ἦταν τόσο καλοὶ σύντροφοι ποὺ ἀληθινὰ μᾶς ἄφισε ἕνα κενὸ τὸ πέταγμά τους στὴν καθημερινὴ ζωὴ τοῦ χωριοῦ. Σ.

ΑΛΗΘΙΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ο ΠΑΠΑΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΟΥ

Ἅγιος ἄνθρωπος ὁ παπᾶς τοῦ χωριοῦ μου. Ἀκοῦστε, παιδιά μου, τὴν ἱστορία του ὅπως μοῦ τὴν διηγήθη ὁ ἴδιος:

—«Εἶχα χρόνια ξενητευμένος σὲ κάποια συγγένισά μου, σὲ χώρα μακρυνὴ καὶ μεγάλη, ὅπου μ' ἔστειλεν ὁ πατέρας μου νὰ σπουδάσω καὶ νὰ γίνω ἄνθρωπος καλὸς καὶ γραμματισμένος. Στὸ χωριὸ βλέπετε δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ μάθῃ πολλὰ γράμματα. Ὁ καϋμένος ὁ παπᾶ-Χρόνης, τῆς ἐκκλησιᾶς μας, ἦταν ἄνθρωπος τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τῆς παλαιᾶς, χωρὶς μεγάλη μόρφωσι, κι' ὅσα γράμματα ἤξευρε μοῦ τἄμαθε κι' ἐμένα κουτσὰ—στραβά. Εἶχε ὅμως μεγάλη ὑπομονὴ κι' ἀγάπη. Ἐκτὸς δὲ ἀπὸ τὰ γράμματα, μὲ εἶχε καὶ παραγυιό, νὰ τὸν βοηθῶ στὶς λειτουργίες καὶ εἰς ὅλα του τὰ θρησκευτικὰ καθήκοντα. Ὅταν ἐκοινωνοῦσε, ὅταν ἔκανε γάμο ἢ ὅταν ἐβάπτιζε, μ' ἔπερνε πάντοτε μαζύ του. Ἔτσι ἔγινα πολὺ εὐλαβής.

Λοιπὸν, σᾶς εἶπα ὅτι ὁ καϋμένος ὁ παπᾶ Χρόνης δὲν ἤξευρε καὶ πολλὰ-πολλὰ γράμματα. Μὰ ἐγὼ ἔπρεπε νὰ γίνω κάτι τι πάρα πάνω ἀπ' ἐκεῖνον, ἐπειδή, παιδιά μου, ἡ ἐποχή μας δὲν ἀνέχεται μετριότητας. Οἱ σημερινοὶ ἄνθρωποι πρέπει νὰ εἶναι ἔξυπνοι καὶ καλὰ μορφωμένοι γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ ζήσουν. Σήμερα καὶ στὰ χωριὰ ἀκόμη τὸ ψωμὶ βγαίνει μὲ μεγάλη δυσκολία. Λοιπόν, ὁ πατέρας μου ἀπεφάσισε νὰ μὲ στείλῃ μακρυά, στὴν πολιτεία, νὰ μορφωθῶ λιγάκι, σὲ μιὰ συγγένισά μου, ὅπως σᾶς εἶπα. Ἤθελε νὰ γίνω παπᾶς, γιὰ νὰ γυρίσω μιὰ ἡμέρα στὸν τόπο μας ν' ἀντικαταστήσω τὸν παπᾶ-Χρόνη, ὅταν θὰ ἦταν πειὰ πολὺ γέρος καὶ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ λειτουργήσῃ ἢ ὅταν θὰ πέθαινε.

Μὰ ἐγὼ δὲν ἤθελα νὰ γίνω παπᾶς, παρ' ὅλην τὴν ἀγάπη ποῦχα στὴ θρησκεία μας. Ἐπροτιμοῦσα νὰ γίνω δάσκαλος.

Τέλος πάντων, ἔφυγα εἰς ἡλικίαν δώδεκα ἐτῶν, καὶ φυσικὰ μὲ χαρὰ μεγάλη, ἐπειδὴ θὰ ἔβλεπα κι' ἐγὼ ἕνα κόσμο ἄλλο καὶ μεγάλο.

Ὁ πατέρας μου κι' ἡ μητέρα μου, μοῦ εἶχαν διηγηθῆ ἕνα σωρὸ ἱστορίες γιὰ τὴς μεγάλες πολιτεῖες, ὅπου ζοῦν τόσοι πολλοὶ ἄνθρωποι μαζύ, κι' ὁ παπᾶ-Χρόνης στὸ σχολειό, σὰν μᾶς ἔκαμνε μάθημα, μᾶς ἔδειχνε τὴ χώρα ζωγραφισμένη σ' ἕνα μεγάλο χάρτινο πίνακα. Ἀλήθεια, τὶ ὡραῖα ποὺ ἦτο τότε!

Μοῦ ἄρεσε πολὺ περισσότερο ἡ ζωγραφιὰ ἐκείνη, παρὰ ἡ πραγματικὴ χώρα, σὰν ἐπῆγα καὶ τὴν εἶδα! Τίποτα δὲν ἔμοιαζε μὲ τὸν ὡραῖον ἐκεῖνο πίνακα, τίποτα δὲν ἦταν ὅπως ἐγὼ τὸ εἶχα σχηματίσει στὴν φαντασία μου! Ὅλα ἦταν διαφορετικὰ ἐκεῖ πέρα, ὅλα τεχνικὰ καὶ ἀπότομα, τόσον ὅπου ἐνοστάλγησα γρήγορα τὸ χρυσό μου χωριουδάκι.

Τὸ σπιτάκι μας εἶναι κτισμένο κοντὰ στὴν ἐκκλησία, ἀπὸ τὴν ἀντίθετη ἀκριβῶς πλευρὰ τοῦ δρόμου, ἐνῶ λίγο παρεκεῖ, πρὸς τὴν αὐλή μας, ἕνα διάφανο ποταμάκι κατρακυλᾶ τὰ ὁρμητικὰ νερά του μὲ βόμβο. Ἔρχεται ἀπὸ τὸ βουνὸ ψηλὰ καὶ διασχίζει ὁλόκληρο τὸ χωριό μας· στὶς πλαγιές του φυτρώνουν δάφνες καὶ καλάμια φουντωτά, ὅπου τ' ἀηδόνια κελαϊδοῦν τὸ δειλινὸ καὶ

τὴ χαραυγή. Στὴ γωνιὰ δὲ τοῦ σπιτιοῦ μας, ὑψώνεται ὑπερήφανο ἕνα καταπράσινο πεῦκο, ὅπου φτάνει μπορῶ νὰ σᾶς πῶ, ὡς πάνω στὴν κορυφὴ τοῦ καμπαναριοῦ! Ὅταν πάλι καμμιὰ φορὰ ἰδῇς ν' ἀνατείλῃ ἀνάμεσά τους ἡ σελήνη, νομίζεις πῶς βρίσκεσαι στὸν παράδεισο!

Αὐτὸ εἶναι τὸ χωριό μας, ποὺ δὲν μπορῶ νὰ σᾶς τὸ περιγράψω καλλίτερα, καὶ ποὺ δὲν ἤξευρα νὰ τὸ ἐκτιμήσω ὅταν ἐκαθόμουν ἐκεῖ. Ἀλλὰ τὸ ἐνοστάλγησα ἔπειτα, ὅταν ἐπῆγα στὴν ξενητειά.

Τὸ ἔβλεπα τότε στὰ ὄνειρά μου συχνά, τὸ ἔβλεπα καὶ ξυπνητός, σὰν ἔκλεινα πολλὲς φορὲς τὰ μάτια μου, κουρασμένος ἀπὸ τὴν πολλὴ μελέτη. Φαντάζεσθε δέ, πόσο περισσότερο τὸ ἐλαχταροῦσα ὅταν ἐπλησίαζαν τὰ Χριστούγεννα κι' ὁ Ἅγη-Βασίλης, κι' ἐθυμόμουνα τὴν μαννοῦλα μου.

Σὰν τέτοιες ἡμέρες ἐκείνη νοικοκυρεύει καὶ φτιάνει ἕνα σωρὸ ὡραῖα γλυκά, ἐνῶ ἡ γιαγιά μου ἡ καϋμένη κάθεται σκυφτὴ — σκυφτὴ κοντὰ στὴν παραστιὰ καὶ λέγει παραμύθια στὰ παιδιά μας, τὰ μικρότερά μου ἀδέλφια, καθισμένα κι' ἐκεῖνα τριγύρω σταυροπόδι. Τοὺς ἀρέσει ν' ἀκοῦνε τὴ γιαγιά μου, ἐνῶ ψήνουν φρυγανιὲς ἢ πετοῦν στὴ φωτιὰ καλαμπόκια, τὰ ὁποῖα σκάζουν σὰν τρακατροῦκες μὲ κρότο δυνατό·

—Βρέ, ἀφῆστε τὶς μπαμπακοῦλες, τοὺς φωνάζει τότε θυμωμένη ἡ γιαγιά μου, κι' ἀκοῦστε ἐδῶ!

Ἄχ! πόσες ἱστορίες ξεύρω νὰ σᾶς διηγηθῶ, ἀπ' ἐκεῖνες ποὺ μᾶς ἔλεγεν ἡ καϋμένη... Μὰ προχωρῶ τώρα γιὰ νὰ μὴ σᾶς κουράσω, παιδιά μου.

Λοιπόν, ἐνοσταλγοῦσα πολὺ τὸ σπιτάκι μου καὶ τὸν τόπο μου, καὶ σὰν ἐτελείωσα πιὰ τὸ σχολεῖο κι' ἐπῆρα τὸ δίπλωμά μου, κι' ἔγινα κι' ἐγὼ μεγάλος καὶ μορφωμένος νέος, ἀπεφάσισα νὰ ξαναγυρίσω ἐπὶ τέλους στὸ χωριό μας. Ἀλλὰ δὲν ἠθέλησα νὰ γίνω παπᾶς, ἤμουν μόνο δάσκαλος, καὶ νὰ σᾶς πῶ τὴν ἀλήθεια... δὲν ἤθελα νὰ μείνω στὸ χωριό μου, ὄχι φυσικὰ ἐπειδὴ δὲν ἦταν καλλίτερα ἐκεῖ πέρα, μὰ ἐπειδὴ ἐπιθυμοῦσα νὰ εἶμαι στὴν πολιτεία γιὰ νὰ μελετῶ στὶς βιβλιοθῆκες καὶ νὰ προοδεύσω.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ πατέρας μου μοῦ ἔγραψε πῶς ὁ κακομοίρης ὁ παπᾶ-Χρόνης μᾶς ἄφησε... χρόνους! (ἀπέθανε) καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ πάω στὸν Δεσπότη νὰ μὲ χειροτονήσῃ διάκο (δηλ. νὰ μὲ κάνῃ παπᾶ) καὶ νὰ ἐπιστρέψω ἔπειτα στὸ χωριό. Αὐτὸ δὲν ἦταν μόνο ἐπιθυμία τοῦ πατέρα μου, μὰ καὶ ἐπιθυμία τοῦ μακαρίτη παπᾶ-Χρόνη, ποὺ τὸ ἔλεγε διαρκῶς ὅταν ζοῦσε καὶ ποὺ τὸ ἐπανέλαβαν τὰ τρεμουλιασμένα χείλη του καὶ σὰν ἄφησε τὴ στερνή του πνοή.

⁂

Γιὰ νὰ μὴ σᾶς τὰ πολυλογῶ, ἔφυγα γιὰ τὴν πατρίδα μου, ἀλλὰ χωρὶς νὰ γίνω παπᾶς. Δὲν ξέρω πῶς ὑπερίσχυσε στὴν ψυχή μου ὁ πόθος νὰ μείνω κοσμικὸς γιὰ νὰ ἀκουσθῶ μιὰ ἡμέρα στὰ γράμματα καὶ νὰ ἔχω κι' ἐγὼ τὸ θάρρος τῆς γνώμης μου.

Ἕνα πρωΐ λοιπὸν ἐφόρτωσα στὸν ὦμο τὸ δισάκι μου κι' ἐπῆρα συγκινημένος τὸν δρόμο τοῦ χωριοῦ μου, ἀλλὰ σᾶς τὸ ἐξομολογοῦμαι, μὲ κάποιο βάρος συνειδήσεως...

Ἐπερπάτησα ὅλη τὴν ἡμέρα μέσα ἀπὸ βουνά, μέσα ἀπὸ χαράδρες, ἀνάμεσα ἀπὸ δάση καὶ φαράγγια καὶ ἀπὸ ξένα χωριά, ὅπου οἱ ἄνθρωποι μ' ἔβλεπαν μὲ περιέργεια μεγάλη.

Ἐκοιμήθηκα τὴν νύκτα εἰς τὴν καλύβα ἑνὸς πτωχοῦ. Τὴν ἄλλ' ἡμέρα ἐπῆρα πάλι τὸν δρόμο μου.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη δὲν ἐπήγαινε ἀμάξι στὸ χωριό μου, παρὰ μόνο τὰ ζῶα, μέσ' ἀπὸ μονοπάτια γυριστὰ κι' ἐπικίνδυνα. Ἀλλ' ἐγὼ δὲν εἶχα χρήματα νὰ πάρω ζῶο, κι' ἐπερπατοῦσα, ὅπως σᾶς εἶπα, μὲ τὰ πόδια. Πρὸς τὸ μεσημέρι λοιπὸν ὁ καιρὸς ἐχάλασε. Μεγάλα καὶ μαῦρα σύννεφα ἐσκέπασαν τὸν οὐρανὸ καὶ δὲν ἄργησε ν' ἀρχίσῃ δυνατὴ βροχή. Τὰ νερὰ ἐκατρακυλοῦσαν ἀπ' τὸ βουνὸ καὶ ἤρχοντο μὲ θόρυβο πρὸς τὸ μέρος ποὺ ἐστεκόμουν ἐγώ, κάτω ἀπὸ ἕνα μεγάλο δένδρο.

Σὲ λίγο ἐχάθη καὶ τὸ μονοπάτι καὶ δὲν ἤξευρα πειὰ πῶς θὰ ἔφευγα ἂν τυχὸν ἐσταματοῦσε ἡ βροχή. Ἡ βροχὲς καὶ οἱ κεραυνοὶ ἐχαλοῦσαν τὸν κόσμο· ἡ ἀστραπὲς μὲ ἐτύφλωναν, ὁ ἄνεμος ἐσφύριζε καθὼς περνοῦσε μέσ' ἀπ' τὰ φύλλα τῶν δένδρων καὶ θὰ ἔλεγες πῶς ἐζητοῦσε νὰ μὲ πάρῃ μαζύ του!

Ὁ φόβος μου ἦτο μεγάλος καὶ δὲν ἤξευρα τὶ νὰ κάμω. Ἐσύρθηκα τότε δειλὰ-δειλὰ πρὸς ἕνα μεγάλο θάμνο, ποὺ ἔβγαινε κάτω ἀπὸ μιὰ σπηλιά, ἐπειδὴ τὸ δένδρο μου δὲν μποροῦσε πλέον νὰ μὲ προφυλάξῃ. Στὴν ἀρχὴ ἦτο σὰν καλλίτερα ἐκεῖ μέσα, μὰ σὲ λίγο τὰ νερὰ ὑψώθηκαν κι' ἦταν ἀδύνατο νὰ σταθῶ. Τὶ νὰ ἔκανα; Ἀσφαλῶς θὰ ἐπνιγόμουν ἂν δὲν ἔφευγα, ἀλλὰ ποῦ νὰ πάω; πῶς νὰ προχωρήσω; Ἡ καταιγὶς ἐγίνετο ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ ἀγριωτέρα καὶ ἡ ζωή μου ἐκινδύνευε. Τὸ δισάκι μου τὸ πῆρε τὸ νερὸ κι' ἐκεῖ μέσα ὁ κακομοίρης εἶχα τὰ καλλίτερά μου βιβλία καὶ τὰ ροῦχα μου!

Ἤμουν δὲ ὁλόκληρος μουσκεμμένος κι' ἐνόμιζα ὅτι θὰ πνιγῶ. Ἄρχισα λοιπὸν νὰ κλαίω καὶ νὰ παρακαλῶ τὸν Θεὸ νὰ μὲ σώσῃ. Ἐγονάτισα κι' ἔκανα τὴν προσευχή μου. Τότε ἀκούω διὰ μιᾶς μία δυνατὴ βροντὴ καὶ βλέπω λάμψι μεγάλη, χωρὶς δὲ νὰ ἐννοήσω πῶς, σωριάζομαι κάτω! Ἀλλ' ἕνα χέρι τὴ στιγμὴ ἐκείνη μὲ ἁρπάζει καὶ μὲ ξανασηκώνει. Ὑψώνω τρομαγμένος τὰ μάτια μου καὶ τὶ νὰ ἰδῶ!... ***Τὸ φάντασμα τοῦ παπᾶ - Χρόνη,*** σκελετωμένο καὶ ἀγριωπό· τὰ μάτια του ἐπετοῦσαν φλόγες, κι' ἀπὸ τὸ στόμα του ἔβγαιναν φείδια!

—Γύρισε γρήγορα πίσω στὴν πολιτεία, μοῦ λέγει μὲ φωνὴ βραχνὴ καὶ τρεμουλιαστὴ καὶ πήγαινε, ἂν θὲς τὴ ζωή σου, στὸν Δεσπότη νὰ σὲ κάνῃ παπᾶ. Ἔπειτα τρέξε μονομιᾶς ἀπάνω στὸ χωριό μας καὶ ἄνοιξε τὴν ἐκκλησιά, ποὺ μένει ἀλειτούργητη ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ πέθανα. Τ' ἀκοῦς;

Ἐγὼ δὲν μίλησα καθόλου. Τὸ φάντασμα ἐχάθη καὶ διὰ μιᾶς ἔπαυσε ἡ βροχή. Τὸ μονοπάτι ξαναφάνηκε πάλι, ὁ ἥλιος βγῆκε καὶ τὰ πουλάκια ἄρχισαν νὰ τριλλίζουν στὰ κλαδιά. Ἡ καταιγὶς ἐπήγαινε πρὸς τὸ μέρος τοῦ χωριοῦ μου, ἐνῶ πρὸς τὸ μέρος τῆς πολιτείας ἔγινε χαρὰ Θεοῦ... Ἦτο θαῦμα. Ἔκανα τὸν σταυρό μου, βγῆκα ἀπ' τὴν σπηλιά μου κι' ἐπῆρα γρήγορα τὸν δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς γιὰ τὸν Δεσπότη. Τὴν ἄλλη ἡμέρα μ' ἐχειροτόνησε διάκο, μοῦ ἔδωσε τὴν εὐλογία του καὶ μετὰ λίγον καιρὸ ἔφθασα στὸ χωριό μου μὲ... τὸ ράσο! δάσκαλος καὶ παπᾶς, ὅπως μὲ βλέπετε σήμερα παιδιά μου.

Νῦρα τοὺς γονεῖς μου καλά, ἀλλὰ μὲ ἄσπρα μαλλιὰ πλέον, καὶ τ' ἀδέλφια μου, μεγάλα· ἡ χαρά μας ἦτο ἀπερίγραπτη σὰν ἀνταμώσαμε καὶ τὰ δάκρυα ἐπλημμύρισαν τὰ μάτια μας. Ἔπειτα μὲ συνώδευσαν ὅλοι, κι' οἱ γονεῖς μου, κι' οἱ ἀδελφοί μου κι' ὅλοι οἱ χωριανοί μας, κι' ἐπῆγα κι' ἄνοιξα τὴν ἐκκλησία νὰ λειτουργήσω. Καθὼς ἐπλησίασα τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας, τὴν εἶδα νὰ χαμογελᾶ, ἀπὸ τὴν χαρά της, ὅσοι δὲ ἀσθενεῖς ἦλθαν τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἐθεραπεύθησαν.

Βλέπετε λοιπόν, παιδιά μου, πῶς ἦταν γραφτὸ νὰ γίνω παπᾶς. Ν' ἀκοῦτε πάντοτε τοὺς μεγαλειτέρους σας, νὰ μὴ πικραίνετε τοὺς γονεῖς σας καὶ νὰ ὑποτάσσεσθε εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἀμήν».

Αἰμίλιος Σπηλιωτόπουλος

Αὐτόγραφα τηλεγραφήματα

Ξεύρετε πότε ἐφευρέθη ὁ Τηλέγραφος; Τὸ 1793, δηλαδὴ πρὸ ἑκατὸν σαράντα ἐτῶν μόλις. Ἡ πρώτη του ἐφαρμογὴ ἔγεινε διὰ σημάτων. Ἐτοποθετοῦντο δηλαδὴ σὲ διάφορα καταφανῆ ὑψώματα δοκοί, οἱ ὁποῖοι εἰς τὴν κορυφὴ των ἔφεραν βραχίονας τοὺς ὁποίους ἐκινοῦσαν συμφώνως πρὸς ὡρισμένον κώδικα. Ὁ κάθε σταθμὸς ἐπανελάμβανε εἰς τὸν γειτονικό του σταθμὸ τὸ κείμενον ποὺ εἶχε λάβη κι' ἔτσι τὸ τηλεγράφημα ἔφθανε εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον. Ὁ τηλέγραφος αὐτὸς ὠνομάζετο, ὀπτικὸς τηλέγραφος.

Σήμερα ὅμως ὁ τηλέγραφος ἐξελίχθη, ἀντὶ τοῦ ὀπτικοῦ ἔχουμε τὸν ἠλεκτρικὸ τηλέγραφο καὶ τὰ τηλεγραφήματα διαβιβάζονται ἀστραπιαίως.

Ἀλλὰ καὶ ὁ τηλέγραφος αὐτὸς ἔχει ἕνα μεγάλο μειονέκτημα. Ὁ μέλλων νὰ λάβη τὸ τηλεγράφημα δὲν λαμβάνει ποτὲ τὸ αὐτόγραφο ποὺ τοῦ στείλαμε.

Ὅταν παραδώσωμε τὸ τηλεγράφημα στὸ τηλεγραφεῖο ὁ σχετικὸς ὑπάλληλος τὸ μεταβιβάζει μὲ σήματα Μόρς, ὁ δὲ ὑπάλληλος, ὁ ὁποῖος δέχεται τὰ σήματα αὐτὰ τὰ μετατρέπει πάλι σὲ γράμματα. Ὡς ἐκ τούτου πολλὰ λάθη μποροῦν νὰ προκύψουν ποὺ νὰ ἔχουν κάποτε ἀποτελέσματα πολὺ δυσάρεστα.

Ἰδοὺ ὅμως ποὺ γίνεται ἤδη ἡ σκέψις νὰ ἐφαρμοσθῆ ἕνα νέο εἶδος τηλεγράφου, ποὺ θὰ μᾶς ἐπιτρέπη νὰ ἀποστέλλουμε στὸν ἐνδιαφερόμενο αὐτόγραφο τηλεγράφημα.

Ἡ τελειοποίησις αὐτὴ ὀφείλεται στὸν Γάλλο ἐφευρέτη Μπελίν, καὶ πολλὰ καλὰ ἀναμένονται ἀπὸ τὴν ἐφεύρεσί του, ὅταν κατορθωθῆ αὕτη νὰ γενικευθῆ.

Μία παράξενη ἰδιοτροπία τοῦ ὀξυγόνου

Ξεύρετε βέβαια πῶς θὰ ἦταν ἀδύνατον νὰ ζήσετε ἂν δὲν ἀναπνέατε τὸν ἀέρα ποὺ σᾶς περιβάλλει.

Ἀλλά, ἀπὸ τὶ σύγκειται ὁ ἀέρας αὐτός; Κι' αὐτὸ τὸ ξεύρετε βέβαια, ἀπὸ ἄζωτον καὶ ὀξυγόνον. Τέσσαρα πέμπτα ἀζώτου κι' ἕνα πέμπτον ὀξυγόνου.

Καὶ τὸ μὲν ἄζωτον εἶναι ἕνα ἀέριον οὐδέτερον μπορεῖ κανεὶς νὰ πῆ. Τὸ ὀξυγόνον ὅμως χαρακτηρίζεται ἀπὸ μιὰ παράξενη ἰδιότητα, ἀπεχθάνεται τὴν μοναξιά, καὶ ἐπιδιώκει πάντοτε νὰ ἑνωθῆ μὲ κάτι, ὅ,τι κι' ἂν βρῆ μπροστά του.

Συναντᾶ π. χ. ἕνα κομμάτι σιδήρου, ρίχνεται ἐπάνω του, τὸ περιβάλλει καί... τὸ σκουριάζει. Βλέπει ἕνα πυρακτωμένο κάρβουνο, σπεύδει πρὸς τὸ μέρος του, τὸ βοηθεῖ νὰ κάψη καλλίτερα καὶ οἰκειοποιεῖται ἕνα μέρος τῆς οὐσίας του γιὰ νὰ σχηματίση μίαν ἄλλη οὐσία τὸ ὀξείδιον τοῦ ἄνθρακος.

Ἀλλα καὶ ὅταν ἀναπνέετε τὶ γίνεται; Ἀποβάλλετε τὸ ἄζωτο καὶ νομίζετε βέβαια ὅτι συγκρατεῖτε τὸ ὀξυγόνον; Κάθε ἄλλο.

Τὸ ὀξυγόνο μόλις ἔλθη σὲ ἐπαφὴ μὲ τὸ αἷμα τῶν πνευμόνων σας, σπεύδει νὰ ἀνακαλύψη ἕνα σύντροφο καὶ βρίσκει τὸν ἄνθρακα ἑνούμενο δὲ μαζύ του σχηματίζει τὸ ἀνθρακικὸν ὀξύ, τὸ ὁποῖον ἀποβάλλεται διὰ τῆς ἐκπνοῆς.

Θὰ διερωτᾶσθε βέβαια, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρχη ἀκόμη στὴν ἀτμόσφαιρα ὀξυγόνον ἐλεύθερον, ἀφοῦ ἔχει τέτοια μανία νὰ ἑνώνεται μὲ ὅτι βρῆ μπροστά του;

Ἀλλὰ πρέπει νὰ ξεύρετε ὅτι ἡ φύσις τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησε. Ἔ λοιπόν, τὰ δένδρα καὶ τὰ φυτὰ εἶναι αὐτὰ ποὺ μᾶς προμηθεύουν τὸ ὀξυγόνον ποὺ μᾶς χρειάζεται. Γιὰ νὰ ἀναπτυχθοῦν ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ μεγάλας ποσότητας ἄνθρακος, ἡ γῆ ὅμως δὲν τοὺς προσφέρει ὅσο ἄνθρακα θὰ ἐχρειάζοντο. Γι' αὐτὸ σπεύδουν νὰ παραλάβουν ἀπὸ τὴν ἀτμόσφαιρα, τὸ ἀνθρακικὸ ὀξὺ ποὺ ἄφθονο ὑπάρχει, προερχόμενο ἀπὸ τὴν ἐκπνοὴ τῶν ἀνθρώπων, ἀπὸ τὰ ἐργοστάσια κλπ.

Ἀπὸ τὸ ἀνθρακικὸ ὀξὺ κρατοῦν τὸν ἄνθρακα καὶ ἀποβάλλουν τὸ ὀξυγόνον ποὺ δὲν τοὺς χρειάζεται.

Αὐτὸ σᾶς δίδει τὴν ἐξήγησι γιατὶ εἶναι πάντοτε ὑγιεινὸ νὰ κατοικῆ κανεὶς κοντὰ σὲ δενδροφυτευμένα μέρη.

ΑΡΗΣ Ο ΘΕΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Ὁ Παῦλος ποὺ ἄκουσε προσεκτικὰ τὴν ἱστορία τῆς Ἀθηνᾶς ρώτησε ἄξαφνα.

— Μὰ ἐμεῖς ἐμάθαμε στὸ σχολεῖο πὼς Θεὸς τοῦ Πολέμου εἶναι ὁ Ἄρης... Ἐσεῖς λέτε τώρα πὼς καὶ ἡ Ἀθηνᾶ θεὰ τοῦ πολέμου εἶναι. Δὲν καταλαβαίνω...

— Νὰ σοῦ ἐξηγήσω ἀμέσως Παῦλο εἶπε ὁ Λάμπης. Κι' ἔτσι θὰ σᾶς πῶ καὶ γιὰ τὸν Ἄρη σήμερα...

Ὁ Ἄρης εἶναι γυιὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας. Εἶναι οὐράνιος θεὸς κι' αὐτὸς μὰ ἔχει πάρει πολὺ περισσότερο τὸ χαρακτῆρα τῆς μητέρας του τῆς γκρινιάρας καὶ φιλόνεικης Ἥρας... Εἶναι ὁρμητικός, ἀνάβει γρήγορα, θυμώνει μὲ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους καὶ τὸ πέρασμά του φέρνει καταστροφὴ σὲ κάθε τόπο... Ποιὸ φυσικὸ φαινόμενο ἄραγε νὰ ἐθεοποίησαν οἱ Ἕλληνες μὲ τὸν ἄγριο Ἄρη;

— Ὅση ὥρα μᾶς τὸν περιέγραφες Λάμπη εἶπε ἡ Ἄννα, σκεπτόμουνα τὴν ἄγρια θύελλα ποὺ ἔξαφνα ξεσπᾶ σὲ μιὰ ἡλιόλουστη μέρα, γεμίζει σύννεφα ὁ οὐρανός, ἀρχίζουν ἄνεμοι ὁρμητικὲς βροχὲς μὲ ἀστραπόβροντα κι' ἀναστατώνεται γῆ καὶ οὐρανός... Αὐτὸ τὸ φαινόμενο θαρρῶ πὼς ἐνέπνευσε στοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας τὴ θεότητα τοῦ Ἄρη...

— Τὸ βρῆκες Ἄννα... ὁ Ἄρης συμβολίζει τὴν θύελλα, τὴν ἄγρια καὶ ὁρμητικὴ καταιγίδα, εἶναι ὁ θεὸς τοῦ κακοῦ, τῆς καταστροφῆς καὶ τοῦ φόνου...

— Γι' αὐτὸ ἔγινε καὶ θεὸς τοῦ πολέμου πιὸ ὕστερα εἶπε ἡ Κλειὼ γιατὶ κι' ὁ πόλεμος ἔλεγε ὁ μπαμπᾶς πὼς εἶναι κάτι πολὺ φοβερὸ καὶ καταστρέφει τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ κράτη...

— Σωστά. Ὁ Ἄρης λοιπὸν εἶναι ὁ θεὸς τοῦ ὁρμητικοῦ καὶ καταστρεπτικοῦ πολέμου ἐνῷ ἡ Ἀθηνᾶ εἶναι τῆς ἀνδρείας καὶ τοῦ ἡρωϊσμοῦ... Ἐνῷ ἡ Ἀθηνᾶ φέρνει τὴ Νίκη, ὁ Ἄρης δίνει τὴ καταστροφή. Αὐτὴ εἶναι ἡ διαφορά τους.

— Στὴν Ἰλιάδα ἐμάθαμε, εἶπε ἡ Ἄννα, πὼς ὁ Διομήδης ποὺ τὸν προστάτευε ἡ Ἀθηνᾶ πλήγωσε τὸν Ἄρη... Φαίνεται πὼς δὲν τὰ πήγαιναν καλὰ οἱ δυό τους.

— Καὶ δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ τὰ πηγαίνουν καλά... Κανένας θεὸς στὸν Ὄλυμπο δὲν ἀγαπᾶ τὸν Ἄρη, γιατὶ εὐχαριστιέται στὰ αἵματα καὶ στὶς μάχες καὶ μὲ τὸν θυμό του καὶ τὶς γκρίνιες του ταράζει τὴν ἡσυχία τῶν θεῶν.

— Δὲν εἶναι λοιπὸν καθόλου συμπαθητικὸς αὐτὸς ὁ θεός... δὲν τὸν ἀγαπῶ οὔτε ἐγὼ εἶπε ὁ Παῦλος.

— Σταθῆτε τώρα νὰ σᾶς πῶ καὶ κάτι καλὸ γιὰ τὸν καϋμένο τὸν Ἄρη... Εἶχε κι' αὐτὸς λίγη ἀγάπη στὴ καρδιά του. Ἐλάτρευε τὸν γυιό του τὸν Κύκνο... Μὰ κάποτε αὐτὸς πῆγε νὰ καταλάβῃ διὰ τῆς βίας ἕνα ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνα Ὁ θεὸς ὠργίστηκε κι' ἔβαλε τὸν Ἡρακλῆ νὰ πολεμήσῃ μὲ τὸν Κύκνο... Ὁ Κύκνος σκοτώθηκε τότε κι' ὁ Ἄρης γεμᾶτος ὀργὴ ἦρθε νὰ πολεμήσῃ μὲ τὸν Ἡρακλῆ καὶ νὰ ἐκδικηθῆ τὸ γυιό του. Ἀλλὰ ὁ Ἡρακλῆς νίκησε πάλι τὸ θεὸ τοῦ πολέμου κι' ὁ καϋμένος ὁ Ἄρης ἀπαρηγόρητος ἔφυγε στὸν Ὄλυμπο. Ὁ Ζεὺς ποὺ λυπήθηκε τὴν ἀπελπισμένη πατρικὴ καρδιά του μεταμόρφωσε τὸν νεκρὸ γυιό του στὸ ὡραῖο κατάλευκο κουλὶ ποὺ καὶ σήμερα λέμε Κύκνο...

Ἔτσι τελειώσαμε καὶ μὲ τὸν Ἄρη χάρις στὴν ἐρώτηση τοῦ Παύλου.

ΣΟΦΙΑ ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ—ΠΑΠΑΔΑΚΙ

Ο HANSTEIN

ΣΤΟΥΣ ΑΙΘΕΡΑΣ...

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΕΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

(Περίληψις ἀπὸ τὰ προηγούμενα κεφάλαια)

Ὁ Ρολάνδος Πέϊτζ θέλοντας νὰ καταρίψῃ κάποιο ρεκὸρ μὲ τὸ ἀεροπλάνο του πέρνει στὴ διάπτησί ου αὐτὴ καὶ τὸν ἐξάδελφό του Γεράρδο ἕνα παιδὶ 17 ἐτῶν. Πέφτουν θύματα μιᾶς ἐκδικήσεως καὶ ἡ τύχη τους τοὺς ρίχνει σ' ἕνα νησὶ πειρατῶν. Ἐκεῖ βρίσκουν καὶ δυὸ αἰχμάλωτες γυναῖκες, μητέρα καὶ κόρη ποὺ τοὺς διηγοῦνται τὰ δεινοπαθήματά τους.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

«Δὲν μᾶς ἐκακομεταχειρίσθηκαν διόλου καὶ μάλιστα μᾶς ἄφησαν ἀρκετὴ ἐλευθερία ἀφοῦ ἤξεραν πὼς δὲν μποροῦσαμε νὰ φύγωμε.

«Ἐγὼ ἔκανα τὸν γύρο ὅλου τοῦ νησιοῦ κι' ἔτσι μπόρεσα κι' ἐκατάλαβα ὅτι εἶχαν τὴν μέθοδο τῆς πυρκαϊᾶς γιὰ νὰ προσελκύουν τὰ πλοῖα καὶ εἶχαν κι' ἐγκατάστασι ἀσυρμάτου, μὲ τὸν ὁποῖο ἔστελναν τὰ σήματα κινδύνου.

«Τόσο ἡ μητέρα μου ὅσο κι' ἐγὼ δὲν εἴμαστε ἀπὸ τὶς γυναῖκες ποὺ ἀπελπίζονται εὔκολα καὶ εἴχαμε ἀπόφασι νὰ δείξωμε θάρρος ἀφοῦ μάλιστα εἶχα βρῆ τὸ καταφύγιό τους κι' ὅταν δὲν ἐπρόσεχαν οἱ φύλακες ἔπερνα κονσέρβες κι' ἐτρώγαμε. Αὐτὸ βάσταξε ὡς τὴν ἡμέρα ποὺ εἶδα τοὺς πειρατὰς νὰ ἑτοιμάζονται γιὰ ἀναχώρησι κι' ἐκατάλαβα πὼς τὸ ἔκαναν, γιατὶ δὲν ἤθελαν νὰ βρίσκωνται στὸ νησὶ ὅταν θ' ἄρχιζαν οἱ κυκλῶνες. Ὅπως δήποτε τοὺς εἶδαμε μὲ ἀνακούφισι νὰ φεύγουν καὶ τότε εὑρέθηκε τὸ πουλὶ ποὺ εἴδατε, στὸ ὁποῖο χρωστοῦμε ὅτι μᾶς βρῆκε τὸ καταφύγιο. Ἐκεῖ ὅμως ἀποκλεισθήκαμε χωρὶς τροφὴ χωρὶς τίποτε ὡς τὴν ἡμέρα ποὺ φανήκατε σεις, οἱ σωτῆρες μας».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ

Ὁ Θησαυρὸς

Ὅταν τὸ ἄλλο πρωΐ, βρεθήκαμε ὁ Ρολάνδος κι' ἐγώ, μόνοι μας στὴν ἀκρογυαλιά, μοῦ ἔκανε ἐντύπωσι τὸ ἀνύσηχο ὕφος τοῦ ἐξαδέλφου μου.

Ἔρριξε μιὰ ματιὰ τρυγύρω του σὰν νὰ ἤθελε νὰ πεισθῆ πὼς κανεὶς δὲν μᾶς παρακολουθοῦσε, κι' ἔπειτα εἶπε χαμηλόφωνα.

—Γεράρδε, εἶμαι εὐχαριστημένος ποὺ μποροῦμε νὰ μιλήσουμε λίγο χωρὶς ἀκροατὰς, καὶ νὰ ἐξετάσουμε τὰ πράγματα ἐν' ὅσω αὐτὲς ἡ δυστυχισμένες γυναῖκες κοιμοῦνται. Ἡ διήγησις τῆς Ἐλβίρας μ' ἔκαμε νὰ καταλάβω πὼς ἡ σωτηρία μας δὲν προσεγγίζει, καὶ πὼς πρέπει τὸ ταχύτερο νὰ σκεφθοῦμε πῶς θὰ ἀμυνθοῦμε.

—Συμφωνῶ μαζύ σου τοῦ ἀπήντησα. Ἀπ' ὅτι κατάλαβα τὸ νησὶ αὐτὸ εἶναι ἕνα ἐρημονῆσι χαμένο στὴν θάλασα τῆς Κίνας. Καμμιὰ ἀτμοπλοϊκὴ γραμμὴ δὲν περνᾶ ἀπ' ἐδῶ, καὶ μόνον οἱ πειραταὶ θὰ προσεγγίσουν μιὰ ἀπ' αὐτὲς τὶς μέρες.

—Κι' ἐδῶ ἀκριβῶς ἔγκειται ὁ κίνδυνος, Γεράρδε. Πρέπει μὲ κάθε τρόπο νὰ βροῦμε ἕνα μέσο νὰ προφυλαχθοῦμε ἀπ' αὐτοὺς καὶ νὰ προφυλλάξουμε καὶ τὶς δυὸ προστατευόμενες μας.

—Ἔχεις μήπως κανένα σχέδιο;

—Ἴσως. Καὶ πρῶτα ἀπ' ὅλα πρέπει νὰ ἐπισκεφθοῦμε προσεκτικὰ τὸ σπήλαιο ποὺ χρησίμευε ὡς καταφύγιο στὶς δυὸ γυναῖκες. Ἔχω τὴν ἰδέα πὼς οἱ πειραταὶ δὲν ξέρουν τὴν ὕπαρξι αὐτοῦ τοῦ σπηλαίου,

—Ἂν εἶναι ὅπως τὸ λές, τὸ σπήλαιο αὐτὸ θὰ μπορέση νὰ μᾶς χρησιμεύση γιὰ νὰ καταφύγουμε μέσα σ' αὐτὸ ἐν καιρῷ ἀνάγκης. Τίποτα δὲν μᾶς ἐμποδίζει νὰ μεταφέρουμε ἐκεῖ μέσα ὅσες προμήθειες μποροῦμε, μερικὰ ροῦχα, μιὰ λάμπα, σπίρτα καὶ γενικῶς ὅ,τι χρειάζεται γιὰ νὰ μπορέση κανεὶς νὰ ζήση λίγο καιρό.

—Ναὶ, ἀπήντησε ὁ Ρολάνδος, αὐτά... καὶ ἄλλα ἀκόμη...

Κατάλαβα ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ Ρολάνδου, ὅτι κάποια ἄλλη σκέψι εἶχε ποὺ δὲν ἤθελε νὰ μοῦ ἐμπιστευθῆ πρὶν καταλήξη σ' ἕνα ὁριστικὸ συμπέρασμα.

—Ἂς μὴ χάνουμε λοιπὸν καιρό; προσέθεσε, γιατὶ οἱ Κινέζοι μπορεῖ νὰ φθάσουν ἀπὸ τὴν μιὰ ὥρα στὴν ἄλλη θὰ κάνουμε μάλιστα καλὰ νὰ παρακολουθοῦμε τακτικὰ τὸν ὁρίζοντα μήπως φανῆ κανένα πλοῖο.

—Θάπρεπε ἴσως νὰ κατεβάσουμε καὶ τὴν σημαία μας, ἀφοῦ δὲν θὰ χρησιμεύση σὲ τίποτα ἄλλο παρὰ νὰ μᾶς φανερώση στοὺς πειρατάς.

Ὅταν ξαναγυρίσαμε στὸ σπήλαιο ἡ Ἐλβίρα καὶ ἡ μητέρα της εἶχαν ξυπνήσει καὶ ἀσχολοῦντο ἤδη μὲ τὴν ἑτοιμασία τοῦ προγεύματος.

Ὁ Ρολάνδος τὶς συνεχάρη καὶ τὶς εὐχαρίστησε.

—Νὰ μᾶς συγχωρέσετε πὼς σᾶς ἀφίνουμε αὐτὴ τὴν φροντίδα, ἀλλὰ ὁ ἐξάδελφός μου κι' ἐγὼ θὰ ἔχουμε σήμερα ν' ἀσχοληθοῦμε σὲ κάτι πολὺ σπουδαῖο.

—Σὲ κάτι σπουδαῖο, ἐρώτησε μὲ ἐκπληξι ἡ νέα; Κινεῖτε τὴν περιέργεια μου, γιατὶ δὲν καταλαβαίνω τι ἀξιόλογο μπορεῖ νὰ βρῆ κανεὶς νὰ κάνη σ' αὐτὸ τὸ ξερονῆσι.

—Σκοπεύουμε νὰ ἐπισκεφθοῦμε προσεκτικὰ τὸ σπήλαιο ποὺ ἤσασθε κρυμμένη μὲ τὴν μητέρα σας, καὶ νὰ κατορθώσουμε νὰ τὸ μεταβάλωμε σ' ἕνα καλὸ καταφύγιο γιὰ νὰ προφυλλάχθοῦμε ἀπὸ τοὺς Κινέζους ὅταν ἐμφανισθοῦν.

—Ὥστε λέτε νὰ ξανάρθουν αὐτοὶ οἱ κακοῦργοι, ἐρώτησε ἀνήσυχη ἡ μητέρα.

—Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τὸ πῆ αὐτό, πρέπει ὅμως νὰ λάβωμε τὰ μέτρα μας.

Καὶ λέγοντας αὐτὰ ὁ Ρολάνδος μὲ παρεκάλεσε νὰ τὸν ἀκολουθήσω, κι' ἐπήγαμε μαζὺ στὸ σπήλαιο ὅπου οἱ πειραταὶ εἶχαν μαζέψει χίλια δύο πράγματα ποὺ προήρχοντο ἀπὸ τὶς διάφορες ληστεῖες τους.

Ἐκάναμε μερικὰ δέματα ἀπὸ διάφορες κονσέρβες, μποτίλιες μὲ κρασί, καὶ ροῦχα. Ἐπήραμε ἀκόμη στρώματα, μαξιλάρια κι' ἐβάλαμε κατὰ μέρος κι' ἀρκετὲς κουβέρτες γιὰ νὰ τὶς παραλάβουμε τὴν μέρα ποὺ θὰ ἐφεύγαμε.

Ἐνῶ ὅμως ἐγὼ ἠσχολούμην ἰδιαιτέρως μὲ τὰ τρόφιμα ὁ ἐξάδελφός μου τουναντίον ἐμάζευε διάφορα ἐργαλεῖα, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν γνώμη μου εἶχαν ἐντελῶς δευτερεύουσα σημασία. Μεταξὺ τῶν ἄλλων τὸν εἶδα νὰ ξεχωρίζη γιὰ νὰ τὰ πάρουμε κι' αὐτὰ μαζύ μας, διαφόρους τενεκέδες βενζίνης τοὺς ὁποίους μετεκόμισε ὁ ἴδιος σφυρίζοντας μ' ἕνα ὕφος ἱκανοποιημένο ὡς τὴν εἴσοδο τοῦ σπηλαίου.

—Δὲ μοῦ λὲς σὲ παρακαλῶ, μήπως φαντάζεσαι πῶς θὰ ἀνακαλύψης κανένα ἀεροπλάνο, ἐδῶ στὴν ἐρημιά, γιὰ νὰ γυρίσουμε στὴν Εὐρώπη ἀεροπορικῶς;

Ὁ Ρολάνδος γέλασε μὲ τὴν καρδιά του χωρὶς νὰ μοῦ ἀπαντήση, ἐνῶ ξεχώριζε ἀπὸ τὸν σωρὸ τῶν ἄλλων πραγμάτων ἕνα μετάλλινο ἀντικείμενο ποὺ δὲν ἦταν ἄλλο παρὰ ἕνας προβολέας μὲ βενζίνη. Τὸν ἀκούμπισε μαζὺ μὲ τὰ ἄλλα πράγματα κι' ἔπειτα ξανάρχισε τὸ ψάξιμο στὸ σπήλαιο χωρὶς νὰ δείχνη ἂν ἦταν ἢ ὄχι εὐχαριστημένος. Ὅταν ἐτελείωσε τὶς ἑτοιμασίες του ἀρχίσαμε τὸ κουβάλημα ἀπὸ τὸ ἕνα σπήλαιο στὸ ἄλλο, πρᾶγμα ποὺ μᾶς ἐπῆρε ἀρκετὴ ὥρα. Ἡ Εὔα καὶ ἡ μητέρα της μᾶς ἐβοήθησαν κι' αὐτὲς μὲ τὸ μέτρο τῶν δυνάμεών τους κουβαλῶντας τὰ μικρότερα δέματα καὶ μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο τὸ κουβάλημα ἐτελείωσε πιὸ γρήγορα.

Ἐτοποθετήσαμε καλὰ ὅλα τὰ τρόφιμα, ὥστε νὰ τὰ προφυλάσσουμε ἀπὸ τὴν ὑγρασία καὶ βλέποντας ὅτι εἴχαμε φαγώσιμα τοὐλάχιστο γιὰ ἕνα μῆνα ὁ Ρολάνδος ἀνέπνευσε μὲ ἀνακούφισι. «Μιὰ φροντίδα λιγώτερη» ἐψιθύρισε, ὕστερα ἐξετάσαμε καλὰ τὴ σπηλιὰ καὶ εἴδαμε ὅτι δὲν ἀποτελεῖτο ἀπὸ μιὰ μόνον αἴθουσα ἀλλὰ καὶ ἀπὸ δυὸ γαλερίες. Στὸ βάθος ὑπῆρχε ἕνα ἄνοιγμα καὶ ὁ Ρολάνδος δὲν θέλησε πολὺ νὰ καταλάβη ὅτι τὸ ἄνοιγμα αὐτὸ ἐπροχωροῦσε ὡς τὴ θάλασσα. Δηλαδὴ ὁ βράχος ἦταν κούφιος καὶ εἶχε πολὺ βάθος

Ὁ Ρολάνδος ἐπῆρε τὴν ἀπόφασι νὰ ἐγκατασταθῆ ἐκεῖ μὲ 2—3 κουβέρτες σιγάρα καὶ τρόφιμα γιὰ νὰ συνεχίση τὶς ἔρευνές του ὅλη τὴ νύχτα.

—Θάρθω κι' ἐγὼ μαζύ σου, τοῦ εἶπα, ἀλλὰ μοῦ ἀπεποιήθη, γιατὶ εὕρισκε πῶς ἔπρεπε νὰ μείνω κοντὰ στὶς δυὸ γυναῖκες γιὰ νὰ τὶς προστατεύσω ἀπὸ κάθε ἀπρόοπτο.

Ἡ νύχτα μας ἐπέρασε ἀρκετὰ ταραγμένη καὶ τὸ πρωΐ γιὰ νὰ ἀφήσω τὸν Ρολάνδο μόνο του νὰ συνεχίση τὶς ἔρευνές του ἐβάλθηκα μὲ τὴν Ἐλβίρα νὰ κουβαλήσωμε καὶ ὅτι ἄλλο ἐνομίζαμε χρήσιμο γιὰ τὴν νέα μας ἐγκατάστασι. Ἔξαφνα ἐνῶ μετατοπίζαμε ἕνα μπαγιοὺ ἡ Ἐλβίρα μοῦ φωνάζει :

—Κυττάξτε, μιὰ κρύπτη.

Πράγματι ὑπῆρχε μία κρύπτη, μία καταπακτή, ἀλλὰ ὅσο καὶ ἂν ἐτράβηξα τὸν σι-

δερένιο κρίκο ἐστάθη ἀδύνατον νὰ τὴν μετακινήσω.

Ἐδέσαμε τότε ἕνα σχοινὶ χονδρὸ στὸν κρίκο κι' ἀρχίσαμε νὰ τραβοῦμε καὶ οἱ τρεῖς δηλαδὴ ἡ Ἐλβίρα, ἡ μητέρα της κι' ἐγὼ κι' ἐπὶ τέλους κατρωθώσαμε νὰ τὴν ἀνοίξουμε. Βρεθήκαμε τότε σὲ μιὰ ἄλλη σπηλιὰ ποὺ φαινόταν ἐντελῶς ἔρημη καὶ ἐγκαταλελειμμένη. Ἄναψα ἕνα σπίρτο καὶ στὴν λάμψι του τὴν φευγαλέα διέκρινα τρία κιβώτια ἀπὸ μπροῦντζο σκαλιστά. Ἀνάβω καὶ δεύτερο σπίρτο, ἀνοίγουμε τά τρία κιβώτια καὶ μένομε ἔκθαμβοι. Μπροστά στά μάτια μας λάμπουν, ρουμπίνια, διαμάντια, ζαφύρια, μαργαριτάρια . . .

— Ὁ θησαυρὸς τῶν πειρατῶν ! ἐφώναξα ἐνθουσιασμένος.

— Θησαυρὸς ἀνεκτίμητος ! ἐπρόσθεσε ἡ μητέρα τῆς Ἐλβίρας.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἐπέστρεφε καὶ ὁ Ρολάνδος καὶ τοῦ ἐδείξαμε τὰ τρία κιβώτια.

— Αὐτὸ δὲν μὲ ἐκπλήττει, εἶπε :

Οἱ πειραταί μας εἶναι θαλασσοκράτορες, μὰ κι' ἐγὼ ἀνεκάλυψα κάτι πιὸ καλό : Ἡ σπηλιὰ ἐκείνη ἔχει μία σήραγγα ποὺ ἐπικοινωνεῖ μὲ τὴ θάλασσα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ

Ὑὰ λείψανα τῶν πλοίων

Ὁ Ρολάνδος ἦταν ὅλη τὴ μέρα σκυθρωπὸς κι' ἀμίλητος. Καταλάβαινα πὼς κάτι τὸν ἐνοχλοῦσε καὶ ὅταν βρεθήκαμε λίγο μόνοι τὸν ἐρώτησα τὴν ἀφορμὴ τῆς ἀνησυχίας του.

— Πρέπει, μοῦ εἶπε, νὰ παρακαλοῦμε νὰ μὴν ἔλθουν αὐτὲς τὶς μέρες οἱ πειραταὶ ἀλλοιῶς εἴμαστε χαμένοι.

— Πῶς αὐτό.

— Διάβολε! δὲν καταλαβαίνεις ὅτι θ' ἀνακαλύψουν τὸ καταφύγιό μας ψάχνοντας. Λοιπὸν θὰ βαλθοῦμε ἀμέσως νὰ φτιάξωμε μιὰ σχεδία...

— Μιὰ σχεδιά ;

— Ναί, μόνον καὶ μόνον γιὰ νὰ μπορέσωμε νὰ κάμωμε μία περιοδεία στὰ πέριξ μήπως ἀνακαλύψουμε τίποτε πιὸ ἀσφαλές.

Τὸ φτιάξιμο τῆς σχεδίας μᾶς ἐπῆρε τρεῖς μέρες καὶ τὰ χέρια μας ἦσαν σὲ ἐλεεινὴ κατάστασι, ἀλλὰ ποιὸς συλλογιζόταν τώρα τέτοια πράγματα.

Ὅταν ἡ σχεδία ἦταν ἕτοιμη ἐπιβιβασθήκαμε καὶ ἀρχίσαμε τὸν περίπλου μας μὲ ἀρκετὴ δυσκολία. Ὁ Ρολάνδος μοῦ ἔδωσε τὶς σχετικὲς ὁδηγίες γιὰ νὰ χρησιμοποιῶ τὸ μεγάλο κουπὶ κι' ἔτσι κατωρθώσαμε ν' ἀπομακρυνθοῦμε ἀρκετὰ καὶ νὰ φθάσωμε στὸ μέρος τῆς παραλίας ποὺ ἦταν τὸ πρῶτο ναυάγιο.

Ἦταν ἕνα ξύλινο πλοῖο, τοῦ ὁποίου δὲν ἐσώζετο παρὰ μόνον ἡ καρίνα. Τά κατάρτια εἶχαν σπάση καὶ τὸ κατάστρωμα ἦταν μισοκατεστραμένο. Ἀνεβήκαμε, τὸ ἐτριγυρίσαμε ὕστερα ὁ Ρολάνδος ποὺ δὲν φαινόταν διόλου ἱκανοποιημένος μοῦ ἔκαμε νόημα νὰ ἐπισκεφθοῦμε ἄλλα καράβια ἀπ' αὐτὰ ποὺ ἦσαν στά πέριξ ναυαγισμένα.

Σὲ λίγο ὁ Ρολάνδος σκαρφάλωσε σ' ἕνα ἄλλο πλοῖο καὶ μοῦ ἀφῆκε ἐντολὴ νὰ τὸν περιμένω στὴ σχεδιά. Ἔγινε ἄφαντος κι' ἔλειψε τόση ὥρα ποὺ ἄρχισα ν' ἀνησυχῶ καὶ τὸν φώναξα.

Καμμιὰ ἀπάντησις. Ἐφώναξα δυνατώτερα κι' ἑτοιμαζόμουνα νὰ σκαρφαλώσω κι' ἐγὼ στο πλοῖο ὅταν τὸν βλέπω νὰ ἐμφανίζεται κατά μάκρος ἀπὸ τὸ κεφάλι ὡς τά χέρια ματωμένα.

— Δὲν ἔχω τίποτε. Μὴν ἀνησυχῆς ! μοῦ εἶπε γελῶντας.

— Τί συνέβη; ἐρώτησα.

— Μὴ ρωτᾶς, μοῦ ἀπήντησε, μόνο σοῦ λέω πὼς βρῆκα ὅ,τι χρειαζόμουνα... Πᾶμε τώρα.

Δὲν ἐννοοῦσα νὰ πῶ περισσότερα καὶ ὅταν ἐπιστρέψαμε στὴ σπηλιὰ ἀνήγγηλε στὶς δυὸ γυναῖκες ποὺ μᾶς περίμεναν ἐναγωνίως:

— Ἀνεκάλυψα ἕνα πραγματικὸ θησαυρό!

— Μά ὁ θησαυρὸς εἶναι ἐδῶ ἂν δὲν ἀπατῶμαι, εἶπεν ἡ Κα Ἀλμυρώ.

— Ναὶ μὲ μόνη τὴ διαφορά πῶς αὐτὸς δὲν χρησιμεύει σὲ τίποτε, ἐνῶ ὁ δικός μου. Ἀλλά γιά τὴν ὥρα πεινοῦμε καὶ ἂς καθήσωμε νά φᾶμε γιά νὰ ξαναπιάσωμε δουλειά χωρὶς νά χάνωμε οὔτε στιγμή.

Ἀκόμη καλά - καλά δὲν εἶχα τελειώσει τὸ φαγητό μου ποὺ ὁ ξάδελφός μου μ' ἐσήκωσε.

— Ἔλα, τεμπέλη, μοῦ εἶπε, ἔχομε δουλειά. Στὴ σχεδία ἀμέσως.

— Τί θά κάμωμε;

— Θά δῆς.

Ὅταν φθάσαμε στὸ πλοῖο ποὺ εἶχε ἐπισκεφθῆ τὸ πρωΐ μοῦ εἶπε ν' ἀνεβῶ κι' ἐγὼ ἀφοῦ στερεώσω τὴ σχεδία καὶ ὅταν βρέθηκα στὸ κατάστρωμα μοῦ ἀνήγγειλε μὲ φωνὴ ἐπίσημη.

— Ἐδῶ εἶναι ἡ σωτηρία μας.

— Δηλαδή;

Δηλαδὴ ὁ ἀσύρματος. Ἀνεκάλυψα τὴν ἀντέννα. Εἶν' ἐκεῖ στὸ κατάρτι . . .

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ

Καπνὸς στὸν ὁρίζοντα

Τώρα τὰ καταλάβαινα ὅλο.

Αὐτὸ ἔψαχνε νὰ βρῆ τόσες μέρες ὁ Ρολάνδος καὶ δὲν εἶχε ἄδικο νὰ λέη πὼς εἶχε ἀνακαλύψη θησαυρόν. Ὁ ἀσύρματος θὰ μᾶς ἔσωζε ἀπὸ τὰ χέρια τῶν πειρατῶν.

Ἔφθανε νὰ κατωρθώσωμε νὰ τὸν βάλωμε σὲ λειτουργία γιὰ νὰ μπορέσωμε νὰ στείλωμε σήματα κινδύνου σὲ ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος.

— Τὸ ζήτημα μόνον εἶναι νὰ φθάσωμε στὴν μύτη τοῦ καταρτιοῦ ποὺ εἶναι καρφωμένο τὸ σύρμα,.. εἶπεν ὁ Ρολάνδος.

Τὸ πρᾶγμα δὲν ἦταν καὶ τόσο εὔκολο γιατὶ οὔτε σκάλα σχοινένια ὑπῆρχε οὔτε φαινόταν πολὺ στερεὸ τὸ ξῦλο τοῦ καταρτιοῦ. Ὅπως δήποτε ἔπρεπε νὰ πιάσωμε τὸ σῦρμα κι' ἀποφάσισα νὰ σκαρφαλώσω ἐγὼ στὸ κατάρτι ποὺ ἤμουνα πιὸ ἐλαφρὸς ἀπὸ τὸν Ρολάνδο.

Ἐπῆρα στὴ τσέπη μου ὅτι ἐργαλεῖα μοῦ χρειαζόταν καὶ ἄρχισα τὸ ἀνέβασμα μὲ ἀρκετὴ εὐκολία στὴν ἀρχὴ μὰ ὅσο πήγαινε συναντοῦσα μεγαλείτερη δυσκολία καὶ οἱ μῦς μου ἀσυνήθιστοι σ' αὐτὴ τὴν ἄσκησι ἐκουράσθηκαν γρήγορα κι' ἀναγκαζόμουνα νὰ στέκωμαι κάθε λίγο.

Γιὰ νὰ ξεκουρασθῶ ἐκύτταξα τριγύρω μου κι' ἔβγαλα μία φωνή.

Κάτω μακρυὰ στὸν ὁρίζοντα εἶχα διακρίνει καπνό...

— Ρολάνδε! ἐφώναξα, οἱ πειραταί!

Καὶ προφέροντας αὐτὰ τὰ λόγια ἔσφιξα χέρια καὶ πόδια πάνω στὸ κατάρτι μὲ τόση δύναμι γιατὶ ἐφοβόμουνα πὼς θὰ παρέλυαν ἡ δυνάμεις μου ἂν δὲν ἔκανα αὐτὴ τὴν ὑπερέντασι.

Ἀλλὰ τὸ ξῦλο τοῦ καταρτιοῦ ἦταν σάπιο ἀπὸ τὴν πολυκαιρία καὶ ἀπὸ τὶς βροχὲς καὶ ὑπεχώρησε, εὐτυχῶς δὲ γιὰ μὲ βρέθηκα στὴ θάλασσα.

Ὁ Ρολάνδος ἔτρεξε ἀμέσως στὴ σχεδία καὶ χωρὶς πολλὴ δυσκολία μ' ἔπιασε. Ἦταν κατατρομαγμένος καὶ πελιδνός, ἀλλὰ τὸν καθησύχασα καὶ γιὰ νὰ τὸν δείξω πὼς ἤμουν ἐντελῶς καλά τοῦ εἶπα :

— Τὴν ἀντέννα γρήγορα !

Ὅπου κι' ἂν εἶναι φθάνουν οἱ πειραραί...

Ἐπήραμε τὴν ἀντέννα κι' ἐγυρίσαμε στὴ σπηλιὰ ὅπου ἀναγγείλαμε τά δυσάρεστα νέα στὶς δυὸ γυναῖκες ποὺ μᾶς περίμεναν μὲ ἀγωνία.

— Δὲν πρέπει νὰ χάσωμε τὴν ψυχραιμία μας! εἶπεν ὁ Ρολάνδος. Πρῶτ' ἀπ' ὅλα ἂς ἀποπλανήσωμε τοὺς πειρατάς.

— Μὲ ποῖον τρόπο; τὸν ρώτησα.

— Θὰ πετάξωμε τὴ σχεδία μὲ δύναμι πάνω στοὺς βράχους θὰ γίνη κομμάτια καὶ οἱ οἱ πειραταὶ θὰ νομίσουν ὅτι οἱ δύο αἰχμάλωτές τους ἐπνίγηκαν θέλοντες νὰ σωθοῦν.

Ἐπετάξαμε τὴ σχεδια πάνω στοὺς βράχους καὶ σὲ λιγο λείψανά της μόνον ἐσώζοντο τεῖδε κακεῖσε.

— Σὲ δύο ὧρες κατά τοὺς ὑπολογισμούς μας θά εἶναι ἐδῶ οἱ πειραταί, εἶπεν ὁ Ρολάνδος, ὥστε ἂς μὴ χάνωμε οὔτε στιγμή.

Ἐβεβαιωθήκαμε ὅτι δὲν μᾶς ἔλειπε τίποτε στὴ νέα μας κατοικία καὶ ἀφοῦ ἐβάλαμε λίγη πρόχειρη τάξι ὁ Ρολάνδος ποὺ εἶχε ἀναλάβη τὴν ἀρχηγία εἶπε στὶς δύο γυναῖκες.

— Τώρα ὥσπου νὰ ἑτοιμάσετε σεῖς τὸ φαγὶ ἐγὼ μὲ τὸν Ζεραὰρ θὰ πᾶμε νὰ κατοπτεύσωμε τὸν ὁρίζοντα.

— Ὄχι ὄχι, μὴ μᾶς ἀφήσετε μόνες, διεμαρτυρήθη ἡ Ἐλβίρα, ἀλλὰ ὁ ξάδελφός μου τὴν καθησύχασε.

— Μὴ φοβᾶσθετίποτε καὶ ἔχετε πεποίθησιν ἐμᾶς!

(Ἀκολουθεῖ)

Τὰ «Ἑλληνόπουλα»

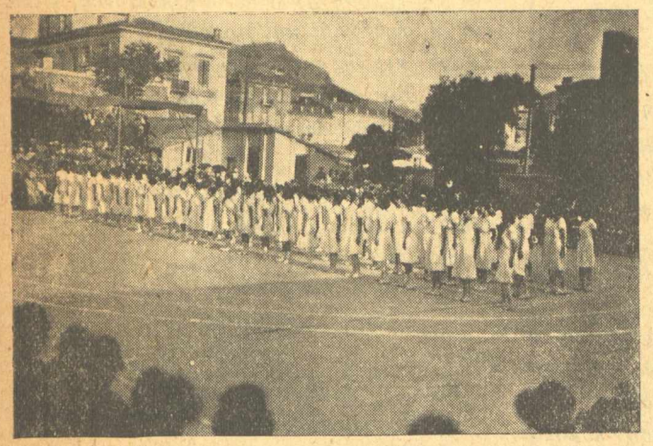

Ἐκπαιδευτήρια Μίνας Ἀηδονοπούλου

Κάθε σχολεῖο ποὺ ἐπισκέπτνοται «Τὰ Ἑλληνόπουλα» καὶ μιὰ καινούρια ἔκπληξις. Γιατὶ τὰ σχολεῖα μας σήμερα δὲν ἀκολουθοῦν ὅλα ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ σύστημα, ἀλλὰ τὸ καθένα προσπαθεῖ, μὲ τὴν ἴδια του πρωτοβουλία, νὰ ξεπεράσῃ τὸ ἄλλο, δημιουργῶντας ἕνα σύστημα δικό του, ποὺ νὰ ἀποβαίνῃ ὅσο τὸ δυνατὸν πιὸ ὠφέλιμο στὴν ψυχικὴ καὶ πνευματικὴ ἀνάπτυξι τῶν παιδιῶν.

Ἡ ἄμιλλα αὐτὴ εἶναι πράγματι ἀξιέπαινη, καὶ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία πῶς χίλια δυὸ καλὰ θὰ προκύψουν ἀπ' αὐτήν.

Ἔτσι ὅταν προχθὲς «Τὰ Ἑλληνόπουλα» ἐπεσκέφθησαν τὰ Ἐκπαιδευτήρια τῆς κ. Μίνας Ἀηδονοπούλου καὶ ἄκουσαν τὸν τρόπο τῆς διεξαγωγῆς τῆς ὅλης ἐργασίας, νόμισαν πρὸς στιγμὴν πῶς δὲν ἐπρόκειτο πιὰ γιὰ σχολεῖο, ἀλλὰ γιὰ μιὰ λιλιπούτια κοινωνία, ἡ ὁποία ἔχοντας ὡς σκοπὸ τὴν πρόοδο τῶν μελῶν της ἐργάζεται, δρᾶ καὶ ἐνεργεῖ μὲ φρόνησι καὶ ἐπιμέλεια σὰν τὶς κοινωνικὲς ὀργανώσεις τῶν μεγάλων.

Ἡ βάσις τοῦ ὅλου αὐποῦ συστήματος εἶναι ἡ αὐτοδιοίκησις.

Τὰ παιδιὰ τόσο τοῦ δημοτικοῦ σχολείου ὅσο καὶ τοῦ γυμνασίου, εἶναι τὸ καθένα μιὰ μικρὴ προσωπικότης, ἕνας μικρὸς ἄνθρωπος, ποὺ ἔχει τὴν γνώμη του, τὸν χαρακτῆρα του, τὴν θέλησί του, μαθαίνοντας πῶς ὅλα αὐτά, χωρὶς νὰ χάνῃ τὴν προσωπικότητά του, ὀφείλει νὰ τὰ ὑποτάσῃ στὸ κοινὸ καλό.

Γιὰ νὰ κατορθωθῇ ὅμως αὐτὸ ὅλο τὸ σχολεῖο διαιρεῖται εἰς δύο μεγάλας κοινότητας. Τὴν μικρὴ κοινότητα τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, καὶ τὴν μεγάλη κοινόνητα τοῦ Γυμνασίου.

Οἱ δύο μεγάλες αὐτὲς κοινότητες ὑποδιαιροῦνται εἰς τὰς μικρὰς κοινότητας τῶν τάξεων, οἱ ὁποῖες μὲ τὰς κατ' ἔτος ἀρχαιρεσίας ἔχουν ἡ κάθε μιὰ τὴν πρόεδρόν της, καὶ εἰς διαφόρους ἐπιτροπὰς ὅπου κάθε παιδί, μέλος τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης ἐπιτροπῆς, ἀναλαμβάνει διαφόρους ὑπηρεσίας, ἀναλόγως τῆς ἐπιδόσεώς του, καὶ ἀποκτᾶ ἔτσι τὸ αἴσθημα τῆς εὐθύνης ἀλλὰ συγχρόνως καὶ τῆς πειθαρχίας καὶ τῆς ὑπακοῆς, μαθαίνοντας νὰ ἀναπτύσῃ τὴν δημιουργικότητά του καὶ νὰ ὑποτάσσῃ συγχρόνως τὸν ἐγωϊσμό του καὶ τὶς ἀτομικές του ἀπαιτήσεις στὸ καλὸ τοῦ συνόλου.

Τοῦ ὅλου συστήματος προΐσταται ἕνα μεγάλο συμβούλιο, ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰς προέδρους τῶν τάξεων, τῶν ἐπιτροπῶν καὶ τοῦ νομοθετικοῦ σώματος.

Τακτικαὶ συνεδριάσεις ἄλλοτε τῶν κατὰ τάξεις κοινοτήτων καὶ ἄλλοτε τοῦ μεγάλου συμβουλίου φέρουν εἰς φῶς τὰς προόδους τῆς μικρῆς αὐτῆς σχολικῆς κοινωνίας ἢ ἀποκαλύπτουν τὰ ὑφιστάμενα μειονεκτήματα καὶ ἀπὸ κοινοῦ λαμβάνονται ἀποφάσεις διὰ τὴν βελτίωσιν κάθε παραφωνίας.

Ἐπίσημον ὄργανον τοῦ πρωτοτύπου αὐτοῦ συστήματος εἶναι τὸ περιοδικὸν τοῦ σχολείου, τὸ ὁποῖον ὑπὸ τὸν τίτλο «Τὸ Σχολεῖο μας» ἐκδίδεται κατὰ μῆνα,

εἰς τὰ Σχολεῖα μας

συντάσσεται καθ' ὁλοκληρίαν ἀπὸ τὰ παιδιά, καὶ περιέχει τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων καὶ τῶν γενικῶν συνελεύσεων, φιλοξενῶντας συγχρόνως καὶ κάθε φιλολογικὸ δοκίμιον τῶν μαθητῶν.

Θὰ διερωτηθῆτε ὅμως ἴσως τὶ ρόλο παίζει ἡ διεύθυνσις καὶ οἱ καθηγηταὶ μέσα στὸν μικρόκοσμο αὐτὸν ποὺ ἀναλαμβάνει ἀπὸ τὴν κούνια του τὴν εὐθύνη νῶν πράξεών του καὶ ἀντιμετωπίζει μὲ τὸ μέτωπο ψηλά, τὰ προβλήματα ποὺ γεννιοῦνται τόσο ἀνάμεσα στοὺς τέσσαρες τοίχους ἑνὸς σχολείου, ὅσο κι' ἀργότερα στὸν ἀνοικτὸ ὁρίζοντα μιᾶς κοινωνίας;

Ἁπλούστατα, τόσο ἡ διεύθυνσις ὅσον καὶ οἱ καθηγηταὶ ἀποτελοῦν τὸ Συμβουλευτικὸν Σῶμα. Παρακολουθοῦν, ὑποδεικνύουν, συμβουλεύουν καὶ προτρέπουν.

Τὰ παιδιὰ ξέρουν πῶς πρέπει

νὰ τοὺς σέβονται, γιατὶ ὑπερτεροῦν κατὰ τὴν πεῖρα καὶ τὴν μόρφωσι, ξέρουν ἀκόμη πῶς ἔχουν τὸ δικαίωμα, νὰ ἔχουν τὴν γνώμη τους, νὰ τὴν συζητήσουν μὲ τοὺς μεγάλους καὶ ἀπὸ κοινοῦ νὰ ἐξάγουν ἕνα συμπέρασμα, νὰ λαμβάνουν μία ἀπόφασι ποὺ δὲν θὰ ἔχῃ ἄλλο σκοπὸ παρὰ τὸ καλὸ τοῦ παιδιοῦ.

Ὅταν ἐρωτήσαμε τὴν κ. Μίνα Ἀηδονοπούλου γιὰ τὰ ἀποτελέσματα αὐτοῦ τοῦ συστήματος ποὺ ἔχει εἰσαγάγῃ, μᾶς ἐξεφράσθη ἀπολύτως ἱκανοποιημένη.

—Εἶναι ἀφάνταστος, μᾶς λέγει, ἡ ἐξέλιξις ποὺ παρατηρεῖται στὸν χαρακτῆρα τῶν παιδιῶν μας. Δὲν ἔχουμε πιὰ ἀνάγκη ἐμεῖς νὰ τὰ παρατηροῦμε γιὰ μιὰ παρεκτροπή τους. Ὑπεύθυνος εἶναι ἡ κάθε κοινότης, καὶ τὸ κάθε παιδί, θέλοντας ἡ κοινότης τῆς τάξεώς του νὰ κρατῇ πάντοτε τὰ σκῆπτρα, φιλοτιμεῖται νὰ δίδῃ ὅσο τὸ δυνατὸν λιγώτερες ἀφορμὲς δυσαρεσκείας.

«Συγχρόνως μὲ τὶς διάφορες ἐπιτροπές, ἐπιτροπὴ ἑορτῶν, ἐπιτροπὴ ἐκδρομῶν, ἐπιτροπὴ βιβλιοθήκης, ἐπιτροπὴ περιοδικοῦ, ἐπιτροπὴ ἀλληλογραφίας, ἐπιτροπὴ βιβλιοδετικῆς, ἐπιτροπὴ ἀλληλοβοηθείας κ.λ.π. τὸ κάθε παιδὶ μπορεῖ νὰ ἐπιδοθῇ σ' ὅτι τὸ ἑλκύει μαθαίνοντας ἀφ' ἑνὸς νὰ ἐφαρμόζῃ ὅ,τι διδάσκεται, καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ ἀναπτύσῃ στὴν ψυχή του τὸ αἴσθημα τῆς ἀλληλεγγύης.

«Ἀλλὰ δὲν ἀρκούμεθα σ' αὐτὸ μόνον ἄλλοτε κατ' ἔτος καὶ ἄλλοτε κατὰ διετίαν διοργανώνουμε κατὰ τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ μας ἔτους μιὰ μεγάλη Ἑορτή, κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ παιδιὰ παριστάνουν ὡραιοτάτας εἰκόνας ἄλλοτε τοῦ θέρους ἄλλοτε τῆς ἀνοίξεως καὶ ἐξασκοῦν οὕτω τὸ καλλιτεχνικόν τους αἴσθημα δίδοντας εἰς τοὺς θεατὰς συγχρόνως μίαν πράγματι ὡραιοτάτην ἀπόλαυσιν.

Δὲν μποροῦμε λοιπὸν παρὰ νὰ εὐχηθοῦμε στὸ πρότυπον αὐτὸ σχολεῖον κάθε ἐπιτυχία στὴν σταδιοδρομία του».

ΣΗΜ. Οἱ δύο ἄνω φωτογραφίες σᾶς δείχνουν τὶς μαθήτριες τὴν ὥρα τῆς γυμναστικῆς.

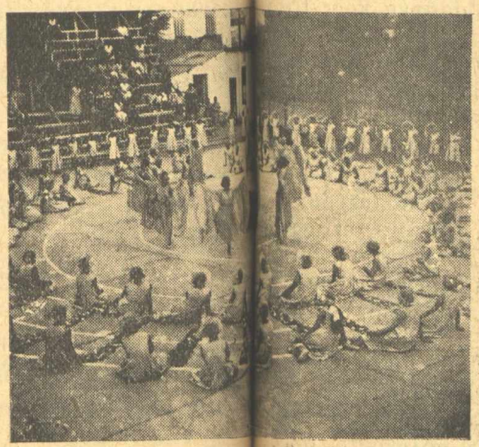

Ἀπὸ τὴ μεγάλη παιδευτηρίου

Γαλλικὸ Μυθιστόρημα

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΡΕΠΟΡΤΕΡ

Τοῦ **RENE VIGO**

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Μόλις ὅμως εἶχε προφθάσει νὰ τὸ ἐξακριβώση καὶ ἔσπευδε νὰ ξανατρυπώση στὸ αὐτοκίνητο του γιατὶ ὁ γραμματεὺς τῆς πρεσβείας κατέβαινε τὴν σκάλα ἔξω φρενῶν.

—Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ποὺ μοῦ ἔπαιξε αὐτὸ τὸ παιγνίδι, ἐπρόφερε ἀγανακτισμένος ἐνῶ ἔμπαινε μέσα στὸ αὐτοκίνητο ποὺ τὸν περίμενε, ἄλλη φορὰ δὲν πρέπει νὰ βασίζουμαι στὰ τηλεφωνήματα.

Ὁ Ζὰκ ποὺ παρακολουθοῦσε αὐτὴ τὴν σκηνή, δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήση ἕνα χαμόγελο, μόλις δὲ εἶδε τὸ αὐτοκίνητο τοῦ γραμματέως νὰ ἀπομακρύνεται ξανακατέβηκε καὶ ἦλθε πάλι στὴν πόρτα καὶ κουδούνησε.

Ἕνας ὑπηρέτης τοῦ ἄνοιξε.

—Εἶναι ἐπείγουσα ἀνάγκη νὰ πῶ δυὸ λόγια στὸν κύριο Βέλιγκτον, ἔσπευσε νὰ τοῦ πῆ ὁ Ζάκ.

—Λυποῦμαι πολὺ κύριε, ἀλλὰ ὁ κύριος Βέλιγκτον, δὲν δέχεται κανένα.

--Μὰ ἀφοῦ σᾶς λέω πὼς εἶναι ἐπείγουσα ἀνάγκη! Τουλάχιστο διαβιβᾶστε του αὐτὸ ποὺ θὰ σᾶς πῶ. Οἱ δημοσιογράφοι ἀνεκάλυψαν τὰ ἴχνη του καὶ θὰ ἤθελα νὰ τοῦ ὑποδείξω τὸν τρόπο νὰ τοὺς ἀποφύγη.

—Μὰ ποιὸς εἶσθε, κύριε ;

—Εἶμαι ὁ Μαρσιὰλ Ρέζ, τῆς ἰδιωτικῆς μυστικῆς ἀστυνομίας.

Ὁ ὑπηρέτης ἐδίστασε μιὰ στιγμὴ κι' ἔπειτα ὡδήγησε τὸν Ρομπὲρ σ' ἕνα σαλόνι καὶ τὸν ἄφησε γιὰ νὰ εἰδοποιήση τὸν Βέλιγκτον, ὁ ὁποῖος ἐμφανίζετο αὐτοπροσώπως σὲ λίγα λεπτά.

—Τί μαθαίνω, κύριε, οἱ δημοσιογράφοι ἀνεκάλυψαν τὸ καταφύγιον μου; Μὰ πῶς τὸ ξέρετε, καὶ πῶς μάθατε καὶ σεῖς ὁ ἴδιος πὼς κάθομαι ἐδῶ ;

—Ἁπλούστατα, ἀπήντησε ὁ Ζὰκ Ρομπὲρ χωρὶς νὰ τὰ χάση, εἶμαι μυστικὸς ἀστυνόμος καὶ ξέρετε σὲ μᾶς τίποτα δὲν ξεφεύγει. Ξέρω ἐπὶ πλέον ὅτι δὲν μπορεῖτε νὰ ὑποφέρετε τοὺς δημοσιογράφους καὶ τὴν δημοσιότητα, γι' αὐτὸ ἐπειδὴ ἔμαθα ὅτι οἱ διάφοροι ρεπόρτερ ἀνεκάλυψαν ὅτι κάθεσθε στὸ σπίτι ἑνὸς φίλου σας, χωρὶς ὅμως νὰ ξέρουν σὲ ποιὸ ἀκριβῶς, ἔρχομαι νὰ σᾶς προτείνω ἂν θέλετε νὰ βάλω σὲ πρᾶξι ἕνα σχέδιο μου γιὰ νὰ τοὺς ἀποπλανήσουμε.

Μὰ τὴν ἀλήθεια κύριε Ρὲζ ἂν μοῦ ὑπόσχεσθε νὰ μὴ χάσω τὴν ἡσυχία μου δέχομαι εὐχαρίστως τὰς ὑπηρεσίας σας. Σᾶς συγχαίρω μάλιστα ποὺ κατωρθώσατε νὰ βρῆτε τὴν διεύθυνσι μου, γιατὶ σᾶς βεβαιῶ πὼς ἐκτιμῶ πολὺ τοὺς ἀστυνομικούς.

—Καὶ καθόλου τοὺς δημοσιογράφους, δὲν εἶναι ἀλήθεια ;

—Ἄ! ὅσο γι' αὐτὸ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία. Νὰ σᾶς πῶ γιὰ νὰ γελάσετε τί τοὺς ἔφτιαξα στὴν Χάβρη. Ὅταν τὸ γιώτ μου μπῆκε στὸ λιμάνι, ἐγὼ τὸ εἶχα ἤδη ἐγκαταλείψει.

—Καλά, πῶς ;

—Τὸ πρᾶγμα εἶναι πολὺ ἁπλό. Ὑποπτευόμουν τὴν πολιορκία ποὺ θὰ μοῦ ἔκαμαν ὅταν θὰ ἀγκυροβολούσαμε, ἐνῶ λοιπὸν βρισκόμεθα ἀκόμη στὴν ἀνοικτὴ θάλασσα διέταξα καὶ ἔρριξαν μιὰ ἀτμάκατο, κατέβηκα μέσα σ' αὐτὴν καὶ ἀποβιβάσθηκα πρὸς τὸ μέρος τοῦ Οὐΐστρεχαμ, ἀπ' ἐκεῖ πῆγα στὸ Παρίσι. Κι' ἔτσι οἱ καλοί μου φίλοι οἱ δημοσιογράφοι ἔμειναν στὰ κρύα τοῦ λουτροῦ. Ἀλλὰ πῆτε μου ποιὸ εἶναι τὸ σχέδιο σας;

Ὁ Ζὰκ Ρομπὲρ ἐπεννόησε ἕνα σχέδιο ἀρκετὰ πραγματοποιήσιμο καὶ τὸ ὑπέβαλε εἰς τὸν πολυεκατομμιοῦχο, ὁ ὁποῖος ἐνθουσιάσθηκε. Ἔπειτα ἐπωφελούμενος τῆς ἐμπιστοσύνης του τοῦ ἔκαμε διάφορες ἐρωτήσεις εἰς τὶς ὁποῖες ἀνύποπτος ἀπήντησε μὲ μεγάλη προθυμία.

Σὲ λίγο ὁ ρεπόρτερ μας ἀπεσύρετο ὑποσχόμενος νὰ ξαναέλθη τὴν ἑπομένη.

Καθὼς ἦταν ἑπόμενο τὴν ἑπομένη ὁ Παρατηρητὴς ἐδημοσίευσε ἕνα πολύκροτο ἄρθρο σχετικῶς μὲ τὸν βασιλέα τοῦ καουτσούκ πρὸς μεγάλην κατάπληξιν ὅλων τῶν ἄλλων δημοσιογράφων, ποὺ εἶχαν φάει τὴν χυλόπητα. Μεταξὺ αὐτῶν ὁ πιὸ ἀπογοητευμένος ἦταν ὁ Λουδοβῖκος Βαλμπρέζ, τὸν ὁποῖον ὁ Ρομπὲρ εἶχε ἀντικαταστήσει τὴν τελευταία στιγμή.

Τὴν ἴδια ἡμέρα τὸ ἀπόγευμα ὁ φίλος μας ὁ μικρὸς ρεπόρτερ ἐλάμβανε τὸ ἑξῆς τηλεγράφημα :

«Εἶμαι ἔξω φρενῶν, ἀλλὰ συγχρόνως σᾶς συγχαίρω». Τὸ τηλεγράφημα ἔφερε τὴν ὑπογραφή: Σαμ. Βέλιγκτον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Καὶ ὁ νεαρός μας ρεπόρτερ συνεχίζει τὰ ἄθλα του.

Βρισκόμεθα τώρα στὴν Ριβιέρα. Εἶναι ἡ ἐποχὴ τοῦ καρναβαλιοῦ καὶ τὸ γλέντι δίδει καὶ πέρνει. Τὰ ξενοδοχεῖα ὅλα εἶναι γεμάτα ἀπὸ κόσμο, καὶ ὅλοι ὁμολογοῦν πὼς παρόμοια κοσμοσυρροὴ δὲν σημειώθηκε ποτὲ στὴν Κυανὴ Ἀκτή.

Ἕνα ἀπὸ τὰ ξενοδοχεῖα αὐτὰ τὸ «Παλλὰς» συνεκέντρωνε τὸν ἀριστοκρατικώτερο καὶ πλουσιώτερο κόσμο.

Ὁ διευθυντής του ὁ κ. Ρανσὸν ἦταν κατενθουσιασμένος καὶ καθισμένος στὸ γραφεῖο του ἐκάπνιζε μὲ ἀπόλαυσι τὸ ποῦρο του.

Ὅταν ἔξαφνα ἐκτύπησε τὸ τηλέφωνο.

— Ἐμπρός !

— Κύριε διευθυντά,ἀπήντησε μιὰ φωνή, ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης ὁ πρίγκηψ τῆς Γιαπούρας, ἐπιθυμεῖ νὰ σᾶς ἰδῆ ἀμέσως. Σᾶς παρακαλῶ ν' ἀνεβῆτε στὸ διαμέρισμά του.

Ὁ διευθυντὴς ἔσπευσε στὶς διαταγὲς τοῦ ὑψηλοῦ του ξένου.

Ἐκτύπησε τὴν πόρτα τῶν ἰδιαιτέρων του διαμερισμάτων κι' ἕνας ὑπηρέτης τὸν ὡδήγησε εἰς τὸ σαλόνι τοῦ Μαχαραγιᾶ.

— Μ' ἐζητήσατε, Ὑψηλότατε, ἐρώτησε ὑποκλινόμενος.

— Μάλιστα κύριε Ρανσόν, ἔχω κάτι πολὺ σπουδαῖο νὰ σᾶς ἀναγγείλω. Μιὰ φοβερὴ κλοπὴ ἔγεινε μέσα ἐδῶ. Ἐξηφανίσθη ἕνα μαῦρο διαμάντι πολὺ μεγάλης ἀξίας, ποὺ εἶχα τοποθετήση σ' αὐτὸ τὸ συρτάρι τοῦ γραφείου μου.

Ὁ κ. Ρανσὸν ἔγεινε κατάχλωμος,

— Δυσκολεύομαι νὰ τὸ πιστέψω Ὑψηλότατε, ἀνεφώνησε. Εἰς τὸ ξενοδοχεῖο μας δὲν ἐσημεώθηκε ποτὲ κλοπή.

Ὁ Μαχαραγιάς, ἀπήντησε μὲ ἀγανάκτησι :

— Ἀφοῦ σᾶς τὸ λέω δὲν ἐπιδέχεται ἀντίρρησι.

— Ἀσφαλῶς Ὑψηλότατε,δὲν ἀντιλέγω, ἀλλὰ καταλαβαίνετε τὴν ἔκπληξί μου. Εἶναι ἀπίστευτο. Καί...τὶ ἀξίας εἶναι αὐτὸ τὸ διαμάντι ;

— Ἑνὸς ἑκατομμυρίου ἀπήντησε ὁ Μαχαραγιᾶς.

Ὁ κ. Ρανσὸν μὲ δυσκολία στηρίχθηκε στὰ πόδια του.

— Τοὐλάχιστο, παρεκάλεσε, Ὑψηλότατε ἂς μὴ κυκλοφορήση αὐτὴ ἡ εἴδησις. Εἶναι φοβερὸ γιὰ τὸ ξενοδοχεῖό μου. Καὶ μὴν ἀμφιβάλλετε πῶς θὰ καταβληθοῦν ὅλες οἱ προσπάθειες γιὰ νὰ περιέλθη πάλι το διαμάντι στὴν κατοχή σας.

Ὁ Μαχαραγιᾶς τὸν κύτταξε κατάματα.

— Σᾶς παραχωρῶ, εἶπε, μιὰ διορία σαράντα ὀκτὼ ὡρῶν. Ἂν σ' αὐτὸ τὸ διάστημα δὲν βρεθεῖ τὸ μαῦρο διαμάντι μου, εἰδοποιῶ ἀμέσως τὴν ἀστυνομία κι' ἀδιαφορῶ γιὰ τὸ σκάνδαλο ποὺ θὰ δημιουργηθῆ.

— Σᾶς ὑπόσχομαι νὰ κάμω ὅτι μπορέσω, ἀπήντησε ὁ διευθυντής. Μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ τηλεφωνήσω μιὰ στιγμή;

— Βεβαίως.

Ὁ κ. Ρανσὸν ἐπῆρε τὸ ἀκουστικό.

—Ἀλλό! Πέστε σᾶς παρακαλῶ στὸν μυστικὸ ἀστυνόμο νὰ ἔλθη μιὰ στιγμὴ εἰς τὰ διαμερίσματα τοῦ πρίγκηπος, ἀλλὰ χωρὶς νὰ χωρὶς νὰ τὸν ἀντιληφθῆ κανείς.

Σὲ λίγο ὁ ντετέκτιβ Μὰξ Νιβουὰ ἔκαμε τὴν ἐμφάνισί του.

Ἦταν ἕνας ἄνδρας ὡς σαράντα ἐτῶν, μεγαλόσωμος καὶ ρωμαλέος.

Ὁ διευθυντὴς τὸν κατετόπισε ἀμέσως ἐπὶ τοῦ ζητήματος.

—Ἔχετε καμμιὰ ὑποψία, Ὑψηλότατε, ἐρώτησε τὸν πρίγκηπα.

—Ἀπολύτως καμμία. Ἔλειψα μιὰ ὥρα ἀπὸ τὸ δωμάτιό μου σήμερα τὸ ἀπόγευμα καὶ ἐπιστρέφοντας ἀντελήφθηκα ὅτι εἶχαν παραβιάσει τὸ συρτάρι μου.

—Ὥστε νομίζετε ὅτι ὁ κλέπτης θὰ ἐνήργησε κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας σας.

— Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, γιατὶ πρὶν ἔβγω μοῦ χρειάσθηκε ν' ἀνοίξω τὸ συρτάρι, καὶ τὸ μαῦρο διαμάντι ἦταν μέσα.

Ἂν ἐκείνη τὴν στιγμὴ ὁ ἀστυνομικὸς ἢ ὁ διευθυντὴς συνεννοοῦντο νὰ κυττάξουν πρὸς τὸν διάδρομο τοῦ δευτέρου πατώματος

θὰ ἔβλεπαν πρὸς μεγάλην τους ἔκπληξιν ἕνα νέο δέκα ἑπτὰ περίπου ἐτῶν, ὁ ὁποῖος μὲ τὸ αὐτὶ κολλημένο στὴν κλειδαρότρυπα, παρακολουθοῦσε μὲ ἐξαιρετικὸ ἐνδιαφέρον ὅ,τι ἐλέγετο μέσα στὸ δωμάτιο τοῦ Μαχαραγιᾶ.

Τὸ μυστηριῶδες αὐτὸ πρόσωπο δὲν ἦταν ἄλλο παρὰ ὁ φίλος μας Ζὰκ Ρομπέρ, ὁ ἄσσος τῶν ρεπόρτερ.

Ἀλλὰ τί ἔκανε ἐκεῖ, καὶ πῶς βρισκόταν στὴν Νίκαια;

Τὸ πρᾶγμα ἦταν ἁπλούστατο. Ὁ Ζὰκ Ρομπὲρ βρισκόταν στὴν Κυανὴ Ἀκτὴ πρὸ τριῶν ἤδη ἡμερῶν, σταλμένος ἀπὸ τὴν ἐφη-

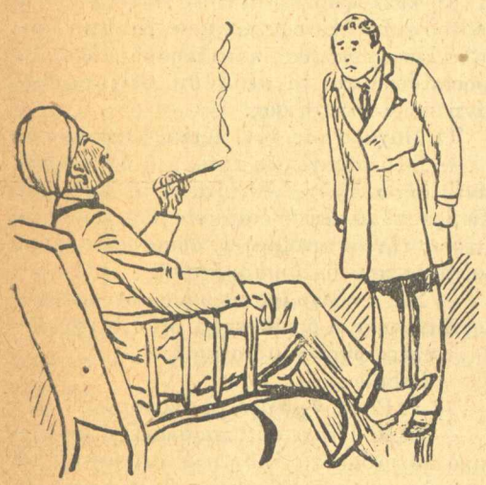

μερίδα του γιὰ νὰ παρακολουθήσῃ μιὰ μυστηριώδη ὑπόθεσι. Καὶ μὲ τὴν συνήθη του ἐπιτηδειότητα εἶχε ἀνακαλύψει ὅ,τι τοῦ ἐχρειάζετο.

Συγχρόνως ὅμως ἐμάθαινε τὴν παρουσία τοῦ ὑψηλοῦ ξένου εἰς τὸ ξενοδοχεῖον Παλλάς, καὶ τοῦ εἶχε ἔλθῃ ἡ ἰδέα νὰ τοῦ πάρῃ συνέντευξι. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς βρισκόταν ἐκεῖ. Τὴν στιγμὴ ὅμως ποὺ πήγαινε νὰ χτυπήσῃ στὴν πόρτα εἶχε ἀκούσει νὰ μιλοῦν δυνατὰ καὶ κάπως ἀγανακτησμένα, καὶ σὰν ἀδιάκριτος δημοσιογράφος ποὺ ἦταν ἔσκυψε καὶ κύτταξε ἀπὸ τὴν κλειδαρότρυπα.

Εἶχε ἀκούσει ὅσα ἐλέχθησαν μεταξὺ τοῦ πρίγκηπος καὶ τοῦ διευθυντοῦ, κι' ἀργότερα ὅλες τὶς ἐρωτήσεις ποὺ ἔκανε στὸν πρίγκηπα ὁ μυστικὸς ἀστυνόμος.

Τὶ ἐνδιαφέρουσα ὑπόθεσις! Κλοπὴ ἑνὸς ἑκατομμυρίου! νὰ μιὰ εἴδησις ποὺ θὰ ἀνέβαζε κατὰ χιλιάδας τὴν κυκλοφορία τῆς ἐφημερίδος του.

—Ἔχω μιὰ τύχη διαβολεμένη! ψιθύρισε ὁ Ζὰκ κατενθουσιασμένος.

Ἐν τῷ μεταξὺ μέσα στὸ δωμάτιο τοῦ πρίγκηπος ὁ ντετέκτιβ ἐξακολουθοῦσε νὰ τοῦ ἀποτείνῃ διάφορες ἐρωτήσεις.

—Ὁ ὑπηρέτης σας ἦταν ἐδῶ ὅταν ἔγεινε ἡ κλοπή;

—Ὄχι εἶχε ἔβγῃ ἔξω.

—Εἶσθε ἀπολύτως βέβαιος;

—Ἀπολύτως, ἀφοῦ ἦταν μαζύ μου.

—Τὰ παράθυρα τοῦ διαμερίσματός σας εἶχαν μείνει ἀνοικτά;

—Ὄχι, ἦσαν κλειστά.

—Καὶ ἡ πόρτα;

—Κλειδωμένη.

—Μὰ τότε δὲν καταλαβαίνω ἀπὸ ποῦ μπορεῖ νὰ πέρασε ὁ κλέφτης;

Ὁ Μαχαραγιᾶς ἐσήκωσε τοὺς ὤμους του

—Νομίζω πῶς ἐσεῖς πρέπει νὰ τὸ βρῆτε αὐτό.

—Ἔχετε δίκαιο, κι' ἂν θελήσητε νὰ μ' ἀφήσητε λίγο μόνον θὰ ἀρχίσω ἀμέσως τὴν ἔρευνά μου.

—Πολὺ καλά, πηγαίνω στὸ δωμάτιό μου, ἀπήντησε ὁ πρίγκηψ ἐνῷ ἐσηκώνετο.

Ὁ Διευθυντὴς ἑτοιμάζετο κι' αὐτὸς νὰ ἀπομακρυνθῇ, ἀλλὰ πρὶν τὸ κάμῃ πλησίασε τὸν ἀστυνομικό:

—Πενῆντα χιλιάδες φράγκα γιὰ σᾶς Νιβουά, ἂν κατορθώσετε νὰ βρῆτε τὸ μαῦρο διαμάντι.

—Θὰ κάνω ὅ,τι μπορέσω, ἀπήντησε ἐκεῖνος χαμογελῶντας.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ φίλος μας Ζὰκ κατάλαβε πῶς δὲν εἶχε παρὰ νὰ τὸ στρίψῃ ἂν δὲν ἤθελε νὰ τὸν ἰδοῦν κρυφακούοντας. Ἀπεμακρύνθη λοιπὸν ἀκροποδητὶ καὶ γιὰ νὰ κρυφθῇ ἐτρύπωσε μέσα σ' ἕνα δωμάτιο λουτροῦ.

Ἐκεῖ ἔμεινε ἀρκετὴ ὥρα ἀναλογιζόμενος ὅ,τι εἶχε ἀκούσει:

—Νὰ ἕνα πρόβλημα ποὺ θἄξιζε τὸν κόπο νὰ λύσῃ κανείς. Τὶ ἔγινε τὸ μαῦρο διαμάντι; Οἱ πόρτες καὶ τὰ παράθυρα ἦσαν κλειστά, τὸ συρτάρι παραβιάσθηκε καὶ ἡ κλοπὴ ἔγινε μεταξὺ δύο καὶ τεσσάρων τὸ ἀπόγευμα. Αὐτὰ εἶναι τὰ κύρια σημεῖα τοῦ προβλήματος. Ἀσφαλῶς δὲν ἦσαν πολὺ ἐπεξηγηματικά. Ὁ δράστης ἢ θὰ εἶχε χρησιμοποιήσῃ ἀντικλεῖδι, ἢ ἴσως καὶ τὸ ἴδιο κλειδὶ τοῦ Μαχαραγιᾶ. Τὸ ζήτημα ἦταν λοιπὸν νὰ ἐξακριβώσῃ κανεὶς ἐὰν τὸ κλειδὶ τῶν διαμερισμάτων τοῦ Μαχαραγιᾶ εἶχε μείνει κρεμασμένο στὸν σχετικὸ πίνακα, καθ' ὅλην

τὴν διάρκεια τῆς ἀπουσίας τοῦ Μαχαραγιᾶ. Πῶς νὰ τὸ ἐξακριβώσει ὅμως αὐτό; Ἦταν ἀρκετὰ δύσκολο γιὰ τὸν Ζὰκ γιατὶ δὲν μποροῦσε βέβαια ὁ ἴδιος νὰ ρωτήσῃ τὸν θυρωρό, γιατὶ πολὺ φυσικὰ θὰ τοῦ ἀπαντοῦσε πῶς δὲν εἶχε κανένα δικαίωμα νὰ κάνῃ ἀνακρίσεις.

Γι' αὐτὸ ὁ Ζὰκ ἀπεφάσισε νὰ τὸ ἐξακριβώσῃ αὐτὸ ἀργότερα. Γιὰ τὴν ὥρα τὸν ἐνδιαφέρει νὰ καταλάβῃ πῶς πραγματοποιοῦσε τὴν ἀνάκρισί του ὁ ἀστυνομικός. Ἄνοιξε τὸ παράθυρο τοῦ δωματίου τοῦ λουτροῦ κι' ἔσκυψε τὸ κεφάλι του ἔξω.

—Διάβολε! εἶπε, αὐτὸ τὸ παράθυρο βγαίνει στὸ μπαλκόνι τοῦ διαμερίσματος τοῦ πρίγκηπος. Ἂν μποροῦσα νὰ φθάσω στὸ μπαλκόνι θὰ μποροῦσα ἴσως νὰ διακρίνω τὶ γίνεται μέσα στὸ σαλόνι καὶ τὶ κάνει ὁ ἀστυνομικός.

Τὸ παράθυρο τοῦ μπάνιου ἦταν πολὺ στενὸ, μόλις μποροῦσε νὰ χωρέσῃ ἀνάμεσα ἕνα ἀνθρώπινο σῶμα. Ὁ Ζὰκ ἦταν μικροκαμωμένος γι' αὐτὸ ἐχωροῦσε.

Τὸ διέσχισε λοιπὸν κι' εὑρέθηκε στὸ μπαλκόνι. Ἔφθασε ἀκροποδητὶ καὶ σκυφτὸς ὡς τὸ παράθυρο τοῦ Μαχαραγιᾶ καὶ σιγὰ—σιγὰ σηκώθηκε γονατιστὸς καὶ ἄρχισε νὰ ἐπιθεωρῇ τὶ γινόταν μέσα στὸ δωμάτιο. Εἶδε τότε τὸν ἀστυνομικὸ καθισμένον ἡσυχώτατα σὲ μιὰ πολυθρόνα καὶ νὰ καπνίζῃ.

Αὐτὸ τοῦ φάνηκε ὕποπτο...

Τὶ παράξενος τρόπος δράσεως ἦταν αὐτός;

Ἔξαφνα τὸν εἶδε νὰ βγάζῃ ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα κουτὶ μὲ κάποιο κόσμημα.

—Τὶ νἆναι αὐτό; ἐψιθύρισε, Κι' ἔξαφνα ἐπήδησε στὴ θέσι του: Διάβολε εἶναι τὸ μαῦρο διαμάντι! Πῶς τὸ ἔχει αὐτός; Ἀλλὰ μιὰ ἰδέα τοῦ πέρασε ἀπὸ τὴ σκέψι του κι' ἔπιασε τὸ μέτωπό του.

—Κατάλαβα, εἶπε, αὐτὸς εἶναι ὁ λωποδύτης! Αὐτὸς ἐπωφελήθη τῆς ἀπουσίας τοῦ πρίγκηπος κι' ἐμπῆκε στὰ διαμερίσματά του καὶ διέρρηξε τὸ συρτάρι γιὰ νὰ κλέψῃ τὸ κόσμημα. Ἀ! τὸν ἐλεεινὸ! Ποῦ νὰ τὸν ὑποπτευθῇ ὁ κύριός του. Γιὰ νὰ βεβαιωθῇ πῶς ἐπρόκειτο γιὰ τὸ ἴδιο κόσμημα ἐκόλλησε τὸ μέτωπό του στὸ τζάμι κι' ἐκύτταξε πιὸ καλά. Ὅταν ἔξαφνα ὁ ἀστυνομικὸς γυρίζει καὶ τὸν βλέπει..

Κρύβει ἀμέσως τὸ κόσμημα στὴν τσέπη του, βγάζει ἕνα περίστροφο καὶ ὁρμᾶ πρὸς τὸ μπαλκόνι.

Ὁ Ζὰκ τὸ βάζει στὰ πόδια μὰ ὁ ψευδοαστυνομικὸς διευθύνει τὸ περίστροφο ἐναντίον του καὶ τοῦ κάνει νόημα νὰ σταθῇ γιατὶ ἀλλοιῶς θὰ ἐπυροβολοῦσε.

Ὁ φίλος μας ἀντιλαμβάνεται πῶς βρίσκεται σὲ ἐπικίνδυνη θέσι καὶ σηκώνει τὰ χέρια του ψηλά, σημεῖον ὅτι παραδίδεται.

—Τὶ κάνεις ἐδῶ! τὸν ρωτᾶ ὁ ἀστυνομικὸς ποὺ τὸν πλησιάζει καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ τὸν ἀπειλῇ μὲ τὸ περίστροφό του. Ποιὸς εἶσαι καὶ τὶ θέλεις;

Ὁ Ζὰκ διστάζει ν' ἀπαντήσῃ καὶ τέλος ἀποφασίζει νὰ τὸ ρίξει στὸ ἀστεῖο:

—Ἔπερνα τὸν ἀέρα μου, ἀπαντᾶ.

—Ἄσε τὶς κοροϊδίες, τοῦ λέει, ὁ ἀστυνομικὸς καὶ πές μου τὶ ἔκανες; Μὲ παραφύλαγες.

Ὁ Ζὰκ ἀπεφάσισε ν' ἀλλάξῃ τακτικὴ καὶ εἶπε μὲ θάρρος;

—Λοιπὸν ναί, σᾶς παραφύλαγα καὶ σᾶς εἶδα νὰ βάζετε στὴν τσέπη σας τὸ μαῦρο διαμάντι ποὺ ἔχασε ὁ Μαχαραγιᾶς.

(Ἀκολουθεῖ)

Στοϊκότης

Ὅταν ὁ Ἀρίστιππος ἐπῆγε εἰς τὸν Ἀνεξαγόρα διὰ νὰ τοῦ ἀναγγείλῃ τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ του ὁ Ἀναξαγόρας ἀπήντησε μὲ ἀπάθεια:

— Ἤξευρα ὅτι ὁ υἱός μου ἦταν θνητός.

***

Ἀγάπη πρὸς τὰ πτηνά

Ἕνα σπουργιτάκι ποὺ τὸ κινηγοῦσε ἕνα γεράκι, πετῶντας γιὰ νὰ σωθῇ χώθηκε μέσα στὴν χλαμίδα τοῦ Ξενοκράτους.

Ὁ φιλόσοφος τὸ ἔπιασε στὸ χέρι του, τὸ χάϊδεψε καὶ ὅταν ὁ κίνδυνος παρῆλθε τὸ ἄφησε νὰ πετάξῃ λέγοντας.

— Δὲν παραδίδει κανεὶς ἕνα ἱκέτη.

***

Τὸ χρήσιμο εἶναι κι' εὐχάριστο

Ἕνας δήμαρχος ἐπεσκέφθη κάποτε ἕνα δεσπότη.

Ἐνῶ δὲ ὁ δεσπότης τοῦ ἔδειχνε τὸν κῆπο του ὅπου ὑπῆρχαν περισσότερα λαχανικὰ ἀπὸ λουλούδια ὁ δήμαρχος παρετήρησε:

— Βλέπω Σεβασμιώτατε ὅτι προτιμᾶτε τὰ χρήσιμα παρὰ τὰ εὐχάριστα.

Καὶ ὁ δεσπότης ἀπήντησε:

— Τὶ πιὸ εὐχάριστο ἀπ' ὅ,τι εἶναι χρήσιμο!

ΠΑΙΔΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ

— Μητέρα, εἶπε ὁ Γιαννάκης, θὰ ἤθελα τόσο νὰ σὲ βοηθῶ τώρα ποὺ μεγάλωσα.

Ἡ μητέρα χαμογέλασε μὲ τὸ χαμόγελό της τὸ λίγο κουρασμένο. Ναί, ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ βοήθεια, γιατὶ αἰσθάνεται καμμιὰ φορὰ τέτοια κούρασι! Τὰ δύστυχα τὰ χέρια της εἶναι ἀγνώριστα ἀπὸ τὶς βαρειὲς δουλειὲς τοῦ σπητιοῦ, τὰ μάτια της εἶναι πονεμένα ἀπὸ τὰ μπαλώματα ποὺ κάθεται ἀργὰ τὴ νύχτα νὰ τελειώση. Ἀλλὰ ὁ Γιαννάκης εἶναι ἀκόμη τόσο μικρός! Εἶναι μόλις ἑπτὰ χρόνων... Ἑπτὰ χρόνων, μὰ αὐτὸ εἶναι κάτι! Ἂν μόνον τὸν ἄφηναν νὰ δοκιμάση.

— Μητέρα, ἄφησέ με ἀπόψε νὰ κάτσω νὰ σοῦ σκουπίσω τὰ πιάτα!

Ἡ μητέρα κουνάει τὸ κεφάλι της. Ὄχι, ὁ Γιαννάκης ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ὕπνο πρέπει νὰ κοιμᾶται ὅλες τὶς ὧρες ποὺ τοῦ χρειάζονται.

— Τοὐλάχιστον ἄφησέ με νὰ πάω, στὴ θέσι σου, τὸ γιατρικὸ στὴν κυρὰ Κώσταινα. Εἶσαι συναχωμένη, κύτταξε πῶς βρέχει ἔξω.

Ἡ μητέρα βήχει, μὰ πάλι κουνόντας τὸ κεφάλι της δὲν παραδέχεται τὴν πρότασι τοῦ Γιαννάκη. Εἶναι πολὺ μικρὸς ἀκόμη. Πρέπει κανεὶς νὰ εἶναι μεγάλος γιὰ νὰ τρέχη στοὺς δρόμους μὲ τὴ βροχή, γιὰ νὰ μπορῇ νὰ τακτοποιῇ τὸ κρεββάτι τῆς κυρᾶ Κώσταινας, καὶ νὰ τῆς δώση τὸ γιατρικό της. Ὁ Γιαννάκης κατσουφιάζει, τὰ δάκρυα τοὔρχονται στὰ μάτια. Ἡ μητέρα, ποὖναι γεμάτη καλωσύνη, βλέπει τὴ λύπη του καὶ τοῦ λέει :

— Ἀφοῦ εἶσαι τόσο φρόνιμος, θὰ καθήσης μόνος σου νὰ κάμης τὰ μαθήματά σου, κι' ὅταν 'δῆς πῶς ἡ φωτιὰ στὸ τζάκι λιγοστεύει θὰ προσέξης νὰ βαλης μερικὰ ξῦλα. Χάρις στὸ μικρό μου παιδάκι θὰ μπορέσω νὰ ζεσταθῶ σὰν γυρίσω ἀπ' ἔξω.

— Ὁ Γιαννάκης δὲν ἀπαντάει, μὰ δυσαρεστημένος πάντα, κάθεται στὸ τραπέζι καὶ πέρνει τὸ τετράδιό του. Ἡ μητέρα κάνει πῶς δὲν νοιώθει τὸ θυμό του καὶ φιλῶντας τον στὸ μέτωπο τοῦ ξαναπαραγγέλλει πάλι :

— Μὴ ξεχάσης τὴ φωτιά, Γιαννάκη, θὰ μοῦ κάνης μεγάλη χάρι.

Μεγάλη χάρι! Ὁ Γιαννάκης σὰν ἔμεινε μόνος σήκωσε τοὺς ὤμους του. Καταλαβαίνει πολὺ καλά, τὸν μεταχειρίζονται σὰν νὰ μὴν εἶναι ἱκανὸς νὰ κάνη τίποτε. Ἂν μποροῦσε νὰ θύμωνε πολὺ μὲ τὴν μητέρα του ποὺ γελοιέται τόσο.

Ποῦ γελοιέται ; μάλιστα ! Γιατὶ ὁ Γιαννάκης εἶναι πολὺ ἀλλοιώτικος ἀπ' ὅ,τι νομίζουν. Εἶναι ἀστεῖο μὰ τὴν ἀλήθεια νὰ τὸν θεωροῦν ἱκανὸ μόνο γιὰ νὰ κάνη πολλαπλασιασμοὺς καὶ γιὰ νὰ βάζη ξῦλα στὸ τζάκι. Θὰ μποροῦσε νὰ κάνη τόσα ἄλλα πράγματα! Καὶ βέβαια, γιατὶ τάχα νὰ μὴ τὸν στέλνουν γιὰ τὰ ψώνια, γιατὶ νὰ μὴν τὸν ἀφήνον νὰ σκουπίση τὸ σπῆτι; Καὶ μήπως καὶ τὸ φαγὶ δὲ μποροῦσε νὰ τὸ φροντίση, δὲν βλέπει κάθε μέρα τὴ μητέρα πῶς τὸ φτιάνει; Νὰ χθὲς ἀκόμη, ποὔταν Κυριακή, τὴν εἶδε νὰ ἑτοιμάζη τὸ ψητό. Σπουδαῖο πρᾶγμα ! Πῆρε ἕνα κομμάτι κρέας καὶ τὸ ἔβαλε στὸ φοῦρνο. Ἂν τὸ καταλάβαιναν καὶ τὸν ἄφηναν νὰ βοηθήση πόση κούρασι δὲ θὰ μοίραζε μὲ τὴ μητέρα του.

Ἀλλὰ παραγνωρίζουν τὴν καλὴ θέλησι τοῦ Γιαννάκη, παραγνωρίζουν τὰ προτερήματά του. Κι' ὅμως μπορεῖ νὰ

κάνη καὶ πολὺ περισσότερα. Μήπως ὁ πατέρας, προχθὲς ποὖχε μείνει στὸ σπῆτι μὲ τὴ γρίππη του, δὲν εἶπε πὼς εἶναι ἕνας ἔκτακτος νοσοκόμος. Ἔπειτα στὸ σχολεῖο εἶναι πρῶτος στὴ γυμναστική. Δὲν θὰ μποροῦσε λοιπὸν νὰ πάη σ' ἕνα ἱπποδρόμιο καὶ νὰ κάνη ἕνα σωρὸ γυμνάσια σὰν καὶ κεῖνα ποὖχει δεῖ σ' ἕνα περαστικὸ ἱπποδρόμιο πέρισυ τὸ καλοκαῖρι; Ποιὸς ξέρει, ἴσως νὰ κέρδιζε πολλὰ χρήματα. Ἴσως καμμιὰ μέρα νὰ γύριζε στὸ σπῆτι μέσα σ' ἕνα ὡραῖο αὐτοκίνητο καὶ μὲ τὶς τσέπες γεμᾶτες χρυσάφι! Τότε πῶς θὰ μποροῦσαν νὰ ξεκουραστοῦν κι' ὁ πατέρας κι' ἡ μητέρα! Τὶ ὑπερήφανοι ποὺ θὰ ἦσαν γιὰ τὸν Γιαννάκη τους! Πῶς θὰ τὸν φιλοῦσαν! Πῶς θὰ τὸν εὐχαριστοῦσαν μὲ μιὰ γλυκειά, γλυκειὰ φωνή... μὰ ὄχι γλυκήτερη ἀπ' αὐτὴ ποὺ τώρα μουρμουρίζει στ' αὐτί του :

— Λοιπὸν Γιαννάκη μου, τόσα πολλὰ εἶναι τὰ μαθήματά σου σήμερα ;

Εἶναι ἡ μητέρα ποὺ γύρισε ἀπ' ἔξω. Κιόλα! Ὁ Γιαννάκης σὰν χαμένος ξυπνάει ἀπ' τ' ὄνειρό του... Τὸ τετράδιό του μπροστά του εἶναι κάτασπρο, τὸ βλέμμα του πέφτει στὸ τζάκι, ἡ φωτιὰ ἔχει σβύσει. Πάντα μὲ γλύκα ἡ φωνὴ τῆς μητέρας λέει :

— Κάνε γρήγορα, παιδάκι μου, γιὰ νὰ κερδίσης τὸν χαμένο καιρό.

Κι' ἡ μητέρα γονατίζει μπρὸς στὸ τζάκι.

. . . . . .

— Τέσσαρες φορὲς ὀκτώ, κάνει τριάντα δύο, καὶ κρατῶ τρία, τέσσαρες φορὲς μία τέσσαρες καὶ τρία...

Ὁ Γιαννάκης βάζει τὰ δυνατά του, μὰ οἱ ἀριθμοὶ χοροπηδοῦν μπρὸς στὰ μάτια του. Ἡ καρδοῦλά του εἶναι πολὺ βαρειά. Ἀπὸ πίσω του ἀκούει τὴ μητέρα ποὺ πηγαινοέρχεται, πέρνει ἀπὸ τὸ καλάθι δαδί, ποὖναι τόσο ἀκριβό, πέρνει μιὰ ἐφημερίδα, καὶ ἀνάβει ἕνα σπίρτο... Φθάνει νὰ πιάση εὔκολα ἡ φωτιά! Ἡ μητέρα τὴν φυσάει μὲ προσοχή. Φυσάει καὶ... φταίει ἡ στάχτη; φταίει ἡ δυνακὴ βροχὴ ποὺ ἔπεφτε τώρα ποὺ βγῆκε ἔξω; μὰ νά, ποὺ ἀρχίζει νὰ βήχη, νὰ βήχη πολύ. Προχθὲς ὁ γιατρὸς μὲ μεγάλη σοβαρότητα τῆς εἶπε : «Κυρία μου δὲν πρέπει νὰ βήχετε». Καὶ βήχει πάντα, καὶ εἶναι τὸ λᾶθος τοῦ Γιαννάκη, τοῦ Γιαννάκη ποὖχε τόσους καλοὺς σκοποὺς καὶ ποὺ δὲ μπόρεσε οὔτε ἕνα ξῦλο νὰ βάλη στὴ φωτιά, οὔτε κἂν τὸν πολλαπλασιασμό του τὰ κάνη... Καὶ ξαφνικά, στὴ μικρὴ καμαροῦλα, ἕνας λυγμὸς ἀκούγεται.

Ἡ μητέρα γυρίζει ἀπότομα καὶ τραβάει τὸν Γιαννάκη κοντά της. Δὲ βήχει πιὰ καὶ μὲ καλωσύνη παρηγορεῖ τὰ γοράκι της. Μεγάλοι καὶ μικροὶ ἔχομε τὶς ὑποχρεώσεις μας. Εἶναι ἀνάλογες μὲ τὴ δύναμι τοῦ καθένα. Ἂς ἀρχίσουμε νὰ κάνουμε καλὰ μὲ εὐσυνειδησία τὶς πολὺ μικρές μας ὑποχρεώσεις, γιὰ νὰ γίνουμε μία μέρα ἱκανοὶ γιὰ τὶς μεγάλες. Τὸ πιὸ ὡραῖο, τὸ πιὸ ἀπέραντο ὄνειρο, θὰ μείνη πάντα ἕνα ὄνειρο. Μὰ καὶ ἡ μικρότερη πρᾶξις κλείνει μέσα της μιὰ δύναμι.

Τὸ σκυλάκι τῆς Μαρίας—Ἀντουανέττας.

Στὸν κῆπο τοῦ μεγάρου μιᾶς Ἀμερικανίδος στὸ Παρίσι ὑπάρχει ἕνας μικροσκοπικὸς τάφος.

Ἂν βρῆτε ὅμως σὲ ποιὸν ἀνήκει ὁ τάφος αὐτός. Οὔτε λίγο, οὔτε πολύ, στὸ σκυλλάκι τῆς Μαρίας—Ἀντουανέττας, τῆς μαρτυρικῆς βασιλίσσης τῆς Γαλλίας.

Ὅταν ἡ Μαρία—Ἀντουανέττα ἐκλείσθηκε στὴ φυλακή, δὲν ἔχασε πρὶν ἐγκαταλείψει τὰ ἀνάκτορά της νὰ ἐμπιστευθῆ τὸ σκυλάκι της ποὺ ὑπεραγαποῦσε εἰς τὴν παιδαγωγὸ τῶν πριγκήπων. Φαντάζεται πλέον κανεὶς μὲ τὶ ἀγάπη ἡ πιστὴ ἐκείνη γυναῖκα περιέβαλλε τὸ χαϊδεμένο σκυλάκι τῆς βασίλισσάς της, ἀφοῦ ὅταν ἔφθασε ἡ στιγμὴ νὰ ἐγκαταλείψη κι' αὐτὸ μὲ τὴ σειρά του τὸν κόσμο, βρῆκε χάρις στὶς φροντίδες τῆς ἐμπίστου παιδαγωγοῦ ἕνα μικροσκοπικὸ τάφο ὅπου μιὰ μαρμάρινη πλάκα φέρει γιὰ πάντα χαραγμένο τ' ὄνομά του.

Καθὼς βλέπετε καὶ τὰ ζῶα κἄποτε ζοῦν στὴν αἰωνιότητα.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ

ΥΠΟ ΙΟΥΛΙΑΣ ΠΕΡΣΑΚΗ

—Λοῦστρος βερνίκι ἐδῶ ! . . .

—Τόσο μικρὸς καὶ ξέρεις νὰ γυαλίζεις παπούτσια ;

—Ξέρω !

—Ἐμπρὸς νὰ ἰδοῦμε, τοῦ εἶπα, κι' ἀκούμπησα τὸ πόδι μου στὸ κασέλι.

—Ἀπὸ ποιὸ μέρος εἶσαι ;

—Ἀπὸ τὴν Τρίπολη.

—Πῶς σὲ λένε ;

—Γιαννάκο μὲ λένε ποὺ νὰ μὴν ἔσωνα !

Καὶ ἄρχισε τὰ κλάμματα χωρὶς αὐτὸ νὰ τὸν ἐμποδίζει ἀπὸ τὸ γυάλισμα.

—Γιατὶ κλαῖς Γιαννάκο ;

—Γιατὶ νὰ μὴν κλαίω ; . . . Μὲ σκλάβωσε ὁ πατέρας μου καὶ μ' ἔστειλε λοῦστρο... Τ' ἀφεντικὸ μὲ δέρνει, μὲ μαλώνει, γιατὶ δὲ βγάζω πολλὰ λεφτά . . .

Τὸ βράδυ, σὰν πᾶμε μὲ τ' ἄλλα παιδιὰ στὴν κάμαρα μ' ἀρχίζει στὶς βρυσιές . . . καὶ τὸ πρωῒ τὸ ἴδιο . . . Πῶς νὰ ἰδῶ προκοπή! Μὰ σὰν μεγαλώσω θὰ φύγω, δὲν κάθουμαι.

«Τὶς προάλλες πῆγα ἐδῶ παρακάτω στοῦ ἀξιωματικοῦ νὰ τοῦ γυαλίσω τὶς μπότες. Μὲ γνωρίζει . . .

«Γιαννάκο, μοῦ λέει, δὲν διάλεξες καλὴ δουλειά, ἔπρεπε νὰ μάθεις τέχνη, νὰ μάθεις γράμματα. Γιατὶ ὑστερώτερα σὰν μεγαλώσεις καὶ πᾶς στὴν πατρίδα σου δὲ θὰ κάνεις πουθενά, νὰ μοῦ τὸ θυμᾶσαι . . . καὶ θὰ ματάρθεις νὰ γίνεις λοῦστρος, ἔ Γιαννάκο, Γιαννάκο . . .»

Μοῦ τἄλεγε καὶ μὲ λυπότανε τὸ μαῦρο...

—Δούλευες στὴν πατρίδα σου, Γιαννάκο ;

—Ἔβοσκα πρόβατα. Ποῦ εἶσαι καημένε Ντερβίση νὰ μὲ ἰδεῖς ! . . .

Καὶ ἄρχισε πάλι τὰ κλάματα.

—Ποιὸς εἶναι ὁ Ντερβίσης ;

—Ὁ σκύλος μας.

—Ἔχεις μάννα ;

—Ἔχω τὸ μαῦρο . . . Γιαννάκο, μοῦλεγε ἡ μάννα μου, θέλω νερό ! Καὶ πήγαινα γιὰ νερό . . . Γιαννάκο, μοῦλεγε, θέλω ξύλα ! Καὶ πήγαινα γιὰ ξύλα . . , Κι ἐρχόμουνα ζαλωμεεεεένο τὸν κατήφορο. Μὲ κοροϊδεύανε τ' ἄλλα παιδιά, μὰ ποὺ ἐγώ, ἐπήγαινα γιατὶ εἶμαι καλόβουλο . . .

—Πόσα βγάζεις τὴν ἡμέρα ;

—Πενῆντα λεφτά, ἑξῆντα λεφτά . . .

—Λίγα βγάζεις.

—Δὲ μὲ θέλουν πουθενά . . . Γιατὶ ὅπου πάω, καὶ μὲ ρωτᾶνε τίποτα, ἀμέσως ἀρχινάω τὰ κλάματα. Σὰ βρύση τρέχουν τὰ μάτια μου. Δὲν τὸ θέλω τὸ μαῦρο . . .

—Πόσα τρῶς τὴν ἡμέρα ;

—Σαράντα λεφτά. Μιὰ πεντάρα ψωμὶ τὸ πρωῒ, μιὰ δεκάρα τὸ μεσημέρι καὶ μιὰ πεντάρα προσφάϊ. Μιὰ δεκάρα ψωμὶ τὸ βράδι καὶ μιὰ δεκάρα τυρί. Ὅλο ψωμάκι . . .

«. . . Τὴν Κυριακὴ ποὺ μᾶς πέρασε, πήγαμε μὲ τ' ἄλλα παιδιά, καὶ τ' ἀφεντικὸ μαζύ, στὸ μαγέρικο. Τ' ἀφεντικὸ ἔτρωγε κρέας, τ' ἄλλα παιδιὰ τρώγανε λαζάνια . . .Ἐγὼ ψωμάκι καὶ τυράκι. Περιμένω . . . Περιμένω νὰ μοῦ στείλει κι' ἐμένα λαζάνια . . . Τίποτα ! . . . Δὲ βάσταξα καὶ πάγω κοντά του.

—Ἀφεντικό, τοῦ κάνω, δὲν θὰ φάω κ' ἐγὼ τὸ μαῦρο λαζάνια . ..

—Ὄχι, μοῦ λέει, φάε ψωμά κι! Σὰ βγάλεις περισσότερα θὰ φᾶς καὶ κρέας.

. . . Εἴτανε σ' ἕνα μεγάλο μαγέρικο μὲ πολλὲς πόρτες. Γεμᾶτο κόσμο. Ἄλλοι μπαίναν, ἄλλοι βγαίναν κ' ἐκεῖνοι ποὺ καθόνταν στὰ τραπέζια βίρα καὶ τρώγανε λαζάνια, βίρα καὶ τὰ κατεβάζανε.

—Μιὰ ὥρα παιδεύτηκες νὰ μοῦ γυαλίσεις τὰ παπούτσια μὰ μοῦ τἄκανες ὡραῖα. Πόσο χρονῶν εἶσαι ;

—Στὰ ἐννιὰ περπατάω.

—Ἔχεις καιρὸ στὴν Ἀθήνα ;

—Εἴκοσι δύο ἡμέρες σήμερα, εἰκοσιτρεῖς μὲ τὴν αὐριανή.

Καὶ σ' ὅτι τὸν ρωτοῦσα ἔκλαιγε.

—Πάρε, τοῦ εἶπα, μιὰ δεκαρα. Ἄτυχος εἶσαι γιατὶ δὲν ἔχω ἄλλα λιανά. Ἄμα σὲ θέλω ποῦ κοντὰ σὲ βρίσκω ;

—Νὰ ἐδῶ τριγυρίζω—κι' ἔδειξε μὲ τὸ χέρι του—γιατὶ δὲν ξέρω καλὰ τὴν Ἀθήνα.

—Ἄμα μὲ θέλεις βγὲς στὸ παράθυρο καὶ μπῆξε μιὰ φωνή : Γιαννااάκο ! . . . Κ' ἐγὼ ἔφτασα . . .

—Γειά σου, τοῦ εἶπα ὅταν ἔφευγε, Γιαννάκο φουκαρά !

—Γειὰ νἄχεις Κυρά μου.

Ο ΠΡΟΣΚΟΠΙΣΜΟΣ

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΑΥΡΟΥ ΤΣΥΜΠΑΡΙΔΗ

ΕΝΩΜΑΤΑΡΧΟΥ ΠΡΟΣΚΟΠΟΥ

Πολλὰ Ἑλληνόπουλα ποὺ δὲν ἀνήκουν ἀκόμη εἰς τὰς τάξεις τοῦ προσκοπισμοῦ θὰ ἤθελαν ἴσως νὰ μάθουν τὴν ἱστορία του.

Τὰ Ἑλληνόπουλα ὅμως αὐτὰ πρωτοῦ ἀκούσουν τὴν ἐξέλιξι τοῦ σημερινοῦ προσκοπισμοῦ, ὁ ὁποῖος ὀφείλεται εἰς τὸν Ἄγγλον σὲρ Μπάντεν Πάουελ θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψι τους τὸ ἑξῆς γιὰ ν' ἀγαπήσουν ἀκόμη περισσότερο τὸν προσκοπισμό. Ὅτι δηλαδὴ ὁ σημερινὸς προσκοπισμὸς εἶναι τρόπον τινὰ ἡ συνέχισις ἑνὸς θεσμοῦ, ὁ ὁποῖος χρονολογεῖται ἀπὸ τὴν ἀρχαία Ἑλλάδα. Οἱ Κρῆτες, μὲ τὰς γνωστὰς ἀγέλας ἐφήρμοζαν πρῶτοι τὸν θεσμὸ αὐτόν, ἀργότερα δὲ ὁ Λυκοῦργος εἰς τὴν Σπάρτη ὠργάνωσε ἕνα εἶδος προσκοπισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἂν δὲν ἔφερε αὐτὴ τὴν ὀνομασία ἐστηρίζετο ὅμως εἰς τὰς αὐτὰς ἀρχάς.

Ἂς μιλήσουμε ὅμως γιὰ τὸν σημερινὸ προσκοπισμό.

Ἱδρυτής του εἴπαμε ὅτι εἶναι ὁ ἀπόστρατος Ἄγγλος στρατηγὸς σὲρ Ρόμπερτ Μπάντεν Πάουελ.

Κάθε παιδὶ ποὺ γίνεται πρόσκοπος πρέπει νὰ ξεύρῃ ὅτι ἡ 22α Φεβρουαρίου εἶναι μιὰ ἡμέρα, ἱστορική, γιατὶ στὴν ἡμερομηνία αὐτὴ κατὰ τὸ 1857 γεννήθηκε σ' ἕνα ἤρεμο δρομίσκο τοῦ Λονδίνου ἕνα βρέφος, ποὺ ἐπέπρωτο νὰ ἐπιδράσῃ στὴ νεολαία ὅλου τοῦ κόσμου.

Τὸ βρέφος αὐτὸ εἶναι ὁ σημερινὸς ἀρχιπρόσκοπος, ἀπόστρατος στρατηγὸς τοῦ Βρεττανικοῦ στρατοῦ σὲρ Ρόμπερτ Μπάντεν Πάουελ.

Ὁ σὲρ Ρόμπερτ Μπάντεν Πάουελ εἶναι τὸ ὄγδοο παιδὶ τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἐπισκόπου Μπάντεν Πάουελ, ὁ ὁποῖος ἦταν καθηγητὴς στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Ὀξφόρδης. Εἰς ἡλικίαν τριῶν ἐτῶν ἔμεινε ὀρφανὸς ἀπὸ πατέρα καὶ ἀνετράφη ὑπὸ τῆς Ἀλβιόνος Μπάντεν Πάουελ, θυγατέρας τοῦ ναυάρχου Σμὶθ καὶ ἐγγονῆς τοῦ λόρδου Νέλσωνος.

Εἰς ἡλικίαν 19 ἐτῶν διωρίσθηκε ὑπολοχαγὸς τοῦ 13ου συντάγματος τῶν Οὐσσάρων καὶ ἀνεχώρησε εἰς τὰς Ἰνδίας.

Ὡς στρατιωτικὸς ἐγύρισε σ' ὅλες τὶς Ἀγγλικὲς ἀποικίες καὶ ἔλαβε μέρος σὲ πολλὲς μεγάλες ἐκστρατεῖες ὅπου διεκρίθη γιὰ τὴν στρατηγική του μεγαλοφυΐα.

Ὅταν ἔφθασε εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ συνταγματάρχου διωρίσθηκε διοικητὴς τῆς πόλεως Μάφιγκ τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς. Ἐκεῖ διεξήχθη κατὰ τὸ 1899 ὁ πόλεμος μεταξὺ Ἄγγλων καὶ Μπόερς.

Ὁ πατέρας τοῦ προσκοπισμοῦ εὑρισκόμενος ἐκεῖ μίαν ἡμέραν περικυκλωμένος ἀπὸ τοὺς Μπόερς βρέθηκε σὲ δύσκολη θέσι μὴ θέλων νὰ χρησιμοποιῇ στρατιῶτας διὰ νὰ διαβιβάζῃ διαφόρους διαταγὰς καί νὰ ἐξασθενῇ οὕτω πῶς τὸ μέτωπον.

Σκέφθηκε λοιπὸν νὰ χρησιμοποιήσῃ γι' αὐτὸ τὸν σκοπὸ τὰ παιδιὰ τῆς μικρῆς πόλεως Μάφιγκ.

Τὴν ὀργάνωσι τοῦ σώματος αὐτοῦ ἀνέλαβε ὁ Λόρδος Ἔντουαρτ Σέσυλ, βοηθὸς τοῦ Μπάντεν Πάουελ.

Ἀμέσως βρέθηκαν φιλότιμα παιδιὰ ποὺ ἀνέλαβαν προθύμως τὴν ἐκτέλεσι αὐτῆς τῆς ἐντολῆς καὶ δείχθηκαν ἀντάξια τῶν ὑπηρεσιῶν ποὺ τοὺς ἀνέθεσαν.

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ πολέμου ὁ Μπάντεν Πάουελ ἐπανελθὼν εἰς τὴν Ἀγγλίαν μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποστρατήγου. καὶ ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὰς ὑπηρεσίας ποὺ τὰ νεαρὰ ἐκεῖνα παιδιὰ εἶχαν προσφέρει εἰς τὴν πατρίδα τους, ἐσκέφθη νὰ συστηματοποιήσῃ τὴν ὀργάνωσι αὐτὴ ὀργανώνων ἕνα σῶμα, τὸ ὁποῖον ὠνόμασε «Σκάουτ Μπόϋς» δηλαδὴ «Παῖδες ἀνιχνευταί».

Εἰς τὴν διοργάνωσι τοῦ σώματος αὐτοῦ ὁ Μπάντεν Πάουελ ἀφοσιώθη ὁλοψύχως, καὶ κατώρθωσε νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τὸν Ἀγγλικὸν λαὸν τὴν ἰδέαν τῆς υἱοθετήσεως τοῦ προσκοπισμοῦ, ὁ ὁποῖος σήμερα ἀποτελεῖται ἀπὸ πολλὰ ἑκατομμύρια παιδιῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ πολλὲς ὁμάδες κοριτσιῶν.

Αὐτὴ εἶναι ἐν συντόμῳ ἡ ἱστορία τοῦ προσκοπισμοῦ, ποὺ καὶ στὸν τόπο μας τόσο καλὸ κάνει στὴν νεολαία, καὶ παρακινεῖ τὰ παιδιὰ στὰ ὑψηλὰ καὶ εὐγενῆ αἰσθήματα.

Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΜΑΣ

Ἡ Ἱστορία ἑνὸς Χρόνου

Ὁ παληὸς χρόνος πεθαίνει. Δυὸ τρεῖς βδομάδες τώρα εἶναι ἄρρωστος βαριὰ καὶ ἡ Ἡμέρες μαζεύουν τὶς Ὧρες γιὰ νὰ τὸν περιποιηθοῦν.

Ὁ γέρο-Χρόνος φωνάζει γύρω του τὰ δώδεκα παιδιά του τοὺς Μῆνες γιὰ νὰ τοὺς παραδώση τὸν γυιό του, τὸν καινούργιο Χρόνο.

Ὁ Δεκέμβριος, ὁ μεγαλείτερος ἀπὸ τ' ἀδέλφια ἀκούει μὲ προσοχὴ τὶς παραγγελίες τοῦ πατέρα ἐνῶ τ' ἄλλα τὰ μικρότερα ἀδέλφια στέκουν μὲ σεβασμό.

Ἔξαφνα ἀκούονται καμπάνες χαρμόσυνες καὶ νὰ ἔρχεται ὁ Ἰανουάριος μὲ τὸν καινούργιο Χρόνο στὰ χέρια. Οἱ ἄλλοι μῆνες ζητωκραυγάζουν τὸν νέο Χρόνο καὶ ὁ Ἰανουάριος τὸν πέρνει σπίτι του γιὰ νὰ τὸν περιποιηθῆ. Πρῶτα, πρῶτα σκοτείνιασε καλὰ τὸν οὐρανὸ κι' ὅταν οἱ Ἄνεμοι ἐδυνάμωσαν πολὺ τοὺς ἀνάγκασε νὰ κοπάσουν γιὰ νὰ μὴ ξυπνήσουν τὸ μωρό.

Ἦλθε ὅμως ὁ καιρὸς νὰ τὸ παραδώση στὸν Φεβρουάριο, τὸ τρελλόπαιδο αὐτὸ μὲ τὰ ὡραῖα σταχτυὰ μάτια. Τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ ἄρεσε πολὺ νὰ ταξειδεύη στοὺς αἰθέρας καὶ νὰ κάνη κοῦρσες μὲ τὸν Ἀνατολικὸ Ἄνεμο: κι' ἔπρεπε νὰ τοὺς βλέπατε καὶ τοὺς τρεῖς νὰ τρέχουν, ποιὸς θὰ περάση τὸν ἄλλον, νὰ ρίχνουν κάτω κάθε ἐμπόδιο, ποὺ βρισκόταν, μπρὸς στὸν δρόμο τους ὡς καὶ τὴν καλύβα τοῦ τσοπάνη. Ἀλλὰ τὸ τρελλόπαιδο μὲ τὰ ὡραῖα σταχτυὰ μάτια εἶχε ἅστατο χαρακτῆρα, καὶ γρήγορα ἐβαρέθηκε γι' αὐτὸ ἔδωσε τὸν Χρόνο πιὸ πρὶν ἀπ' ὅτι ἔπρεπε, στὸν ἀδελφό του τὸν Μάρτιο. Αὐτὸς ἐσκέφθηκε ὅτι πιθανὸν τ' ἀδέρφια του νὰ μὴν εἶχαν σκληραγωγήση τὸν μικρὸ ἀρκετὰ καὶ ἁπλούστατα ἀνέλαβε νὰ τὸν σκληραγωγήση ὁ ἴδιος, ὥστε ὅταν ἦλθε ἡ σειρὰ τοῦ Ἀπριλίου, νὰ πάρη τὸν καινούριο Χρόνο παρέλαβε ἕνα γερὸ νέο μὲ κόκκινα μάγουλα. Πόσες φορὲς ὁ καϋμένος ὁ Ἀπρίλιος ἔκλαψε, γιατὶ ὁ Χρόνος τοῦ ἔκαμε σκανδαλιές.

Μιὰ μέρα ὁ Χρόνος εἶδε τὸν Μάϊο σ' ἕνα λειβάδι, κι' ἀπὸ τότε ἄλλαξε ἐντελῶς. Ὁ Μάϊος δὲν ἤξευρε τὶ νὰ κάνη μαζύ του! Ὅπου ἐπήγαινε, ὁ Χρόνος ἐσκέπαζε τὰ μονοπάτια μὲ λουλούδια· ἐλευθέρωνε τὰ ρυάκια ἀπὸ τοὺς τελευταίους πάγους, γιὰ νὰ κελαρίζουν γλυκά· ἐστόλιζε τὶς ἀμυγδαλιὲς μὲ ἄνθη· καὶ τὸ βράδυ, ἐπλήρωνε τὸ ἀηδόνι γιὰ νὰ τρεγουδάη κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρό του ὅλη τὴ νύκτα. Μία νύκτα μάλιστα, ὁ Μάϊος ἔρριξε μιὰ κρύα βροχή, γιατὶ τὸ ἀηδόνι τοῦ Χρόνου δὲν τὸν ἄφηνε νὰ κοιμηθῆ. Ἀλλὰ τὴν ἄλλη ἡμέρα, ὅταν εἶδε τὸ λυπημένο πρόσωπο τοῦ Χρόνου, τοῦ χαμογέλασε τόσον ἐλκυστικά, ὅπως ποτὲ πρὶν καὶ ὁ Χρόνος τότε τοῦ εἶπε ὅτι θὰ ἤθελε νὰ μείνη πάντα μαζύ του.

Ἕνα πρωΐ, ὅταν ξύπνησε ὁ Χρόνος, εἶχε χαθῆ ὁ Μάϊος καὶ στὴν θέσι του εὑρῆκε τὸν Ἰούνιο. Αὐτὸ τὸ παιδὶ ἦταν πολὺ ἀδιάφορο καὶ ἥσυχο. Ὁ Νότιος Ἄνεμος ὅλο ἀναστέναζε γι' αὐτόν. Ὁ Ἥλιος ἄνθιζε τὰ καλλίτερά του τριαντάφυλλα ὅταν περνοῦσε. Ὁ Δυτικὸς Ἄνεμος τὰ σκόρπιζε στὸ δρόμο του, κ' ἔλεγε, ὁ πονηρός, ὅτι ἦταν δικά του δῶρα, ἐνῷ ἦταν τοῦ Ἡλίου.

Ὁ νεαρὸς Χρόνος ἦταν λίγο κατσουφιασμένος, ἀλλὰ ἡ ἐνθύμησις τοῦ Μαΐου τὸν ἐγκατέλειπε, καὶ μία φορά, εἶπε στὸν Ἰούνιο ὅτι αὐτὴ ἦταν «παιδιάστικη ἀγάπη» ποὺ εἶχε γιὰ τὸν Μάϊο. Ὥστε ἡ ἀδιαφορία τοῦ Ἰουνίου στὴν ἀρχή, τοῦ ἔκανε καλό, καὶ νομίζω ὅτι ἡ ἀληθινὴ ἀγάπη τῆς ζωῆς του ἦταν γιὰ τὸν Ἰούνιο. Κι' αὐτὸς τὸν ἀγάπησε πολὺ τὸν Χρόνο, ἀλλὰ κάθε φορὰ ποὺ τὸν παρακαλοῦσε νὰ μείνη μαζύ του γιὰ πάντα, ἤταν ἀναγκασμένος νὰ λέη «ὄχι». Ὅταν ἔφυγε καὶ ὁ Ἰούνιος τίποτε δὲν μποροῦσε νὰ παρηγορήση τὸν Χρόνο, κι' ἔτσι μελαγχολικὸ τὸν εὑρῆκαν τὰ δίδυμα ἀδέλφια ὁ Ἰούνιος καὶ ὁ συμπαθητικὸς Ἰούλιος.

Τέλος ἦλθε ἡ σειρὰ τοῦ Αὐγούστου, ὁ ὁποῖος ἦταν κάπως μεγαλείτερος ἀπὸ τὸν Χρόνο: Ἕνας σοβαρὸς νέος, μὲ τὸν ὁποῖον μιλοῦσε συχνὰ γιὰ τὸν Ἰούνιο, ποὺ ἦταν ὁ πιὸ ἀγαπημένος του ἀδελφός.

Ἦλθε καὶ ἡ σειρὰ τοῦ Σεπτεμβρίου. Τὶ ὡραία ζωή! Κάθε πρωΐ, ὁ Ἥλιος τοὺς εὕρισκε κι' ὅλας στὰ χωράφια, ὅπου ἐργάζονταν μὲ εὐθυμία, ὥργωναν, ἔσπερναν, ἔκοβαν τὰ σταφύλια· κι' ὅταν ὁ Ἥλιος ἀνέβαινε στὸ ζενίθ, τότε ὁ Χρόνος καὶ ὁ Σεπτέμβριος ἐκάθοντο ὀτὸν ἴσκιο μιᾶς ἐλιᾶς, κι' ἔτρωγαν τὸ τυρὶ ποὺ εἶχαν φτιάξει μὲ τὸ γάλα τῆς κατσίκας, καὶ τὸ ψωμὶ ποὺ εἶχαν ψήσει· ἔκαναν στεφάνια μὲ τὶς μαργαρίτες καὶ τὶς παπαροῦνες τοῦ ἀγροῦ. Ὅταν τελείωνε ἡ ἡμέρα κι' ὁ οὐρανὸς ἐχρύσιζε πρὸς τὴ Δύσι, ἐγύριζαν πίσω μὲ—τὸ κοπάδι ἀπὸ πρόβατα, ἐνῷ ὁ Χρόνος ἔπαιζε τὴν φλογέρα του.

Πᾶνε ὅμως κι' αὐτὰ· ἦλθε ὁ Ὀκτώβριος· αὐτὸς ἦταν ὁ ζωγράφος, ὁ μεγάλος καλλιτέχνης τῆς Φύσεως. Κάθε τόσο, ἄλλαζε τὸ χρῶμα τῶν φύλλων, τῶν δένδρων, τῶν θάμνων, ὡς καὶ τοῦ οὐρανοῦ. Ἀλλὰ πάντα ἐτσακωνόταν μὲ τὸν Βορρᾶ, ὁ ὁποῖος ἐπέμενε νὰ τοῦ καθαρίζη τὸ στούντιο του, κι' ἔτσι τοῦ χαλοῦσε τὶς ἰδέες του. Πολὺ συχνὰ ὁ Χρόνος ἔπρεπε νὰ γυρίζη σπίτι τους τὸ βραδάκι χωρὶς νὰ βλέπη μπροστά του, γιατὶ τοῦ εἶχε ἔλθη ἡ σκέψις τοῦ Ὀκτωβρίου, νὰ ρίχνη ἕνα βέλλο ἀπὸ ὁμίχλη πάνω ἀπὸ τοὺς λόφους γιὰ νὰ δῆ τὶ φιγούρα θὰ ἔκαναν.

Νὰ καὶ ὁ Νοέμβριος: τὶ περίεργος τύπος ἦταν αὐτός! Ἀπὸ τὴν πρώτην ἡμέρα τυλίχθηκε σ' ἕνα παλτὸ ἀπὸ πυκνὴ ὁμίχλη, καὶ δὲν ἔκανε ἄλλη δουλειὰ παρὰ νὰ κάθεται μαζεμένος κοντὰ στὴ φωτιά, νὰ τρέμη καὶ νὰ γκρινιάζη ὅλη τὴν ὥρα γιὰ τὶς «μουντζουρωμένες μπογιὲς» (καθὼς ἔλεγε,) ποὺ εἶχε ἀφήσει πίσω του ὁ Ὀκτώβριος. Γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσουν, ὁ Χρόνος καὶ ὁ Βορρᾶς καθάριζαν ἔξω τοὺς κάμπους καὶ τὰ λειβάδια· ὁ Βορρᾶς ἦταν πολὺ χαρούμενος καὶ ζωηρός, διότι ἐκδικεῖτο τὸν Ὀκτώβριο ποὺ δὲν τὸν ἄφινε νὰ τακτοποιῆ τὸ στούντιο του.

Ὥσπου ἕνα πρωΐ κτύπησε τὴν πόρτα ὁ Δεκέμβριος, μὲ τὸ φρέσκο του πρόσωπο καὶ τὰ κάτασπρα γένια του. Καὶ εἶπε τοῦ Χρόνου: «Γνώριζα τὸν πατέρα σου στὸν παληὸ καιρὸ πῶς τοῦ μοιάζεις!»

Ὅταν τέλειωνε ἡ ἡμέρα, οἱ δύο γέροντες κάθονταν κοντὰ στὸ τζάκι ὅπου ἔκαιγε ἕνας ὁλόκληρος κορμὸς δένδρου. Ὁ Δεκέμβριος ἔλεγε ἱστορίες ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ὁ κόσμος ἦταν καινούργιος, καὶ καμμιὰ φορὰ ἀποκοιμιόνταν. Ἕνα βράδυ ποὺ εἶχε ἀποκοιμηθῆ, ἔξαφνα ξυπνάει καὶ βλέπει ὅτι ὁ παληὸς φίλος του ὁ Χρόνος δὲν ἦταν πιὰ ἐκεῖ, ἀλλὰ στὴν πολυθρόνα του, κουλουριασμένος, ἦταν ἕνας μικροὺτσικος Καινούργιος Χρόνος, ποὺ κοιμόταν βαθιά.

Παληὰ ἀγγλικὴ παράδοσις.

Διασκευὴ Δ. Κακογιάννη

Λαϊκὴ Μοῦσα

Ἐξώδευε ὁ φιλάργυρος
παράδες στ' ὄνειρό του,
καὶ τὸ πρωΐ κρεμάστηκε
ἀπ' τὸν πολὺ καϋμό του.

***

Τοῦ νυχτοκόρακα ἡ φωνὴ
τὸν θάνατο μηνάει
μὰ ὅταν ὁ Δῆμος τραγουδεῖ
ὁ κόρακας ψοφάει.

Βλάσης Ι. Μακρυκώστας

Ὄνειρο

Βρισκόμουν σ' ἕνα κῆπο γεμᾶτον ἀπὸ ἄνθη. Τὸ ἄρωμά τους ἦταν μεθυστικό, τὰ χρώματά τους ἡ χαρὰ τοῦ βλέμματος. Ὤ! πόσο θαθθλα νάμενα γιὰ πάντα ἐδῶ μέσα!.

Μὰ ἔξαφνα τὸ τοπεῖο ἀλλάζει. Ἕνα πυκνὸ δάσος ἁπλώνεται μπροστά μου κι' ἀπὸ παντοῦ φθάνει στ' αὐτιά μου τὸ μουγκρητὸ τῶν θηρίων.

Φοβᾶμαι, ἀρχίζω νὰ τρέχω, κι' ἀκούω πίσω μου τὰ θηρία νὰ μ' ἀκολουθοῦν καὶ νὰ γυρεύουν νὰ ριχθοῦν ἐπάνω μου.

Βάζω τὰ κλάμματα, καὶ τὰ δάκρυα τρέχουν ποτάμι στὰ μάγουλά μου, ἐνῶ σκοντάφτω καὶ πέφτω χάμω . . .

Ξυπνῶ ξαφνιασμένος. Ἔκλαιγα στ' ἀλήθεια, γιατὶ εἶχα πέση κάτω ἀπ' τὸ κρεββάτι μου.

Ξανθὸς ἱππότης

Φθινόπωρον

Φθινοπώρου πνοὴ κρύα
νοιώθω νὰ φυσᾶ μὲ βία
κι' ὁ νοῦς μου ταξιδεύει
στὸ πανώριο καλοκαῖρι.

***

Βλέπω τὰ ξερὰ τὰ φύλλα
κάτω στὴν ὑγρὴ τὴ γῆ
κι' ἁπλωμένη νάν' τριγύρω
κάποια πένθιμη σιγή.

***

Ὁ χορὸς τῆς πεταλούδας
τὰ τραγούδια τῶν πουλιῶν
κι' ὅλα τὰ τρελλὰ παιγνίδια
πάν' τῶν ὄμορφων παιδιῶν.

***

Φθινοπώρου πνοὴ κρύα
νοιώθω νὰ φυσᾶ μὲ βία
κι' ὁ νοῦς μου ταξιδεύει
στὸ πανώριο καλοκαῖρι.

Καρυᾶτις

ΣΤΗΛΗ ΚΑΛΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

ΜΙΑ ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΗ ΜΕΡΑ...

Βρισκόμαστε στὴν καρδιὰ τοῦ χειμῶνος.

Τὸ χιόνι πέφτει πυκνὸ-πυκνό, καὶ ἡ γῆ ἔχει φορέσει τὸ κατάλευκό της πέπλο, ποὺ ὁ χειμῶνας τῆς ἔφτιαξε. Ὁ βορριᾶς φυσάει δυνατὰ κι' ἡ παγερὴ πνοή του κρυσταλλώνει τὰ νερά.

Στὰ κεραμίδια κρέμονται σὰν μπαστούνια τὰ κρύσταλλα καὶ τὰ φουγάρα ὑψώνονται καπνίζοντας

Μερικὰ παιδάκια εὐτυχισμένα κάθουνται στὸ παράθυρο τοῦ ζεστοῦ των δωματίου καὶ βλέπουν δύο παιδάκια ποὺ ἀντίθετα γυρίζουν στὸ χιόνι, κουρελιασμένα καὶ νηστικά.

Ἕνα εὐγενὲς αἴσθημα γεννήθηκε κείνη τὴ στιγμὴ στὰ εὐτυχισμένα αὐτὰ παιδάκια. Νὰ πάρουν τὰ παιδιά, τὰ φτωχὰ αὐτὰ καὶ ἔρημα παιδιά, στὸ ζεστό τους δωμάτιο, νὰ ζεσταθοῦν καὶ νὰ τοὺς σβύσουν τὴν πείνα τους.

Αὐτὸ κι' ἔκαναν καὶ τὰ δυὸ παιδιὰ βρίσκονται τώρα στὴ ζεστὴ κάμαρα καὶ ἔχουν χορτάσει πιά.

Λάρισσα 26)12)33

Ν. Ὡρολογόπουλος

Γιὰ νὰ γελᾶτε

Ὁ Τοτὸς πηγαίνει στὸν φοῦρνο:

— Μιὰ κουλοῦρα παρακαλῶ.

Ὁ ψωμᾶς βλέποντας πῶς δὲν βγάζει χρήματα.

— Δὲν θὰ πληρώσης;

— Ὄχι, γράψέ το, κι' ἂν δὲν ἔρθη ὁ πατέρας μου νὰ πληρώση τὸ σβύνεις.

***

Ὁ ὁδηγὸς τῶν περιηγητῶν:

— Αὐτὴ ἡ μούμια εἶναι τριῶν χιλιάδων ἐτῶν.

Καὶ ὁ νεόπλουτος μὲ ὕφος περιφρονητικό:

— Ἄφησε τ' ἀστεῖα, πῶς εἶναι τριῶν χιλιάδων ἐτῶν ἀφοῦ τώρα μόνον ἔχουμε 1933.

Ἀστρονόμος

***

Γιῶργος: Τὶ ζήτησες ἀπὸ τὸν πατέρα σου, Νῖκο, γιὰ τὴν πρωτοχρονιά;

Νῖκος: Νὰ κάνη μιὰ καλὴ πρᾶξι.

Γιῶργος: Καὶ τὶ καλὴ πρᾶξι ἔκανε;

Νῖκος. Μοῦ πῆρε ἕνα ποδήλατο.

***

Ὁ δάσκαλος: Τάκη τὶ κατώρθωσες νὰ κάνης στὸ χρόνο ποὺ πέρασε;

Ὁ Τάκης: Νὰ μεγαλώσω . . . κατὰ ἕνα χρόνο, κύριε καθηγητά.

***

Νῖκος: Πῶς πάει Ἀλέκο τὸ μάτι σου;

Ἀλέκος: Καλλίτερα, χθὲς ὁ γιατρὸς μοῦ εἶπε πῶς ἄρχισα νὰ βλέπω.

***

Ὁ μάγειρος στὸν διαχειριστὴ κατασκηνώσεως προσκόπων:

— Κύριε διαχειριστά, λείπουν πέντε μερίδες φαγητοῦ.

Καὶ ὁ διαχειριστὴς στὸν ἀρχηγὸ τῆς κατασκηνώσεως:

— Κύριε ἀρχηγέ, σᾶς ὑποβάλλω τὴν παράκλησιν νὰ τιμωρηθοῦν σήμερα πέντε πρόσκοποι μὲ νηστεία.

Πρόσκοπος

Ὁ πόνος τῆς μάννας

Ἡ νύχτα ἔχει πιὰ σκεπάσει τὸ χωριό. Ἔξω ἕνα παγερὸ κρῦο νεκρώνει τὰ πάντα. Τ' ἀγρίμια οὐρλιάζουν δυνατά...

Σ' ἕνα φτωχικὸ σπιτάκι, ἕνα παιδάκι ὡς δύο—τριῶν ἐτῶν παλαίει μὲ τὸν Χάρο. Ἡ μάννα του μὲ τὰ μάτια γεμᾶτα δάκρυα σκυμένη πάνω στὸ κεφαλάκι του προσπαθεῖ νὰ τοῦ δώση ζωή... ζωή...

Γιὰ μιὰ στιγμὴ τὰ μάτια της κυττάζουν ἄτονα τὸ ταβάνι. Συλλογίζεται. Τί ἄραγε; Θυμᾶται τὸν πατέρα της, τὴν μητέρα της, τὴν ἡμέρα τοῦ γάμου της...

Ὁ νοῦς της ἔπειτα πηγαίνει στὸ πρῶτο της παιδί, ποὺ πέθανε δυὸ ἐτῶν. Ἔτσι καὶ τότε μιὰ χειμωνιάτικη νύχτα ποὺ τ' ἀγρίμια προσπαθοῦσαν νὰ ζεσταθοῦν κρυμμένα σὲ σπηλιές, τὴν ἄφησε γιὰ πάντα...

Ἔξαφνα ἕνα κλάμμα τοῦ παιδιοῦ, ποὺ καίγεται δίπλα της ἀπὸ πυρετό, τὴν κάνει νὰ ξεχάση τὸ πρῶτο της παιδὶ καὶ νὰ στραφῆ σ' αὐτό. Τὰ μάτια της ξαναγεμίζουν δάκρυα... Τ' ἀγρίμια οὐρλιάζουν δυνατώτερα, σὰν νὰ αἰσθάνωνται κι' αὐτὰ τὸν πόνο τῆς μάννας...

Α. Μακρυγιάννης

Τελευταῖες στιγμὲς τοῦ 1933

Εἶναι νύχτα. Μιὰ μιὰ οἱ ὧρες φεύγουν καὶ μαζύ τους φεύγει σιγὰ—σιγὰ ἡ ζωὴ τοῦ παληοῦ χρόνου . . . Ὁ λευκὸς αὐτὸς καὶ κυρτὸς γέρος ποὺ γιὰ τόσο καιρὸ μᾶς χάρισε ἕνα πλῆθος εὐτυχίες καὶ δυστυχίες, βρίσκεται στὶς τελευταῖες στιγμὲς τῆς βασιλείας του . . . Τὶ ἀντίθεσις, μὲ τὸν νέο ποὺ ἀνυπόμονος περιμένει νὰ ἀναλάβῃ μὲ τὴ σειρά του τὴ βασιλεία. Δώδεκα μῆνες θὰ κρατήση τὴν ἐξουσία στὰ χέρια του. Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα θὰ σκορπίση σ' ἄλλους ἀνθρώπους τὴν εὐτυχία καὶ σ' ἄλλους τὴν δυστυχία. Μιὰ μέρα σὰν κι' αὐτὴ μὲ λύπη θὰ δῇ νὰ τοῦ πέρνῃ ἄλλος πιὸ νέος τὴν ἐξουσία. Τὰκ—τὰκ—τὰκ τὸ ρολόϊ μὲ γοργοὺς ρυθμικοὺς κτύπους μετρᾶ βιαστικὰ μιὰ μιὰ τὶς ὧρες ποὺ περνοῦν, λὲς καὶ θέλει νὰ διώξῃ μιὰ ὥρα πιὸ γρήγορα αὐτὸν τὸν κυρτὸ καὶ λευκὸ γέροντα . . .

Δεκέμβριος 1933

Καρυᾶτις

Στὴ γαλανὴ Σημαία μας

Σημαία γαλανόλευκη ποὺ ὅποιος [σ' ἀντικρύζει
Στὰ στήθη αἰσθάνεται μιὰ φλόγα [νὰ πηδᾶ
Μιὰ φλόγα ποὺ ἀπ' τὸ νοῦ μὲς [στὴν καρδιὰ γυρίζει
Καὶ ποὺ θὰ μείνη ἄσβεστη σ'αὐ- [τὸν παντοτεινά.

***

Σημαία χρυσοστέφανη, ὅπου στὸ [πέρασμά σου,
Θᾶρρος γεμίζεις τὶς ψυχές, ποὺ [ὅλο σὲ ποθοῦν,
Σημαία ποὺ στὸ διάβα σου, πάντα [σκορπᾶς μπροστά σου
Νίκες καὶ δάφνες ἄμετρες ὅπου [σ' ἀκολουθοῦν

***

Ἐσύ' σαι τῆς Ἑλλάδος μας μο- [νάκριβο καμάρι
Ἐσὺ ποὺ μᾶς φτερώνεις στῆς [Νίκης τὴ φωτιά,
Ἐσὺ ποὺ ἐγιγάντωσες τὸν Διάκο [τὸν Κανάρη
Καὶ πάτησες περήφανα σὲ ἔχθρι- [κὰ κορμιά.

Πάνος Στρατηγέας

Ἡ ὥρα ἡ καλὴ

Ἦταν ἕνα ἀπόγευμα ποὺ εἶδα τὸν φίλο μου τὸν Μιλτιάδη νὰ κυττάζῃ μὲ προσοχὴ ἔξω ἀπὸ τὸ πρακτορεῖο, ἕνα περιοδικό, «Τὰ Ἑλληνόπουλα».

Μοῦ ἔκαμε ἐντύπωσι καὶ τὸν πλησίασα.

— Τὶ εἶναι αὐτό, ποὺ τὸ κυττάζης μὲ τόση προσοχὴ τὸν ἐρώτησα;

— Ἕνα θαυμάσιο περιοδικό, ἀξίζει νὰ τὸ πάρης.

— Ἐσὺ τὸ πέρνεις;

-- Καὶ βέβαια τὸ πέρνω, ἀλλὰ νὰ αὐτὲς τὶς μέρες ὁ πατέρας ἔμεινε χωρὶς δουλειὰ καὶ δὲν τολμῶ νὰ τοῦ ζητήσω χρήματα γιὰ νὰ τ' ἀγοράσω.

Δὲν χάνω καιρὸ μπαίνω στὸ πρακτορεῖο καὶ ἀντὶ ἕνα ἀγοράζω δύο περιοδικά.

— Νὰ, Μίλτο, τοῦ φωνάζω, πᾶμε νὰ τὸ διαβάσουμε μαζύ.

Ὁ Μιλτιάδης μ' εὐχαριστεῖ συγκινημένος, κι' ὅταν ἀργότερα εἶχε περιτρέξει ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος «Τὰ Ἑλληνόπουλα» σκέφθηκα μὲ τὴν χαρὰ ποὺ μοῦδωσαν πὼς ἦταν ἡ ἀνταμοιβή μου γιὰ τὴν χαρὰ ποῦδωσα στὸν Μίλτο.

Ἀστρονόμος

Πίρα μαραμένα ρόδα

Μιὰ μέρα ξεφυλλίζοντας ἕνα ἀγαπημένο μου βιβλίο εἶδα μερικὰ χλωμὰ μαραμένα πέταλα ἀπὸ ἕνα τριαντάφυλλο. Τὰ μάτια μου γέμισαν δάκρυα γιατὶ θυμήθηκα μιὰ ἀγαπημένη μου φίλη.

Τὴν εἶχα γνωρίσει ἕνα χλωμὸ δειλινὸ στὴ σάλα μιᾶς φίλης μου· καθόταν σὲ μιὰ ἀπόμερη γωνιὰ μελαγχολική, ἦταν πάντα μελαγχολική. Ἡ ἀγνότητα καὶ ἡ καλωσύνη ἦταν ζωγραφισμένα στὸ ἀγγελικό της πρόσωπο, ποὺ τὸ πλαισίωναν τὰ χρυσύξανθα μαλλιά της καὶ τὸ πλατὺ κρόσσι τῶν βλεφαρίδων της. Ἦταν ἡ πιὸ πιστὴ φίλη μου. Ὅσο καιρὸ ἔμενα στὴν Ἀθήνα ἐρχόταν συχνὰ καὶ μ' ἔβλεπε, ὅταν ἔφυγα μοῦγραφε συχνά. Στὸ τελευταῖο της γράμμα μοῦ ἔστειλε μερικὰ πέταλα ἀπὸ τριαντάφυλλα καὶ μοῦ ἔγραφε νὰ τὰ βάλω στὸ ἀγαπημένο της βιβλίο (γιατὶ ἀγαποῦσε ὑπερβολικὰ ἕνα μου βιβλίο).

Ἔπειτα ἀπ' αὐτὸ τὸ γράμμα δὲν μοῦ ξανάγραψε πιά. Ἐνόμισα ὅτι διεκόπη ἡ ἀλληλογραφία μας. Ἕνα χλωμὸ ὅμως δειλινὸ λαβαίνω γράμμα ἀπ' τὴ μαμμά της πὼς . . . πέθανε. Δὲν κράτησα, ξέσπασα σ' ἕνα δυνατὸ κι' ἀσυγκράτητο κλάμμα . . . . . .

Ἀχ! ἀγαπημένη μου φίλη, πέταξες σ' ἄλλους κόσμους ὡραιότερους, ἰδανικώτερους γιὰ νὰ σκορπίσης τὸ γέλοιο σου, ποὺ φύλαγες γι' αὐτοὺς τοὺς κόσμους, ἀφίνοντας τὶς ποταπότητες τῆς μάταιης ζωῆς μας, καὶ σὲ μᾶς τὴ θύμησή σου.

Ἀφροστεφανωμένο κῦμα

Ἀπὸ τὸν ἕνα στὸν ἄλλο

Ἄλκιμε, ἀλληλογραφοῦμε;

Πρόσκοπος

Προσωπιδοφόρε ἀλληλογραφοῦμε;

Τὴν Διεύθυνσί σου.

Ἀστρονόμος

Προσωπιδοφόρε ἀλληλογραφοῦμε;

Ξανθὸς ἵππότης

Δέχομαι ἀλληλογραφία μὲ ὅλους-ες. Γράψατε Σταῦρον Τσυμπαρίδην, Ἐνωματάρχην προσκόπων, Σαλαμῖνος 15. Ξάνθη.

ΣΕΛΙΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΩΝ

ΒΕΡΡΟΙΑ, Δεκέμβριος.— Τὸ Γυμνάσιό μας, χάρις στὰς καλὰς ἐνεργείας τοῦ συλλόγου τῶν κ. κ. Καθηγητῶν, ἐπιτελεῖ καθημερινῶς καὶ νέας προόδους, προσφέροντας εἰς τοὺς μαθητὰς ὄχι μόνον τὴν μάθησι ἀλλὰ καὶ κάθε μέσον ἀναψυχῆς. Καὶ πρῶτα-πρῶτα κάθε δέκα πέντε ἡμέρες τὸ ὀλιγώτερο, διοργανώνει κινηματογραφικὰς παραστάσεις κατὰ τὰς ὁποίας προβάλλονται ταινίες διδακτικὲς καὶ διασκεδαστικές. Σημειωτέον ὅτι ἡ ὅλη ἐγκατάστασις εἶναι κτῆμα τοῦ Γυμνασίου μας, εἰς τὸ ὁποῖον ἔρχεται ἀρωγὸν τὸ ταμεῖον Ἐκπαιδευτικῆς Προνοίας.

Χάρις εἰς αὐτὸ ἡ βιβλιοθήκη ἐπίσης τοῦ Γυμνασίου μας καθημερινῶς πλουτίζεται καὶ μποροῦμε νὰ ποῦμε πὼς μέσα σ' αὐτὴν βρίσκομε χίλια δυὸ πράγματα ἐνδιαφέροντα κι' εὐχάριστα γιὰ νὰ περνοῦμε τὶς ὧρες ποὺ τὰ μαθήματα μᾶς ἀφίνουν ἐλεύθερες.

Ἐξ ἄλλου ἑκάστοτε διοργανώνονται καὶ μαθητικὲς παραστάσεις. Ἔτσι τὴν παρελθοῦσα Παρασκευὴ πρὸ τῶν Χριστουγέννων διωργανώθη ὑπὸ τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῆς τρίτης τάξεως, πρωτοβουλίᾳ τοῦ καθηγητοῦ κ. Μιχαὴλ Οἰκονόμου, μιὰ πολὺ ὡραία παράστασις ποὺ ἐστέφθη ὑπὸ μεγάλης ἐπιτυχίας. Ὁ ἐνθουσιασμὸς ἦταν γενικός, τόσο τῶν καθηγητῶν, ὅσο καὶ τῶν μαθητῶν, καὶ οἱ νεαροὶ ἐρασιτέχναι ἠθοποιοὶ κατεχειροκροτήθησαν.

Ἐπὶ πλέον τὸ Γυμνάσιό μας διωργάνωσε τὸν παρελθόντα μῆνα μίαν ὡραιοτάτην ἐκδρομήν. Ὁ σκοπὸς τῆς ἐκδρομῆς ἦταν κυρίως μορφωτικός. Ἐκδράμαμε εἰς τὸ γραφικώτατον Μικρουγάζιον ὅπου ἐπισκεφθήκαμε τὸ Ἐργοστάσιον τοῦ βάμβακος καὶ ἐμάθαμε πολλὰ καὶ χρήσιμα πράγματα μὲ σχετικὴ διάλεξι ποὺ μᾶς ἔκαμε ὁ Διευθυντής.

Οἱ μαθηταὶ ἐνθουσιασμένοι θεωροῦν καθῆκον τους καὶ μέσῳ τοῦ περιοδικοῦ «Τὰ Ἑλληνόπουλα» νὰ εὐχαριστήσουν τοὺς καθηγητάς των πού τόσους κόπους καταβάλλουν καὶ τόσο ἐνδιαφέρον ἐπιδεικνύουν γι' αὐτούς.

Ἐμμ. Ι. Καζαμπάκας

***

ΒΕΡΡΟΙΑ, Δεκέμβριος.— Ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέρουσα ὑπῆρξεν ἡ ἑορτὴ ποὺ τὰ παιδιὰ τῆς Β' καὶ Γ' τάξεως τοῦ Γυμνασίου μας διωργάνωσαν χάριν τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων. Τὸ πρόγραμμά της ὑπῆρξε τὸ ἑξῆς:

1) Ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας, μαθητικὴ χορωδία.

2) Προσφωνήσεις ἀντιπροσώπων Β' καὶ Γ' γυμνασίου.

3) Εἰσήγησις περὶ τῆς ζωῆς τοῦ Παπαδιαμάντη.

4) Ἀνάγνωσις διηγήματος τοῦ Παπαδιαμάντη.

5) Δραματικὴ ἀναπαράστασις τοῦ ἀνωτέρω διηγήματος εἰς 3 εἰκόνας.

6) Τὸ θαῦμα τῶν Χριστουγέννων, ἔκθεσις μαθητρίας τῆς Γ' τάξεως.

7) Ἡ νύχτα τῶν Χριστουγέννων (ποίημα).

8) Τὰ Χριστούγεννα τοῦ ναύτη, ἔκθεσις τοῦ μαθητοῦ τῆς Β' τάξεως, Εὐτ. Παπαγρηγοράκη.

9) Τὰ κάλαντα, μαθητικὴ χορωδία.

Ἡ ὅλη ἑορτὴ ἐστέφθη ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας.

Κ. Βλαχόπουλος

***

ΛΕΥΚΑΣ, Δεκέμβριος.— Ὁ καιρὸς εἶναι ἄθλιος. Ἡ γύρω φύσις ἔχασε καὶ τὰ τελευταῖα ὑπολείμματα τῆς πράσινης φορεσιᾶς της κι' ἐντύθηκε τὸν θλιβερό της χειμωνιάτικο χιτώνα.

Εἰς τὴν πόλι, δὲν χιόνισε. Μόνον τὶς 23—24—25 τοῦ μηνὸς ἔκαμε ἐξαιρετικὸ κρύο, τὸ ὁποῖον εὐτυχῶς λιγόστευσεν, ἀλλὰ στὰ χωριὰ τὸ χιόνι σκέπασε σχεδὸν τελείως τὰ σπιτάκια τῶν χωρικῶν.

Μεγάλη κίνησις παρατηρεῖται στὴν πόλι· ἀπ' ὅλα σχεδὸν τὰ χωριὰ κατεβαίνουν οἱ ἄνθρωποι ἄλλοι νὰ ἀγοράσουν ὅ,τι τοὺς χρειάζεται, καὶ ἄλλοι νὰ πουλήσουν τὸ λάδι τους κλπ.

Ἡ κίνησις αὐτὴ ὀφείλεται περισσότερον εἰς τὰ μικρὰ παιδιά, ἐκ τῶν ὁποίων ἄλλα χαζεύουν στὶς βιτρίνες τῶν μαγαζιῶν τὰ τόπια, τὶς σφυρίχτρες, τὶς κοῦκλες, τὰ καραγκιοζάκια καὶ τὰ ἄλλα παιγνιδάκια, κι' ἄλλα πολλὰ μαζὶ τὰ βλέπουν μὲ λύπη μὴ μπορῶντας νὰ τὰ ζητήσουν ἀπὸ τοὺς γονεῖς των.

Χάριν αὐτῶν στὰς 11 τοῦ μηνὸς ἔγινε ἔρανος καὶ ἡ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον διοργανωθεῖσα ἐπιτροπὴ συνήθροισε πολλὰ παιγνίδια γιὰ τὰ ἄπορα παιδιά.

Ρενὲ Ζερβοῦ

***

ΛΑΜΙΑ, Δεκέμβριος.—Πρὸ ἐλκοσι περίπου ἡμερῶν ἄρχισαν αἱ παραστάσεις τοῦ παιδικοῦ κινηματογράφου τοῦ Πρακτικοῦ Λυκείου Λαμίας μὲ ὡραῖα διδακτικὰ ἔργα καὶ διάφορες κωμωδίες. Τὰς παραστάσεις παρακολουθοῦν ἐκτὸς τῶν μαθητῶν τοῦ σχολείου μας καὶ μαθηταὶ τῶν ἄλλων σχολείων.

—Τὴν πρώτην ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων τὸ ἀπόγευμα ἔγινε τὸ Χριστουγεννιάτικο δένδρο ὑπὲρ τοῦ γενικοῦ Ταμείου Φιλοπτώχων Λαμίας εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Πανελληνίου, τὸ ὁποῖον τελείως ἀνακαινισθὲν, ἄρχισεν ἀπὸ τὴν προηγουμένην νὰ λειτουργῇ.

Τὰ διάφορα δῶρα τοῦ δένδρου τὰ προσέφερον κυρίες καὶ δεσποινίδες ὡς καὶ πολλὰ καταστήματα. Αἱ εἰσπράξεις ἔφθασαν τὰς 22 χιλιάδας δραχμάς.

Κωνοτ. Ζαγγογιάννης

***

ΑΘΗΝΑΙ, Δεκέμβριος.—Τὴν ἐπομένην τῶν Χριστουγέννων τὸ Μαράσλειον ὠργάνωσε μίαν ὡραιοτάτην ἑορτήν.

Κατ' αὐτὴν ἐψάλει τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας ὑπὸ χορωδίας διευθυνομένης ὑπὸ τοῦ κ. Παπαδημητρίου, κατόπιν δὲ ἐπαίχθη ἕνα δράμα καὶ μιὰ κωμωδία, ἀμφότερα ἔργα μαθητῶν.

Ἡ ἐπιτυχία των ὑπῆρξε πλήρης καὶ οἱ νεαροὶ ἐρασιτέχναι κατεχειροκροτήθησαν.

Ἐπηκολούθησε τὸ κόψιμο τῆς πήττας τῆς ὁποίας τὸ νόμισμα ἔπεσε εἰς μίαν ἀπὸ τὰς παρευρισκομένας κυρίας καὶ ἡ ἑορτὴ ἔληξε μὲ ἀπαγγελίας καὶ τραγούδια ὑπὸ μικτῆς χορωδίας ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τὴν φορὰν αὐτὴν τοῦ κ. Βάρβογλη.

Μ.

***

ΑΘΗΝΑΙ, Ἰανουάριος.— Μεγάλη ἐπιτυχία ἐσημείωσε ἡ διοργανωθεῖσα ἑορτὴ τοῦ Σπιτιοῦ τοῦ Κοριτσιοῦ χάριν τῶν ἑορτῶν τοῦ Νέου Ἔτους.

Κατ' αὐτὴν αἱ οἰκότροφοι τοῦ Σπιτιοῦ τοῦ Κοριτσιοῦ παρέστησαν τὴν κωμωδία τοῦ Κορομηλᾶ: «Ἡ κυρία δέχεται» καθὼς καὶ τὸ

Ἀθῆναι— Σόλωνος 18α, Ὧραι γραφείου Δευτέρα καὶ Παρασκευὴ 2—4 μ. μ., Τρίτη καὶ Πέμπτη 7—9 μ. μ.

Μεταξύ μας

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Τὸ περιοδικό σας ἀφοῦ εὐχαρίστησε καθένα ξεχωριστὰ γιὰ τὶς καλὲς εὐχὲς ποὺ τοῦ στείλατε, μοῦ ἀναθέτει νὰ σᾶς εὐχαριστήσω μ' ὅλη τὴν δυνατὴ ἐγκαρδιότητα καὶ ὅλα μαζύ, μὲ τὸν φόβο μήπως ἔκανε καμμιὰ παράληψι, καὶ μείνει κανένα ἀπὸ σᾶς παραπονεμένο.

Ἰδιαιτέρως μοῦ ἀναθέτει νὰ εὐχαριστήσω, τὸν Παιδικὸ Ὅμιλο Βεροίας, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν πρωτοβουλία, νὰ ἀποστείλῃ τὰς εὐχάς του ὑπὸ τὴν νέα του αὐτὴ ἰδιότητα.

Καὶ τώρα ἔχω νὰ ἐκπληρώσω καὶ μιὰ ἄλλη παράκλησι τοῦ περιοδικοῦ σας.

Νὰ εὐχηθῶ σὲ ὅλα ἐσᾶς τὰ καλά μας παιδιά, ποὺ με τόση ἐγκαρδιότητα ὑποδεχθήκατε τὴν ἔκδοσί μας, καὶ κάνετε τὸ καθένα ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνάμεών σας, ὅ,τι μπορεῖτε γιὰ τὴν πρόοδο καὶ τὴν ἐξέλιξί μας, νὰ σᾶς εὐχηθῶ ὁ καινούριος χρόνος νὰ φέρῃ στὸν καθένα σας ὅτι πιὸ καλό, ὅτι πιὸ χαρμόσυνο ποθεῖ ἡ καρδιά σας.

Ἂς εἶναι ὁ καινούριος αὐτὸς χρόνος γιὰ σᾶς ἕνα βῆμα πρὸς τὰ ἐμπρός, ἕνα βῆμα πρὸς τὴν πρόοδο, πρὸς τὴν πνευματικὴ καὶ ψυχική σας ἐξέλιξι. Κι' κι' ὅλες τὶς ἄλλες λέξεις ποὺ ἐπακολουθοῦν. Σοῦ στέλνουμε τὸ 19 καὶ θὰ ἐξακολουθήσουμε μέχρι τέλους τοῦ ἔτους νὰ σοῦ στέλνουμε τὰ φύλλα σύμφωνα μὲ τὸ ἀντίτιμον ποὺ λάβαμε.

Ν. Ὡρολογόπουλον. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὶς καλές σου εὐχές, καὶ χαιρόμεθα ποὺ λάβαμε εἰδήσεις σου, γιατὶ φοβούμεθα πὼς μᾶς εἶχες ξεχάσει. Τὰ δελτία σου λάβαμε καὶ θὰ ληφθοῦν ὅλα ὑπ' ὄψει.

Κικὴ Κοντοπρία. Τὸ καλό σου γραμματάκι πολὺ μᾶς εὐχαρίστησε καὶ δεχόμεθα μὲ χαρὰ τὶς εὐχές σου, λάβαμε τὸ διηγηματάκι σου καθὼς καὶ τὶς λύσεις σου καὶ περιμένουμε τὰ ἀποτελέσματα τῶν καλῶν σας ἐνεργειῶν.

Ρενὲ Ζερβοῦ. Ἡ εὐχές σου μᾶς ἦσαν ἰδιαιτέρως προσφιλεῖς καὶ σ' εὐχαριστοῦμε θερμά. Ἀποροῦμε πὼς δὲν εἶχες λάβῃ τὸ 19 φύλλο. Ἀσφαλῶς κάποια παραδρομὴ τοῦ ταχυδρομείου. Σοῦ τὸ ξαναστείλαμε λοιπὸν καὶ θὰ τὸ ἔχεις ἤδη λάβῃ.

Ἡ συνεργασία σου ἐλήφθη καὶ θὰ δημοσιευθῇ κι' αὐτὴ μὲ τὴν σειρά της.

Κ. Βλαχόπουλον. Σ' εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὶς εὐχές σου. Σχετικῶς μὲ τὴν λύσιν τοῦ κρυπτογραφικοῦ διάβασε τί γράφουμε προηγουμένως εἰς ἄλλον φίλον μας καὶ θὰ φωτισθῆς. Τὸ ἀπροσδόκητον, καθὼς τὸ λέει καὶ ἡ ὀνομασία του, ἔχει λύσιν τελείως ἀπροσδόκητον, γι' αὐτὸ δὲν εἶναι καὶ εὔκολο νὰ σὲ καθοδηγήσουμε. Ὅταν διαβάσῃς τὶς λύσεις ποὺ θὰ δημοσιεύσουμε μὲ τὴν σειρά τους, θὰ μπορέσῃς νὰ ἀντιληφθῆς περὶ τίνος πρόκειται. Ὅσον ἀφορᾶ τὸν λεξίγριφο ὁ καλλίτερος τρόπος νὰ καταλάβῃς περὶ τίνος πρόκειται εἶναι νὰ διαβάσῃς μὲ προσοχὴ ἕνα λεξίγριφο τῆς πρώτης τριμηνίας μας καὶ νὰ κυττάξῃς κατόπιν καὶ τὴν λύσι του ποὺ ἔχομε ἤδη πρὸ καιροῦ δημοσιεύσῃ. Ἡ ἀπορία σου θὰ λυθῇ ἀμέσως. Τὸ ἀντίτιμον τῶν περιοδικῶν ἐλάβαμε καὶ θὰ λάβῃς τὰ φύλλα

Ἐμμ. Καζαμπάκαν. Μὲ χαρὰ μεγάλη ἐλάβαμε τὸ γράμμα σου, καλό μας παιδί, γιατὶ ἡ σιωπή σου μᾶς ἦταν πολὺ ὀδυνηρή. Σὲ συγχαίρουμε γιὰ τὸ αὐθόρμητο τῆς ἐπιστολῆς σου κι' ἐπέτρεψέ μας νὰ σὲ συμβουλεύσουμε πάντα ἔτσι νὰ κάνῃς. Μεταξὺ φίλων δὲν πρέπει ποτὲ νὰ παραμένῃ καμμιὰ παρεξήγησις, διάβασε σχετικῶς στὸ 18ο φύλλο μας τὸ ἀνέκδοτο ποὺ φέρει τὸν τίτλο Ἀνεξικακία καὶ ἔχετο ὡς παράδειγμα στὴ ζωή σου. «Τὰ Ἑλληνόπουλα» δὲν ἔπαυσαν ποτὲ νὰ σὲ θεωροῦν φίλο τους, κι' ἂν καμμιὰ παρεξήγησις γεννήθηκε μὲ τάλλα παιδιὰ δῶσε σὺ πρῶτος τὸ παράδειγμα μιᾶς καλῆς φιλικῆς ἐξηγήσεως. Ἐκεῖνο ποὺ πρωτίστως ζητοῦμε ἀπὸ τὰ παιδιά μας εἶναι μία ἀπέραντη καλωσύνη καὶ ἐγκαρδιότητα ποὺ νὰ τὰ συνδέῃ ὅλα, ἀφοῦ ὅλα μαζὺ ἀποτελεῖτε μὲ μεγάλη οἰκογένεια: Τὰ Ἑλληνόπουλα. Ἂν ἀφήσαμε ἀναπάντητη κιμμιὰ ἐρώτησί σου εἶναι ἀσφαλῶς ἐκ παραδρομῆς, τὰ λάθη εἶναι ἀνθρώπινα, γράψε μας γρήγορα καὶ ζήτησέ μας ὅ,τι θέλεις.

Ὄλγα Γαζῆ. Χαιρόμεθα ποὺ κάθε τι ποὺ σᾶς προσφέρουν «Τὰ Ἑλληνόπουλα» εἶναι ἱκανὸ νὰ σᾶς ἱκανοποιεῖ Ὅσον ἀφορᾶ τὸν «Παιδικὸ Ὅμιλο» δὲν ἔχει σημασία ἂν ἡ μιὰ ἢ ἡ ἄλλη ἀναλαμβάνει τὴν πρωτοβουλία τῆς ἱδρύσεως. Ξέρουμε πὼς εἶσθε ὅλα παιδιὰ πρόθυμα νὰ ἐργασθῆτε καὶ νὰ συνεργασθῆτε στενὰ γιὰ μιὰ ἰδέα κι' αὐτὸ περιμένουμε ἀπὸ σᾶς. Ὁ Παιδικὸς Ὅμιλος φιλοδοξεῖ νὰ γίνῃ μιὰ μέρα ἡ ἀπαρχὴ μιᾶς πανελληνίου παιδικῆς φιλίας. Δῶστε ὅλοι σας οἱ πρωτοπόροι τὸ καλὸ παράδειγμα. Δεχόμεθα οἱαδήποτε συνεργασία, ἔστω καὶ μετάφρασι, φθάνει νὰ ἀναφέρεται πὼς εἶναι μετάφρασις καὶ ὄχι πρωτότυπο.

Γ. Κωνσταντόπουλον. Τὴν συνεργασία σου ἐλάβαμε καὶ τὴν φυλλᾶμε πάντοτε γιὰ τὴν μεγάλη χαρά. Σ' εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὶς εὐχές σου.

Ἡρακλῆν Παπαδᾶτον. Τὸ γράμμα σου ἐλάβαμε καὶ σοῦ στείλαμε τὰ περιοδικά. Ἡ ἀξία των ἦταν δρχ. 16. Τὶς 2 δραχμὲς τὶς κρατοῦμε διὰ τὴν ἀποστολὴ τοῦ μικροῦ δώρου ποὺ σοῦ στέλνουν μὲ τὸ ἴδιο ταχυδρομεῖο τὰ «Ἑλληνόπουλα».

Σταῦρον Τσυμπαρίδην. Μὲ χαρὰ λάβαμε τὸ γράμμα σου καὶ ἡ φιλία ποὺ μᾶς ἐκφράζεις μᾶς εἶναι πολὺ προσφιλής. Παληὰ φιλία μᾶς συνδέει μὲ τοὺς προσκόπους καὶ κάθε πρόσκοπος εἶναι γιὰ μᾶς ἕνας ἀληθινὸς φίλος. Περιμένουμε γρήγορα συνεργασία σου καὶ σοῦ ζητοῦμε νὰ ἐξασκήσῃς τὴν ἐπιροή σου στοὺς φίλους σου γιὰ νὰ ἀποκτήσουν «Τὰ Ἑλληνόπουλα» συνδρομητὰς στὴν Ξάνθη. Πρόσεξε σ' αὐτὸ ποὺ ἀναγγέλουμε, ὅτι δηλαδὴ κάθε συνδρομὴ τοῦ ἐποιένου ἔτους τὴν ὁποίαν θὰ λάβωμε μέχρι 1ης Φεβρουαρίου γίνεται δεκτὴ ἀντὶ δρχ. 60, ἐτησίως καὶ 35 ἑξάμηνος.

Ν. Κουκουβῖνον. Σ' εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὶς καλές σου εὐχές.

Ρενὲ Ζερβοῦ. Τὸ καλό σου γράμμα πολὺ μᾶς συνεκίνησε, καὶ χαιρόμεθα ἰδιαιτέρως νὰ ξέρουμε, πὼς στὴν εὔμορφη Λευκάδα ἔχουμε τόσες ἀφοσιωμένες φίλες. Περιμένουμε γρήγορα τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐργασίας τοῦ Παιδικοῦ Ὁμίλου, κι' εὐχόμεθα κάθε καλὸ νὰ προκύψῃ ἀπ' αὐτόν.

Μὴ ξεχάσῃς νὰ τονίσῃς στὶς φίλες σου, πὼς κάθε συνδρομὴ ποὺ θὰ λάβουμε γιὰ τὸν ἑπόμενο χρόνο, μέχρι τῆς 1ης Φεβρουαρίου θὰ γίνῃ δεκτὴ μὲ δρχ. 60 μόνον, δι' ἕνα ἔτος καὶ 35 δι' ἓξ μῆνας. Τὴν συνεργασία σου ἐλάβαμε καὶ περιμένουμε κι' ἄλλη.

Αἰκατερίνη Σβορώνου. Σ' εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὴν εὔμορφη κάρτα καὶ τὶς καλὲς κι' ἐγκάρδιες εὐχές σου.

«*Ψυχοσάββατο*» *τοῦ Ξενοπούλου. Ἐπηκολούθησαν ἀπαγγελίες καὶ τραγούδια, κατόπιν δὲ ἐκόπη ἡ πήττα καὶ μοιράσθηκαν διάφορα ὡραῖα δῶρα στὰ παιδιὰ ἐκ τῶν ὁποίων ἄλλα εἶχαν προσφερθῆ ἀπὸ τὰς ἀποφοίτους ἤδη τοῦ Σπιτιοῦ τοῦ Κοριτσιοῦ καὶ ἄλλα ἀπὸ τὰς κυρίας ποὺ εὐγενῶς ἐργάζονται χάριν αὐτοῦ.*

Ὁ ἐνθουσιασμὸς ἦταν γενικὸς καὶ οἱ παρευρισκόμενοι συνεχάρησαν τὸ Συμβούλιον τῶν Κυριῶν ποὺ μὲ τόσον ζῆλον πάντοτε ἐργάζεται διὰ τὸν εὐγενῆ σκοπὸν τοῦ Σπιτιοῦ τοῦ Κοριτσιοῦ.

Χ.

ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ
"ΤΑ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ,,

Ἄρθρον 3.— Ὑπόσχομαι στὸν ἑαυτό μου: Νὰ εἶμαι καλὸς πρὸς ὅλους.

Κάθε παιδί, μέλος τοῦ Παιδικοῦ μας Ὁμίλου δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾶ πὼς ἡ καλωσύνη εἶναι τὸ εὐγενέστερο αἴσθημα ποὺ μπορεῖ νὰ κλείνῃ μέσα στὴν καρδιά του. Καλωσύνη ἀπεριώριστη γιὰ ὅ,τι μᾶς περιβάλλει, γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, γιὰ τὰ ζῶα, γιὰ τὰ φυτά, γιὰ τὰ ἄνθη καὶ γιὰ τὰ ἄψυχα ἀκόμη.

Ὁ ἄνθρωπος ποὺ εἶναι πραγματικὰ καλὸς μπορεῖ νὰ εἶναι βέβαιος πὼς κρατᾶ στὰ χέρια του, μιὰ θεία δύναμι, καὶ πὼς ἡ ψυχική του ὀμορφιὰ ἐπιρεάζει ἀκόμη καὶ τὴν μορφή του καὶ τὸν κάνει προσφιλῆ σ' ὅσους τὸν περιβάλλουν

Κίνησις Ὁμίλων

Λευκὰς Δεκέμβριος: Παρόντων ὅλων τῶν μελῶν τοῦ Π.Ο.Τ.Ε.Λ. ἀπεφασίσθη ὅπως προσφέρομεν εἰς τὰ ἄπορα παιδιὰ τῆς νήσου μας μερικὰ παιχνίδια καὶ ὅτι ἄλλο μπορέσουμε, ὥστε νὰ συντελέσουμε εἰς τὸ νὰ αἰσθανθοῦν κι' αὐτὰ χαρὰ καὶ εὐτυχία κατὰ τὴν χαρμόσυνη ἡμέρα τῆς πρωτοχρονιᾶς.

Ἀποφασίζομεν ἐπίσης ὅπως ἕκαστον μέλος καταβάλλει 3 δραχμὰς τὴν ἑβδομάδα γιὰ φιλανθρωπικοὺς σκοπούς.

Ἡ Πρόεδρος *Ἄν. Λεβέρη*
Ἡ Γραμμ. *Ρενὲ Ζερβοῦ*
Ἡ Ταμίας *Ὄλγα Γαζῆ*

ἂς μὴ ξεχνᾶτε πὼς «Τὰ Ἑλληνόπουλα» μ' ὅλη τὴ δυνατὴ μετριοφροσύνη τρέφουν ἐν τούτοις τὴν κρυφὴ ἐλπίδα πὼς θὰ μποροῦν πάντοτε σὲ κάτι νὰ συντελέσουν γι' αὐτό.

Σᾶς ζητοῦν μόνον νὰ τοὺς διατηρήσητε τὴν φιλία καὶ τὴν ἀγάπη ποὺ τόσο αὐθόρμητα ὅλα τὰς προσφέρατε γιὰ νὰ τοὺς δώσετε τὴν εὐκαιρία νὰ ἐξακολουθοῦν ἐπίμονα τὸ ἔργο τους, παραμένοντας πάντα ἕνα περιοδικὸ ἀντάξιο πρὸς τὰ παιδιὰ ποὺ τὸ διαβάζουν.

Μ' ἀγάπη κι' εὐχὲς
Ἡ φίλη σας

Ἡ ἀλληλογραφία μας

Πέτρον Δειλινόν. Σ' εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὶς ἐγκάρδιες εὐχές σου, καὶ χαιρόμεθα γιὰ τὴν φιλία σου πρὸς τὰ «Ἑλληνόπουλα». Σοῦ στείλαμε τὰ περιοδικὰ ποὺ μᾶς ζήτησες.

Ἄννα Δεβάρη. Οἱ τακτικές εἰδήσεις σου καὶ τὰ ἐγκάρδια πάντα λόγια σου, μᾶς προξενοῦν πραγματικὴ χαρά. Σὲ συγχαίρουμε καὶ σένα καὶ τὶς φίλες σου γιὰ τὶς φροντίδες σας πρὸς τὰ ἄπορα παιδιὰ καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὶς προσπάθειες σας πρὸς διάδοσιν τοῦ περιοδικοῦ μας. Τὸ διηγηματάκι σου ἐλάβαμε καὶ θὰ δημοσιευθῇ μὲ τὴν σειρά του. Ἐπίσης ἐλάβαμε καὶ τὸ ἀντίτιμον τοῦ ψευδωνύμου τῆς φίλης σου.

Μιλτ. Κύρου. Σ' εὐχαριστοῦμε θερμὰ καὶ σένα καὶ τὸν Π.Ο.Τ.Ε.Β. γιὰ τὰς εὐχάς σας. Ὅ,τι μᾶς ἔστειλες θὰ δημοσιευθῇ, δὲν πρέπει νᾶσαι ἀνυπόμονος. Θέλουμε ὅλα μας τὰ παιδιὰ νὰ βλέπουν δημοσιευόμενα τὰ ἔργα τους, κι' ἔτσι πρέπει ὅλοι νὰ ἀναμένετε τὴν σειρά σας.

Τὸ κρυπτογραφικὸ λύνεται ὡς ἑξῆς: Οἱ ἀριθμοὶ τῆς πρώτης σειρᾶς ἀντιπροσωπεύουν ὁ καθένας ἕνα γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου, σχηματίζουν δὲ ὅλα μαζὺ μιὰ λέξι. Ἡ λέξις αὐτὴ δίνει τὸ κλειδὶ ποὺ θὰ βοηθήσῃ νὰ εὕρῃ κανείς

Παιδικὲς Ἐκδόσεις

Συνιστοῦμε στοὺς ἀναγνῶστες μας τὸ ὡραιότατο βιβλίο τῆς κυρίας Ἀντιγόνης Μεταξᾶ ποὺ ἐκυκλοφόρησε μὲ τὸν τίτλο «Τὸ Θέατρο τοῦ Παιδιοῦ» καὶ περιλαμβάνει 6 θεατρικὰ ἔργα ὡραῖα καὶ καλογραμμένα.

Τὸ βιβλίο στοιχίζει δραχ. 20 καὶ εὐχαρίστως ἀναλαμβάνομε νὰ τὸ στείλωμε στοὺς ἀναγνώστας μας τῶν ἐπαρχιῶν ποὺ θὰ μᾶς ἀποστείλουν δρχ. 21 μὲ τὰ ταχυδρομικά.

Οἱ ἀναγνῶσται μας τῶν Ἀθηνῶν θὰ τὸ εὕρουν εἰς τὰ γραφεῖα μας καὶ τοὺς συνιστῶμεν ἰδιαιτέρως νὰ τὸ προμηθευθοῦν.

Ἐπίσης συνιστοῦμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας τὸ Παιδικὸ διήγημα τοῦ κ. Γερασίμου Δ. Δρακίδου «Τὸ Στραγγαλίνι».

Πωλεῖται εἰς τὰ καλλίτερα βιβλιοπωλεῖα.

ΛΥΣΕΙΣ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ

Φύλλον 12—13

(παραληφθεῖσαι λύσεις)

79. *Κρυπτογραφικόν*: Ἡλιούπολις, Ἥλιος, Πολύ-, Ὑπό, Πού, Ἵππος, Λύπη.

86. *Πυραμίς*: Θ, Μήν, Κύβος, Σκίαθος, Μιλτιάδης.

Καθέτως: Θῆβαι.

Φύλλον 14

87. *Ἀκροστοιχίς*: Μοτέρ, Παῦλος, Ἐρρίκος, Τολστόϊ, Ὄλυμπος, Βούδας, Ἐριώ, Νέρων.

88. *Σταυρωτὲς λέξεις*: Ὁριζοντίως: Τρίπολις, Πέτα, Σύ, Ἀραβία.

Καθέτως: Τουρκία, Πᾶς, Ἀβάνα, Σωκράτης.

89. *Ἐλλιποσύμφωνον*. Μάθε γέρο γράμματα, τώρα στὰ γεράματα.

90. *Ψαροκόκκαλο*: Ὁριζοντίως: Πάδος, Λαγός, Τάξις, Νάνος, Κουτί.

Καθέτως: Δόλος, Γάτος, Ξένος, Νίκος, Ὕαινα.

91. *Μαγικὴ εἰκών*: Δέσποινα.

Φύλλον 15

92. *Συλλαβόγριφος*: Δυὸ-νισός.

93. *Γρίφος*. Ὑπεράνω πάντων ἡ πατρίς.

94. *Αἴνιγμα*. Λὰ—μία.

95. *Ἰνδικὸς γρίφος*. Φοβοῦ τὸ γῆρας.

96. *Μωσαϊκό*. Ἄρης.

97. *Μαγικὴ εἰκών*. Κύμα.

98. *Φωνηεντόλιπον*. Τὰ καλὰ κόποις κτῶνται.

99. *Αἴνιγμα*. Ἄρπα—Ἄρμα.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΛΥΣΕΩΝ Β'. ΕΞΑΜΗΝΟΥ

Δεχόμεθα λύσεις ἕως τὰς 25 Δεκεμβρίου

128. Ἀναγραμματισμὸς

Ἂν τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου
Ἥρωα ἀναγραμματίσῃς
Ὄρος τῆς Εὐρώπης
Εὐθὺς θὰ σχηματίσῃς.

Ἄνθος τῆς Ἀνατολῆς

129. Φωνηεντόλιπον

.—βρς—ν—.—δκλγ—τν—μρν

Ξανθὸς ἱππότης

130. Αἴνιγμα

Ἂν καὶ λέξις εἶμαι μία
Δύο πράγματα δηλῶ.
Χώρα ἀρχαία στὴν Ἀσία,
Κι' ἕνα ἀριθμητικό.

Ὡρολογόπουλος

131. Μαγικὴ εἰκὼν ἄνευ εἰκόνος

—Σπῦρο, Λέλα, Ἀντώνη, μιὰ γραμματικὴ σᾶς παρακαλῶ.
—Τὶ νὰ τὴν κάμῃς;
—Νὰ μάθω ἐκεῖνο ποὺ σᾶς εἶπα.

Κ. Παπαθανασίου

132. Ἰνδικὸς γρίφος

Ἡ Α3 (οὐσιαστικὸ) Τ1 (ἄρθρον) Η4 (ἐπίθετον) Τ2 (ἄρθρον) Π5 (ἐπίθετον).

Α. Μακρυγιάννης

133. Γρίφος

$\frac{\text{Μ}}{\text{ΘΜΣ}}$ ἄλλο, ἄλλο, ἄλλο.

Πρόσκοπος

134. Φάκελλος

. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .

Ὁριζοντίως: Ἐπίθετον, ἐρπετόν.
Καθέτως: Προφυλακτικὸν ὅπλον, χρήσιμο στὸν ἠλεκτρισμό.
Διαγωνίως: Γράφει τὸ ὄνομά μας. Νῆσος τοῦ Αἰγαίου.

Προσωπιδοφόρος

135. Ἐλλιποσύμφωνον

Ααε—α—εηοουα

Βέρα Χουτζούμη

136. Σίγμα

Σ . . . .
.
.
.
.
.
.
. . . . .

Ὁριζοντίως: Ἑρπετόν, οὐράνιο σῶμα.
Διαγωνίως: Προϊὸν βιομηχανικόν, κατοικίδιον πτηνόν.

Ι. Κοκκινάκης

Ἐγκρίσεις ψευδωνύμων

Δικαίωμα ἐγκρίσεως ψευδωνύμου γιὰ ὅλον τὸν χρόνον δρχ. 10. Πλάϊ στὸ ψευδώνυμο γράφεται τὸ ψηφίον α ὅταν πρόκειται γι' ἀγόρια καὶ κ ὅταν πρόκειται γιὰ κορίτσια.

Ἐγκρίνεται τὸ ψευδώνυμον Μελαχροινὴ ἐπαρχιωτοπούλα (κ).

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ὑπενθυμίζομεν ἐκ νέου εἰς τοὺς συνδρομητὰς καὶ ἀναγνώστας μας ὅτι ἐπιθυμοῦντες νὰ δώσωμεν ἕνα μικρὸ προνόμιον εἰς τοὺς πρώτους ὑποστηρικτὰς τοῦ ἔργου μας, ὁρίζομεν τὰς συνδρομὰς τοῦ ἐπομένου ἔτους, ὅσαι ἤθελον κατσβληθῇ μέχρι 1ης Φεβρουαρίου εἰς δρχ. 60 ἐτησίως, 35 δι' ἓν ἑξάμηνον καὶ 18 δι' ἓν τρίμηνον.

Οἱ ἐν Ἀθήναις ἀναγνῶσται μας θὰ εὑρίσκοσν τὸ γραφεῖον ἀνοικτὸν ἑκάστην Δευτέραν καὶ Παρασκευὴν 2—4 μ.μ. καὶ ἑκάστην Τρίτην καὶ Πέμπτην 7—9 μ.μ.